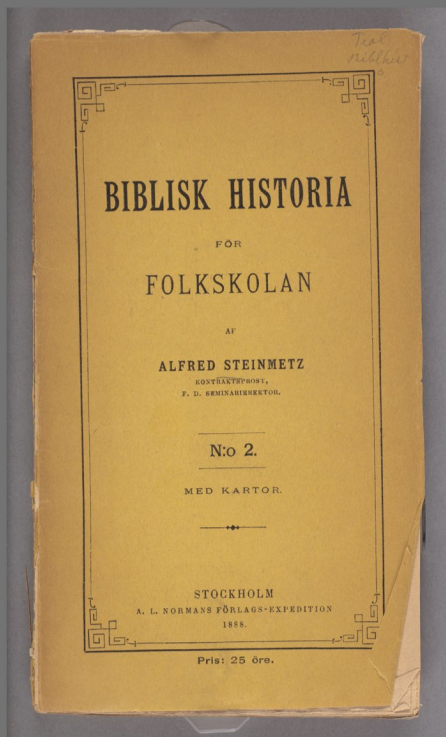

Steinmetz, Alfr.

Biblisk historia för folkskolan :

Tryck // / 73 C h

Tillkomstår 1888

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

*Teal
bibliothek*

BIBLISK HISTORIA

FÖR

FOLKSKOLAN

AF

ALFRED STEINMETZ

KONTRAKTSPROST,
F. D. SEMINARIEREKTOR.

N:o 2.

MED KARTOR.

STOCKHOLM

A. L. NORMANS FÖRLAGS-EXPEDITION

1888.

Pris: 25 öre.

BIB

Lärobok

A.

Kungl. biblioteket

0 0000 000050740

BIBLISK HISTORIA

FÖR

FOLKSKOLAN

AF

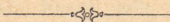
ALFRED STEINMETZ.

N:o 2.

---

*Läroboken afser sådan folkskola, der afdelningsläsning
med inskränkt skoltid förekommer.*

STOCKHOLM
A. L. NORMANS FÖRLAGS-EXPEDITION
1888,

FÖRORD.

Mindre väl ordnad är den folkskola, der blott half undervisningstid, eller till och med derunder, gifves barnen. Många sådana folkskolor finnas i vårt land. Men der är det otänkbart att hinna genomgå den kurs i biblisk historia, som är afsedd för fullt normala skolor.

En begränsning af kursen blir derföre en tvingande nödvändighet. Och då intet i läroboken bör förekomma, som icke bör ordentligt genomgåas, har förf. icke tvekat, att, jemte en vidlyftigare lärobok för väl ordnade folkskolor, äfven utgifva denna, med iakttagande deraf, att intet viktigt moment, som förekommer i den större läroboken, här är utelemnadt, samt att det historiska och logiska sammanhanget icke störes.

I slutet af såväl gamla som nya testamentets berättelser förekomma i ett sammanhang frälsningshistoriska öfverblickar med hänvisning till motsvarande berättelser i läroboken.

Erfarenheten har lärt, att den innehållsförteckning, som förekommer i början af hvarje berättelse uti förf:s äldre lärobok, varit till nytta ej blott för läraren, utan äfven för barnen. Derföre har han äfven i denna följt samma princip.

För småskolan är en skärskild samling af för frälsningsökonomien grundläggande historiska berättelser utgifven.

Alfr. Steinmetz.

GAMLA TESTAMENTET.

---

1. Skapelsen. 1 Mos. 1, 2.

1. Gud skapar himmelen och jordens grundämnen. — 2. Gud bereder jorden åt människan. — 3. Mannen skapas. — 4. Lustgården. — 5. Qvinnan skapas. — 6. Gud hvilar från allt sitt verk.

1. I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. Och jorden var öde och tom, och mörker var på djupet, och Guds Ande sväfvade öfver vattnet.

2. Och Gud sade: »Varde ljus!» Och det vardt ljus. Och Gud skilde ljuset från mörkret och kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Och det vardt afton, och det vardt morgon, den *första* dagen.

Och Gud sade: »Varde ett fäste emellan vattnen och skilje vatten från vatten!» Och det skedde så. Och Gud kallade fästet himmel. Och det vardt afton, och det vardt morgon, den *andra* dagen.

Och Gud sade: »Samle sig vattnen, som äro under himmelen, på ett rum, att det torra må synas!» Och det skedde så. Och Gud kallade det torra jord, och vattnens församlingar kallade han haf. Och Gud bjöd jorden frambringa gräs och örter, som hade frö, och fruktsamma träd, att hvart och ett skulle bära frukt efter sin art. Och det skedde så. Och det vardt afton, och det vardt morgon, den *tredje* dagen.

Och Gud sade: »Varde ljus på himmelens fäste till att skilja mellan dag och natt!» Och det skedde så. Och Gud gjorde de två stora ljusen, det större till att herska öfver dagen, och det mindre till att herska öfver natten, och stjernorna. Och det vardt afton, och det vardt morgon, den *fjerde* dagen.

Och Gud sade: »Vattnen vimle af lefvande djur, och foglar flyge öfver jorden under himmelens fäste!» Och Gud skapade de stora sjödjuren och allehanda lefvande, krälände djur. Och Gud välsignade dem och sade: »Varen fruktsamme och förökens och uppfyllen hafven, och foglarne föröke sig på jorden!» Och vardt afton och vardt morgon, den *femte* dagen.

Och Gud sade: »Jorden frambringe lefvande djur, fäнад, kräldjur och vilda djur!» Och det skedde så.

3. Och Gud sade: »Vi vilja göra menniskan efter vårt beläte, till vår afbild, att råda öfver fiskarne i hafvet och öfver foglarne under himmelen och öfver fänaden och öfver hela jorden och öfver alla kräldjur på jorden.» Och Gud formade menniskan af jordens stoft och inbläste i honom en lefvande ande, och så vardt han en lefvande själ.

4. Och Herren Gud planterade en lustgård uti Eden, och lät der uppväxa allehanda träd, ljusliga till att se och goda till att äta af, och lifvets träd midt i lustgården och kunskapens träd på godt och ondt. Och Gud satte mannen i Edens lustgård, att han skulle bruka och vårda honom. Och han bjöd mannen och sade: »Af allehanda träd i lustgården må du äta, men af kunskapens träd på godt och ondt skall du icke äta, ty på den dag du deraf äter, skall du döden dö.»

5. Och Herren Gud sade: »Det är icke godt, att mannen är allena. Jag vill göra honom en hjälp, som är honom lik.» Och Gud lät en tung sömn falla öfver mannen, och, under det han sof, tog han ett af hans refben och byggde en qvinna deraf och förde henne fram inför mannen. Då sade mannen: »Detta är dock ben af mina ben och kött af mitt kött.» Och Gud välsignade dem och sade till dem: »Varen fruktsamme och föröken eder och uppfyllen jorden och läggen henne under eder och råden öfver fiskarne i hafvet och öfver foglarne under himmelen och öfver alla djur, som kräla på jorden!» Och de voro båda nakna, mannen och hans hustru, och de blygdes icke. Och Gud såg på allt, som han hade gjort, och si, det var ganska godt.

Och det v
dagen.

6. M
verk, som
dagen och
lade af all

1. Ad
rätta med de

1. M
och han
I skolen
qvinnan:
gården;
lustgården
icke dervi
lunda skol
deraf, skol
som Gud
nan såg a
en lust fö
emedan d
åt och g
nades be
och de

2.

Gud, som
sig med
gården.
honom:
ljudet af
är naken
»Hvem ha
icke ätit
skulle äta
gifvit mig,
sade till q
nan sade:

Och det vardt afton, och det vardt morgon, den *sjette* dagen.

6. Men på *sjunde* dagen hvilade Gud från allt sitt verk, som han hade gjort. Och Gud välsignade sjunde dagen och helgade honom, emedan han på honom hvilade af allt sitt verk, som han hade skapat och gjort.

2. Syndafallet. 1 Mos. 3.

1. *Adam och Eva frestas till synd och falla. — 2. Herren går till rätta med de fallna. — 3. Guds dom öfver de fallna.*

1. Men ormen var listigare än alla djur på jorden, och han sade till qvinnan: »Skulle väl Gud hafva sagt: I skolen icke äta af alla träd i lustgården?» Då sade qvinnan: »Vi äta af de träds frukt, som äro i lustgården; men om frukten af det träd, som är midt i lustgården, har Gud sagt: Äten icke deraf och kommen icke dervid, att I icke dö!» Men ormen sade: »Ingalunda skolen I dö, ty Gud vet, att på den dag, I äten deraf, skola edra ögon öppnas, och I skolen blifva såsom Gud och veta, hvad godt och ondt är.» Och qvinnan såg att trädet var godt att äta af, och att det var en lust för ögonen, och att det var ett kosteligt träd, emedan det gaf förstånd. Och hon tog af frukten och åt och gaf äfven åt sin man, och han åt. Då öppnades begges ögon, och de sågo, att de voro nakna, och de bundo tillhopa fikonlöf och gjorde sig skörten.

2. Då dagen svalkades, hörde de ljudet af Herren Gud, som gick omkring i lustgården; och *Adam* gömde sig med sin hustru för Guds ansigte emellan träden i lustgården. Men Herren Gud kallade *Adam* och sade till honom: »Hvar är du?» Och han sade: »Jag hörde ljudet af dig i lustgården och vardt förskräckt, ty jag är naken; därför gömde jag mig.» Och Gud sade: »Hvem har låtit dig förstå, att du är naken? Har du icke ätit af det träd, om hvilket jag sagt, att du icke skulle äta deraf?» Och *Adam* sade: »Qvinnan, som du gifvit mig, gaf mig af trädet, och jag åt.» Och Gud sade till qvinnan: »Hvarföre har du gjort detta?» Qvinnan sade: »Ormen besvek mig, så att jag åt.»

3. Och Herren Gud sade till ormen: »Förbannad vare du! Och jag skall sätta fiendskap emellan dig och qvinnan och emellan din säd och hennes säd. Denne skall söndertrampa ditt hufvud, och du skall stinga honom i hans häl.» Och till qvinnan sade han: »Jag skall låta dig få mycken vedermöda. Du skall föda dina barn med smärta, och din man skall råda öfver dig.» Men till Adam sade Gud: »Förbannad vare marken för din skull! Törne och tistlar skall hon bära dig. Du skall äta ditt bröd i ditt anletes svett, till dess du åter varder till jord, ty stoft är du, och till stoft skall du åter varda.» Och Adam kallade sin hustru *Eva*, derföre att hon skulle blifva en moder åt alla lefvande. Och Herren Gud förvisade Adam och Eva utur Edens lustgård och satte Keruber med ett blixtrande, svängande svärd till att bevaka vägen till lifvets träd, på det att de icke skulle äta deraf och lefva evinnerligen.

3. Kain och Abel. 1 Mos. 4:

1. Brödernas olika sinnelag. — 2. Gud varnar Kain, men förgäfvos. — 3. Guds dom öfver Kain.

1. Adam och Eva hade flere söner och döttrar. Den äldste hette *Kain*, och han vardt en åkerman. Der- efter föddes *Abel*, och han vardt en fåraherde. Och efter någon tid offrade Kain åt Herren en gåfva af jordens frukt. Och Abel offrade, äfven han, af de först födda bland fåren. Och Herren såg med välbehag till Abel och hans offer; men till Kain och hans offer såg han icke med välbehag. Då vardt Kain högeligen vred, och hans blick sänktes.

2. Men Herren sade till Kain: »Hvarföre är du vred? Eller hvarföre sänkes din blick? Männe icke du ser upp, om du har godt i sinnet? Men har du icke godt i sinnet, då ligger synd för dörren, och till dig står hennes åtrå; men du bör råda öfver henne.» Då talade Kain med sin broder Abel. Och en gång, då de voro ute på marken, reste Kain sig upp emot Abel och slog ihjel honom.

3. Och
broder?» Och
taga vara
»Hvad har
mig ifrån j
den, som h
Ostadig och
Kain sade t
att hon må
som helst n
ren sade t
Kain, skall
hort ifrån
öster om l

4
1. Synade
befallning till
och jorden vard

1. Då
att deras
och tankar
min ande
villade. J
är.» Men
rad i sit
pat, vill
2. M
förde ett
rens ögon
och gör
50 alnar
skall du
arken skal
en andra
Ty si, jag
till att för
ett förbund
med din hu

3. Och Herren sade till Kain: »Hvar är Abel, din broder?» Och han sade: »Jag vet det icke. Skall jag taga vara på min broder?» Och Gud sade till honom: »Hvad har du gjort? Din broders blod ropar till mig ifrån jorden. Och nu, förbannad vare du af jorden, som har mottagit din broders blod af din hand! Ostadig och flyktig skall du blifva på jorden.» Och Kain sade till Herren: »Min missgerning är större, än att hon må förlätas mig, och så skall det gå, att hvilken som helst mig finner, han slår ihjel mig.» Men Herren sade till honom: »Nej, utan den som slår ihjel Kain, skall varda sjufaldt straffad.» Och Kain gick bort ifrån Herrens ansigte och bodde i landet Nod, öster om Eden.

4. Syndaflo den. 1 Mos. 5--8.

1. *Synden tilltager, och Gud hotar att straffa människorna.* — 2. *Guds befallning till Noah.* — 3. *Gud låter floden inbryta.* — 4. *Floden upphör, och jorden varder åter torr.* — 5. *Noahs offer och Guds förbund.*

1. Då människorna förökades på jorden, såg Herren, att deras ondska var stor, och att alla deras uppsåt och tankar voro onda. Och Herren sade: »Icke skall min ande qvarblifva i människorna, då de äro så förvillade. Jag vill ännu gifva dem en tid af 120 år.» Men då de icke bättrade sig, vardt Gud bekymrad i sitt hjerta och sade: »Menniskan, som jag skapat, vill jag utrota från jorden.»

2. Men *Noah* var en from och rättskaffens man och förde ett gudeligt lefverne, och han fann nåd för Herrens ögon. Och Gud sade till Noah: »Gör dig en ark och gör kamrar derinne; gör honom 300 alnar lång, 50 alnar bred och 30 alnar hög. En aln från taket skall du göra ett fönster på arken, och en dörr till arken skall du göra på dess sida. Med en underbotten, en andra och en tredje botten skall du göra honom. Ty si, jag skall låta komma en vattusflod öfver jorden, till att förderfva allt kött. Men med dig vill jag göra ett förbund, och du skall gå in i arken med dina söner, med din hustru och dina söners hustrur. Och du skall

föra in i arken alla slags djur, att de må blifva lefvande när dig, och du skall taga till dig allehanda lifsmedel, att de må tjena dig och dem till föda.» Och Noah gjorde allt det Gud bjöd honom.

3. Och Noah gick på Guds befallning in i arken med sina söner, *Sem*, *Ham* och *Jafet*, och med sin hustru och sina söners hustrur. Och ett par af alla slags djur gingo in till Noah i arken. Då brusto alla det stora djupets källor, och himmelens fönster öppnade sig. Och ett störtregn kom öfver jorden i 40 dagar och 40 nätter. Och vattnet förökade sig och upplyfte arken, så att han kom högt öfver jorden. Och vattnet steg ännu högre i 150 dagar, så att alla de höga bergen blefvo öfvertäckta. Och alla varelser på jorden utrotades, så väl människor som djur. Endast Noah blef kvar och det som var med honom i arken.

4. Och Gud tänkte på Noah och på alla djur, som voro med honom i arken; och han lät ett väder gå fram öfver jorden, och regnet upphörde, och vattnet sjönk undan och vände igen från jorden mer och mer. Och arken stannade på *Ararats* berg. Och efter någon tid öppnade Noah fönstret på arken och lät en korp flyga ut; och denne flög fram och åter, till dess vattnet var borttorkadt från jorden. Sedan lät han en dufva flyga ut, på det han skulle se, om vattnet hade sjunkit undan. Men då dufvan icke fann något fäste för sin fot, kom hon igen till honom i arken. — Efter sju dagar lät han än en gång en dufva flyga ut. Och dufvan kom till honom mot aftonen, och si, ett friskt olivelöf var i hennes mun. Då förstod Noah att vattnet hade sjunkit undan från jorden. Men han väntade ännu sju dagar, och lät så en dufva flyga ut, som icke kom tillbaka till honom.

5. Och Gud befalde Noah att gå ut ur arken med de sina och alla djuren. Och Noah gick ut ur arken och byggde ett altare åt Herren och offrade brännoffer på altaret. Och Herren fann välbehag till Noahs offer, och han välsignade Noah och hans söner och sade: »Varen fruktsamme och förökens och uppfyllen

jorden.» Och att ingen flo den. Och till detta fö

1. Men

1. El och hade ut till en de beslöta skulle räc att de ick de begynt

2. Men

deras tung mål. Och jorden, sa kallades sta bistrate hel

1. Gud

Kanaan och f

1. E

Kaldeen, Haran.

son Abra

Saraj och till Kanaa

satte sig o och sade:

lygd och vill visa dig

och jag vi och i dig

nade.»

jorden!» Och Gud gjorde ett förbund med dem och sade, att ingen flod mer skulle komma till att förderfva jorden. Och han satte regnbågen i skyn såsom tecken till detta förbund.

5. Babels torn. 1 Mos. 11.

1. *Menniskornas sjelfrådiga företag. — 2. Guds domshandling.*

1. Efter floden förökade sig människorna på jorden och hade alla samma tungomål. Och de drogo öster ut till en dal i Sinears land och bosatte sig der. Och de beslöto att bygga en stad och ett torn, hvars spets skulle räcka upp i himmelen, och göra sig ett namn, att de icke måtte blifva spridda öfver hela jorden. Och de begynte att bygga.

2. Men detta misshagade Herren, och han förbistrade deras tungomål, så att ingen skulle förstå den andres mål. Och Herren spridde dem derifrån ut öfver hela jorden, så att de upphörde att bygga staden. Derföre kallades stadens namn *Babel*, emedan Herren der *förbistrade* hela jordens tungomål.

6. Abrahams kallelse.

1. *Guds befallning och löfte till Abram. — 2. Abram flyttar till Kanaan och får löfte om detta land.*

1. Bland Sems efterkommande bodde *Tarah* i Ur i Kaldeen, och han hade tre söner *Abram*, *Nahor* och *Haran*. Och *Haran* födde *Lot*. Men *Tarah* tog sin son *Abram* och sin sonson *Lot* och *Abrams* hustru *Saraj* och förde dem ifrån Ur, på det de skulle fara till Kanaans land; och de kommo till *Haran* och bosatte sig der. Der uppenbarade sig Herren för *Abram* och sade: »Gå ut ur ditt land och från din födelsebygd och från din faders hus till det land, som jag vill visa dig! Och jag vill göra dig till ett stort folk, och jag vill välsigna dig och göra ditt namn stort, och i dig skola alla slægter på jorden varda välsignade.»

2. Och Abram tog sin hustru Saraj och sin brorson Lot med all deras egendom, som de förvärfvat, och med deras tjenstehjon, och de kommo till Kanaans land. Och Abram gick fram i landet ända till *Sikem*, till *Mores eklund*. Och Herren syntes för Abram och sade: »Åt din säd vill jag gifva detta land.» Och Abram byggde der ett altare åt Herren, som hade synts för honom. Sedan drog han längre söderut.

7. Abram och Lot skiljas. 1 Mos. 13.

1. *Skilsmessan.* — 2. *Löftets förnyande till Abraham.*

1. Abram blef ganska rik på boskap, silfver och guld, och Lot, som for med Abram, hade också får och fåkreatur och tält. Och emedan deras egendom var så stor, kunde icke landet fördraga att de bodde tillsammans. Och det blef tvist mellan herdarne öfver Abrams boskap och herdarne öfver Lots boskap. Då sade Abram till Lot: »Icke må oenighet vara mellan mig och dig, och mellan mina och dina herdar, ty vi äro fränder. Skilj dig du ifrån mig! Vill du till venster, så går jag till höger, och vill du till höger, så går jag till venster.» Och Lot utvalde åt sig hela den vattenrika Jordanslätten och uppslog sina tält in emot *Sodom*.

2. Då nu Lot skilt sig från Abram, sade Herren till honom: »Lyft upp dina ögon och se ut mot norr, mot söder, mot öster och mot vester! Ty hela detta landet, som du ser, vill jag gifva åt dig och din säd till evig tid. Och jag vill göra din säd såsom stoftet på jorden. Stå därför upp och drag igenom landet!» Och Abram tog upp sina tält och gick och bosatte sig vid *Mamres eklund*, bredvid *Hebron*, och byggde der ett altare åt Herren.

8. Guds förbund med Abram. 1 Mos. 15, 17.

1. *Herren lofvar Abraham lifsfrukt.* — 2. *Guds förbund med Abraham.* — 3. *Isak utlofväs.*

1. Efter allt detta sade Herren till Abram i en syn: »Frukta icke! Jag är din sköld; din lön skall blifva

anska stor. O
gifva mig? Jag
us blifver E
Han skall icke
från ditt lif, ska
honom ut och
räkna stjernorn
Sådan skall di
ren, och han r

2. Då Ab

honom och sa
för mitt ansig
fäll på sitt an
förbund mella
fader för my

Abram, utan
ytterligare sa
eder skall or
till förbundet

3. Och

icke mer ka
ty hon ska
slag. Och
kalla Isak,
förbund fö

9. I

1. I
och tomen

1.

och då
honom er
onskar Is
som Gud

2. Se

sade: »Tag
gå bort til
brännoffer p
Då stod Ab

ganska stor.» Och Abram sade: »Herre, hvad vill du gifva mig? Jag går bort barnlös, och arfvinge till mitt hus blifver *Eleasar* från Damaskus.» Men Herren sade: »Han skall icke blifva din arfvinge, utan en, som utgår från ditt lif, skall blifva din arfvinge.» Och han förde honom ut och bjöd honom se upp till himmelen och räkna stjernorna, om han kunde räkna dem, och sade: »Sådan skall din säd blifva.» Och Abram trodde Herren, och han räknade honom det till rättfärdighet.

2. Då Abram var 99 år gammal, syntes Herren för honom och sade: »Jag är Gud allsmäktig. Vandra inför mitt ansigte och var fullkomlig!» Och Abram föll på sitt ansigte. Och Gud sade: »Jag skall göra ett förbund mellan mig och dig, och du skall blifva en fader för mycket folk. Och du skall icke mer heta *Abram*, utan *Abraham* skall vara ditt namn.» Och ytterligare sade Gud till Abraham: »Allt mankön ibland eder skall omskäras. Och detta skall vara ett tecken till förbundet mellan mig och eder.»

3. Och Gud sade till Abraham: »Din hustru skall du icke mer kalla *Saraj*, utan *Sara* skall vara hennes namn, ty hon skall blifva en moder för konungar och folkslag. Och hon skall föda dig en son, hvilken du skall kalla *Isak*, och med honom skall jag upprätta ett evigt förbund för hans säd efter honom.»

9. Isak födes och offras. 1 Mos. 21, 22.

1. *Löftets son födes.* — 2. *Abrahams tro pröfvad.* — 3. *Offret och lönen.*

1. Och Herren såg till Sara, såsom han hade sagt, och då Abraham var 100 år gammal, födde hon åt honom en son, som han kallade Isak. Och Abraham omskar Isak, när han var åtta dagar gammal, efter som Gud hjudit honom.

2. Sedan, efter flera år, pröfvade Gud Abraham och sade: »Tag Isak, din ende son, som du har kär, och gå bort till Morialandet och offra honom der till ett brännoffer på ett af bergen, hvilket jag vill säga dig!» Då stod Abraham upp hittida på morgonen och sadlade

sin åsna, och tog med sig två sina drängar och sin son Isak och klöf sönder ved till brännoffer, och gick bort till det berg, som Gud hade sagt honom. På tredje dagen upplyfte Abraham sina ögon och såg berget långt ifrån. Och han sade till drängarne att de skulle stanna der med åsnan, men att han och Isak skulle gå upp på berget och tillbedja, och sedan komma tillbaka. Och Abraham tog veden och lade den på Isak, men elden och knifven tog han i sin hand, och de gingo så båda tillsammans. Och Isak sade till Abraham: »Min fader! Si, här är elden och veden, men hvar är fåret till brännoffret?» Och Abraham svarade: »Gud förser nog fåret till brännoffret, min son.»

3. Och då de kommo upp på berget, byggde Abraham ett altare och lade veden i ordning och band sin son Isak och lade honom på altaret ofvan på veden. Och Abraham räckte ut sin hand och tog knifven för att slagta sin son. Då ropade Herrens engel till honom från himmelen: »Kom icke med din hand vid pilten och gör honom intet, ty nu vet jag, att du fruktar Gud och har icke skonat din ende son för min skull.» Och Abraham upplyfte sina ögon och såg en vädur bakom sig, som hade fastnat med sina horn i ett busksnår; och Abraham tog väduren och offrade honom i sin sons ställe. Och Herrens engel ropade för andra gången till Abraham och sade: »Jag har svurit vid mig sjelf, säger Herren, *I din säd skola alla folk på jorden varda välsignade*, derföre att du lydte min röst.» Och Abraham gick tillbaka till sina drängar, och de stodo upp och gingo allesammans till Bersaba, der Abraham bodde.

10. Isaks giftermål. 1 Mos. 24.

1. Eleasars uppdrag. — 2. Eleasars resa och bön. — 3. Bönhörelsen. — 4. Rebecka gifves till hustru åt Isak. — 5. Isak hemför sin brud.

1. Då Abraham var gammal, befallde han sin äldste hustjenare Eleasar att gå till Haran i Mesopotamien och der taga en hustru åt Isak af Abrahams slägt. Och Abraham sade: »Herren, himmelens Gud, skall

sända sin eng
Och han tog
taga hustru
föra Isak till
2. Och
och hvarjeham
potamien, till
lägga sig utan
då gynnorna
Och han bad
ställa mig vi
nes dottrar fö
till hvilken j
dricka, och s
vill jag vattu
tjenare Isak
3. Och
en gynna til
upp igen.
att få dricka
sade: »Drick
meler.» Och
kraka i hon
och vattnade
frågade tje
svarade att
hennes nar
en guldrin
ned och
till Abrah
4. O
detta. O
brunnen
Hvi står
huset och
för tjenare
förr än ha
honom att
han befalt

sända sin engel med dig och göra din väg lyckosam.» Och han tog en ed af tjenaren, att han icke skulle taga hustru åt Isak af Kanaans döttrar, och icke heller föra Isak tillbaka till Haran.

2. Och tjenaren tog tio af sin herres kameler och hvarjehanda sin herres häfvor och for till Mesopotamien, till Nahors stad. Och han lät kamelerna lägga sig utanför staden vid en brunn om aftonen, då qvinnorna plögade komma ut och hemta vatten. Och han bad till Gud och sade: »Herre, jag vill ställa mig vid brunnen, och hit komma stadsboarnes döttrar för att hemta vatten. Mätte nu den flicka, till hvilken jag säger: Håll hit din kruka att jag må dricka, och som svarar: Drick, och äfven dina kameler vill jag vattna, vara den, som du har utsett åt din tjenare Isak!»

3. Och innan han hade slutat bedja, si, då kom en qvinna till brunnen och fylde sin kruka och stod upp igen. Och tjenaren gick emot henne och bad att få dricka litet vatten ur hennes kruka. Och hon sade: »Drick, min herre! Jag vill äfven vattna dina kameler.» Och då tjenaren druckit, tömde hon strax sin kruka i hon och gick åter till brunnen för att ösa, och vattnade allä hans kameler. Då kamelerna druckit, frågade tjenaren, hvilkens dotter hon var. Och hon svarade att hon var dotter till Betuel, Nahors son, och hennes namn var *Rebecka*. Och tjenaren gaf henne en guldring och två armband. Derpå höjde han sig ned och lofvade Gud, som ledsagat honom på vägen till Abrahams slättingars hus.

4. Och Rebecka skyndade hem och berättade allt detta. Och hennes broder *Laban* gick till mannen vid brunnen och sade: »Kom in, du Herrens välsignade! Hvi står du här ute?» Och han förde mannen in i huset och gaf foder åt kamelerna, och framsatte mat för tjenaren. Men denne sade, att han icke ville äta, förr än han omtalat sitt ärende. Då uppmanade Laban honom att säga det, och han omtalade allt, hvad Abraham befalt honom, och det tecken, som Gud gifvit ho-

nom vid brunnen. Och Betuel och Laban svarade: »Från Herren är denna sak utgången. Si, der står Rebecka! Tag henne, och blifve hon hustru åt din herres son!» Och de sade till Rebecka: »Vill du fara med denne mannen?» Hon svarade: »ja.» Och Abrahams tjenare bugade sig till jorden för Herren. Så åt han och drack och blef der qvar öfver natten. Men om morgonen stod han upp och tog Rebecka med sig och for hem till sin herre.

5. Och Isak hade gått ut i marken för att der göra sina betraktelser om aftonen, och då han upplyfte sina ögon, såg han kameler komma. Och då Rebecka hörde, att det var Isak som kom, steg hon ned af kamelen och tog slöjan och höljde sig. Och Isak förde henne in i Saras tält, och hon blef hans hustru, och han älskade henne. Och Isak tröstade sig öfver sin moders död.

11. Guds förbund med Isak. 1 Mos. 25, 26.

1. Gud gör Isak rik och mächtig. — 2. Gud gifver Isak löftet.

1. Många år efter Isaks giftermål dog Abraham i hög ålder och begrofs i Hebron. Och efter Abrahams död välsignade Gud Isak, så att han vardt en mächtig man och hade mycket gods och får och fä och tjenare.

2. Och det blef en hungersnöd i landet, och Isak tänkte vandra ned till Egypten. Men på vägen dit syntes Herren för Isak och sade till honom: »Far icke ned till Egypten! Blif stilla och bo tills vidare i detta landet; jag skall vara med dig och välsigna dig, ty åt dig och åt din säd skall jag gifva det, och jag skall hålla den ed, som jag svurit Abraham. Jag skall göra din säd talrik såsom stjernorna på himmelen, och *i din säd skola alla folk på jorden varda välsignade.*» Och Isak bodde först i Gerar och sedan i Bersaba.

12. Isak välsignar sina söner. 1 Mos. 25, 27.

1. De båda bröderna. — 2. Isak vill välsigna Esau. — 3. Rebeckas list. — 4. Jakob får välsignelsen genom bedrägeri. — 5. Esaus hätskhet emot Jakob.

1. Då Isak, var 60 år hörde Herren hans bön, och Rebecka födde honom två söner, som voro tvillingar.

Den förstfödde
före Esau. De
innan de vo
skulle tjena d
blef Esau en j
en from man,
hem från jagte
sin förstfödslo
bröd; ty Esau
2. Då Isa
kallade han en
konom att tag
jaga villebråd,
in till Isak, at
nom, innan h
kallade till Es
3. Och
Jakob, att h
derifrån två
göra en god
bära in till
honom. Men
den, och jag
mig, och jag
drager öfver
Men Rebeck
Lyd du mig
lingarne, o
som hans
tidskläder
af killinga
slåta dele
4. O
redt, och
är du, n
din förstfö
mig. Sätt
själ må v
kob så sn

Den förstfödde var luden, och de kallade honom derföre *Esau*. Den andre kallade de *Jakob*. Och redan innan de voro födde, hade Herren sagt att den äldre skulle tjena den yngre. Och då piltarne vuxit upp, blef *Esau* en jägare, en fältets man, och *Jakob* vardt en from man, som bodde i tält. En dag kom *Esau* hem från jagten och var hungrig och trött, och sålde sin förstfödsrorätt till *Jakob* för en rätt af lins och bröd; ty *Esau* föraktade sin förstfödsrorätt.

2. Då *Isak* blef gammal och hans syn försvagad, kallade han en gång *Esau*, sin äldste son, och befalde honom att taga sina jagttyg och gå ut i marken och jaga villebråd, och deraf göra en smaklig rätt och bära in till *Isak*, att han måtte äta, ty han ville välsigna honom, innan han dog. Men *Rebecka* hörde huru *Isak* talade till *Esau*.

3. Och då *Esau* hade gått bort, sade *Rebecka* till *Jakob*, att han skulle gå bort till hjorden och hemta derifrån två vackra killingar, på det hon deraf måtte göra en god rätt åt *Isak*. Denna rätt skulle *Jakob* bära in till sin fader, på det han måtte välsigna honom. Men *Jakob* sade: »Si, min broder är luden, och jag är slät. Tör hända tager min fader på mig, och jag blifver i hans ögon lik en bedragare och drager öfver mig förbannelse i stället för välsignelse.» Men *Rebecka* sade: »Öfver mig komme din förbannelse! Lyd du mig!» Då gick *Jakob* å stad och hemtade killingarne, och hans moder gjorde deraf en smaklig rätt, som hans fader tyckte om. Och hon tog *Esaus* högtidskläder och klädde dem på *Jakob*, men med skinnen af killingarne beklädde hon hans händer, äfvensom den släta delen af hans hals.

4. Och *Jakob* tog maten, som hans moder tillredt, och gick in till sin fader. Och *Isak* sade: »Hvem är du, min son?» *Jakob* svarade: »Jag är *Esau*, din förstfödde son. Jag har gjort såsom du sagt mig. Sätt dig och ät af mitt villebråd, på det din själ må välsigna mig!» Då *Isak* frågade, huru *Jakob* så snart funnit villebrådet, sade han, att Herren

skickat det honom till mötes. Men Isak sade: »Kom närmare, min son, att jag må taga på dig, om du verkligen är Esau eller icke!» Och Isak tog på honom och sade: »Rösten är Jakobs röst, men händerna äro Esaus händer.» Och han kände icke igen honom. Ännu en gång frågade han: »Är du verkligen min son Esau?» Och då Jakob svarade: »ja, det är jag», åt Isak af maten och välsignade Jakob, och sade: »Gud gifve dig af himmelens dagg och af jordens fetma! Folk tjene dig, och släkter nedfalle för dig! Var en herre öfver dina bröder, och din moders barn nedfalle för dig! Förbannad vare den dig förbannar och välsignad vare den dig välsignar!»

Just som Jakob var utgången, kom Esau, hans broder, från sin jagt och gjorde också en rätt och bar in till sin fader och sade: »Jag är Esau, din förstfödde son. Stå upp och ät af mitt villebråd, att din själ må välsigna mig!» Då vardt Isak öfver måttan häpen och sade: »Din broder har kommit med list och har tagit din välsignelse. Välsignad skall han ock förblifva.» När Esau hörde detta, gaf han till ett bittert rop och sade: »Välsigna ock mig min fader!» Och Isak välsignade honom, men tillade: »Af ditt svärd skall du lefva, och du skall tjena din broder.» Och Esau blef hätsk emot Jakob för välsignelsens skull och sade: »Snart skall den tiden komma, då vi få sörja vår fader, och då skall jag dräpa min broder Jakob.»

13. Guds förbund med Jakob. 1 Mos. 27, — 29.

1. Jakob måste fly för Esau, men undfår derförinnan Abrahams välsignelse. — 2. Denna välsignelse bekräftas af Gud. — 3. Jakob kommer till Laban.

1. Då Rebecka fick veta Esaus ord, uppmanade hon Jakob att fly till Haran, till hennes broder Laban. Och Isak sade till Jakob: »Tag icke en hustru af Kanaans döttrar, utan far in i Mesopotamien och tag dig der hustru bland Labans döttrar. Och Gud allsmäktig föröke dig och gifve dig Abrahams välsignelse!»

Då
Och han
ten, ty
lade hon
Och han
spets räd
derpå up
uppå och
gifva åt
och i d
välsigna
fruktan
är himm
som han
en minne
3. (C
Der stann
broder La
får. Och
att han
Och Rake
der. Men
skyndade
kysste ho

1. J

1.

Laban ti
intet, oc
Och Jak
för Rake
7 år för
dagar; så
gaf Laban
undskyld
bort sin y

Sinnets:

Då drog Jakob ut ifrån Bersaba och for till Haran. Och han kom till ett ställe, der han dröjde öfver natten, ty solen hade gått ned. Och han tog en sten och lade honom till hufvudgård åt sig, och lade sig att sofva. Och han drömde, att en stege stod på marken och dess spets räckte upp till himmelen, och Guds englar stego derpå upp och ned. Och si, Herren stod öfverst derupå och sade: »Den jord, hvarpå du ligger, skall jag gifva åt dig och din säd. Din säd skall varda talrik, och *i dig och din säd skola alla släkter på jorden varda välsignade.*» Och Jakob vaknade upp och betogs af fruktan och sade: »Här bor visserligen Gud och här är himmelens port.» Och han stod upp och tog stenen, som han haft till hufvudgård, och reste honom upp till en minnesvård och kallade stället *Betel*.

3. Och Jakob fortsatte sin väg och kom till Haran. Der stannade han vid en brunn, och dit kom hans morbroder Labans dotter *Rakel* för att vattna sin faders får. Och han grät af glädje och berättade för Rakel, att han var hennes faders frände och Rebeckas son. Och Rakel skyndade hem och omtalade det för sin fader. Men då Laban hörde om sin systerson Jakob, skyndade han ut emot honom, tog honom i famn och kysste honom och förde honom in i sitt hus.

14. Jakob hos Laban.

1. Jakobs giftermål. — 2. Jakobs rikedom.

1. Sedan Jakob vistats hos Laban en månad, sade Laban till Jakob, att han icke skulle tjena honom för intet, och frågade honom, hvad han ville hafva till lön. Och Jakob svarade, att han ville tjena honom i sju år för Rakel, hans yngsta dotter. Och Jakob tjenade i 7 år för Rakel, och de voro i hans ögon såsom några dagar; så kär hade han henne. Men efter de 7 åren gaf Laban honom sin äldre dotter Lea i stället, och undskyldde sig dermed, att man i hans land icke gaf bort sin yngre dotter före den äldre; men om han tje-

nade i sju år till, så skulle han äfven få Rakel till hustru. Och Jakob lofvade det, och så erhöill han äfven Rakel.

2. Sedan de 14 åren voro gångna, tjenade Jakob ännu sex år hos Laban för herdälön, och ehuru Laban förminskade och ändrade denna lön tio gånger, välsignade dock Herren Jakob, så att han blef öfver måttan rik och hade boskap i mängd och tjenare och tjenarinnor och kameler och åsnor.

15. Jakobs hemresa.

1. *Jakob bryter på Guds befallning upp mot hemmet och välsignas af Laban. — 2. Jakobs fruktan för Esau och hans bön. — 3. Jakob försonas med Esau och mottager uppenbarelse af Gud.*

1. Och Jakob fick höra, huru Labans söner afundades honom och sade, att han af det, som tillhörde deras fader, hade samlat all sin rikedom. Och Herren sade till Jakob: »Far tillbaka till dina fäders land, och jag skall vara med dig!» Och då Laban gått bort för att klippa sina får, stod Jakob upp och satte sina barn och hustrur på kamelerna och tog all sin boskap och allt sitt förvärf och for till Kanaans land. Men på tredje dagen fick Laban veta, att Jakob flydde, och han jagade efter honom och upphann honom. Men Herren varnade Laban, så att han ej vågade göra Jakob något ondt, utan välsignade Jakob och hans hus och for åter hem.

2. Men äfven Jakob for sin väg, och Guds englar mötte honom. Derpå fick han veta, att Esau kom emot honom med 400 män. Och Jakob blef mycket förskräckt, och han bad till Gud och sade: »Hjelp mig utur min broders hand, ty jag fruktar att han kommer och slår mig, både moder och barn!» Derefter skickade han sina tjenare med rika skänker till Esau. Sina hustrur och barn och allt sitt förde han öfver floden Jabok, och blef ensam kvar. Och si, en man kom och brottades med honom, till dess morgonrodnaden uppgick. Och då denne såg, att han icke kunde öfvervinna ho-

nom, röf
Och han
upp! »
mindre
skall ick
pat med
Och han
sett Gu
3.
400 män
för hon
honom
Skänker
honom o
drog ned
han och
då han fl
och sade:
det landet
jag gifva
Jakob till
Isak, 180
honom i

16. Jo
1. Jo
på Josef. —

1
meon, L
Asser, Jo
vallade
bar fram
älskade r
honom e
honom o
utom had
och bröde
nung och
honom än

nom, rörde han vid hans höftpanna, så att hon vrickades. Och han sade: »Låt mig gå, ty morgonrodnaden går upp!» Men Jakob sade: »Jag släpper dig icke med mindre du välsignar mig.» Och mannen sade: »Du skall icke mer heta Jakob, utan *Israel*, ty du har kämpat med Gud och menniskor och fått öfverhanden.» Och han välsignade honom. Men Jakob sade: »Jag har sett Gud ansigte mot ansigte, och min själ är frälst.»

3. Jakob gick vidare och såg att Esau kom med 400 män, och han gick fram och bugade sig sju gånger för honom. Men Esau lopp honom till mötes och föll honom om halsen och kysste honom. Och de gräto. Skänkerna ville icke Esau mottaga, men Jakob nödgade honom dertill. Och bröderna skildes i frid, och Jakob drog ned till *Sikem*, och sedan till *Betel*. Der stannade han och byggde ett altare åt Gud, som syntes honom, då han flydde för Esau. Och Gud syntes åter för Jakob och sade: »*Folk och konungar skola komma af dig, och det landet, som jag gifvit åt Abraham och Isak, skall jag gifva åt dig och åt din säd efter dig.*» Sedan kom Jakob till sin fader, som bodde i *Mamre*, och der dog Isak, 180 år gammal, och Jakob och Esau begrofvos honom i *Saras graf*.

16. Josef säljes af sina bröder. 1 Mos. 37.

1. Jakobs söner och deras sinnelag. — 2. Huru bröderna hämnas på Josef. — 3. Brödernas lögn inför deras fader.

1. Israel hade 12 söner. Dessa voro: *Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isaskar, Sebulon, Dan, Naftali, Gad, Asser, Josef och Benjamin*. Josef var 17 år gammal och vallade fåren tillsammans med sina bröder. Och Josef bar fram deras onda rykte till deras fader. Och Israel älskade mer Josef, än alla sina andra barn, och gjorde honom en fotsid rock. Derföre hatade hans bröder honom och kunde icke tala honom vänligt till. Dessutom hade Josef tvänne drömmar, som han omtalade, och bröderna uttydde dem så, att han skulle blifva konung och råda öfver dem. Och hans bröder hatade honom ännu mer och afundades honom.

2. En gång sände Israel sin son Josef till Sikem, att han skulle se efter, huru det stod till med bröderna och fårahjorden. Och när de på afstånd fingo se honom, sade de: »Si, den der drömmaren kommer. Låt-om oss nu dräpa honom! Då får man se, huru det går med hans drömmar.» Men Ruben sade: »Utgjuten icke blod, utan kasten honom i den der brunnen, som är i öknen!» Det sade han, emedan han ville rädda honom och återföra honom till hans fader. Och när Josef kom, klädde de af honom den fotsida rocken och kastade honom i brunnen, der intet vatten var. Och de satte sig ned för att äta. I det samma sågo de en karavan Midianiter, som voro på väg till Egypten med gummi, balsam och harts. Då föreslog Juda att de skulle sälja Josef åt Midianiterna. Och de drogo upp honom ur brunnen och sålde honom för 20 silfversiklar. Och desse förde Josef till Egypten. Och Ruben kom tillbaka till brunnen, och då han icke fann Josef der, ref han sina kläder och gick till sina bröder och sade: »Pilten är icke der, hvart skall jag gå?»

3. Men bröderna togo Josefs rock och doppade honom i blod, och sände honom hem till fadern och sade att de hade hittat honom. Då sade Jakob: »Det är min sons rock. Ett vilddjur har ätit upp Josef.» Och Jakob sörjde sin son i lång tid och ville icke låta trösta sig.

17. Josef i fängelse. 1 Mos. 39, 40.

1. *Josefs lidande.* — 2. *Medlet för Josefs räddning.*

1. Och Josef blef förd till Egypten, och *Potifar*, en konungens hofman, köpte honom af Midianiterna. Och Herren var med Josef, så att han blef en lyckosam man. Och Potifar satte honom öfver hela sitt hus, och Herren välsignade Egyptierns hus för Josefs skull. Men Potifars hustru ville förföra honom till otukt. Då sade Josef: »Huru skulle jag så mycket ondt göra och synda emot Gud?» Men hon frestade honom dagligen, och då han icke ville lyda henne, beljög hon honom för Potifar och sade, att han velat förföra henne. Då

lät Potif
fångar r
nom fin
satte ho

2.

och han
i det fä
en tid,
bedröfv
Och då
att vins
sitt em
vinskän
dig väl,
före de
hände de

18.

1. Far

1.

och feta
efter des
magra, o
de sju
märktes
såsom
ax, frod
ax, tun
dessa.
och fulla
uttyda d
och omt
fängelset,
gelsset. C
om hono
svarade: r
helsosamt
mar, sade

lät Potifar kasta Josef i det fängelse, der konungens fångar voro. Men Herren var med honom och lät honom finna nåd för den, som förestod fängelset, och han satte honom öfver de andre fångarne.

2. En tid derefter förbröto sig konungens vinskänk och hans bagare emot konungen, och han lät sätta dem i det fängelse, der Josef var. Och sedan de suttit der en tid, kom Josef en morgon in till dem och fann dem bedröfvade öfver hvar sin dröm, som de hade drömt. Och då de omtalat drömmarne, uttydde Josef dem så, att vinskänken efter tre dagar skulle åter komma till sitt embete, men bagaren skulle blifva hängd. Och till vinskänken sade Josef: »Kom ihåg mig, när det går dig väl, och skaffa mig ut, ty jag har intet gjort, hvarföre de skulle sätta mig i fängelse.» På tredje dagen hände det som Josef sagt; men vinskänken glömde Josef.

18. Josefs upphöjelse. 1 Mos. 41.

1. Faraos drömmar och deras uttydning. — 2. Följden deraf för Josef.

1. Två år derefter drömde Farao, att sju vackra och feta nöt uppstego ur elfven och betade i vassen, och efter dessa uppstego ur elfven sju andra nöt, fula och magra, och de stodo utmed de andra på stranden. Och de sju magra nöten åto upp de sju feta, men det märktes icke, att de hade ätit dem, ty de blefvo fula såsom tillföre. Och åter drömde Farao, att sju ax, frodiga och goda, växte på en stjelk, och att sju ax, tunna och af östanvinden brända, uppskoto efter dessa. Och de tunna axen uppslukade de sju frodiga och fulla axen. Och då ingen af Egyptens vise kunde uttyda denna dröm, kom öfverste vinskänken ihåg Josef och omtalade för Farao, huru han uttydt drömmarne i fängelset, och Farao lät skyndsamt hemta Josef ur fängelset. Och Farao sade till Josef, att han hört sägas om honom, att han kunde uttyda drömmar. Men Josef svarade: »Icke jag, men Gud skall svara, hvad som är helsosamt för Farao.» Och då Farao omtalat sina drömmar, sade Josef, att sju år skulle komma med stor

ymnighet öfver hela Egypten, och efter dem skulle sju hungerår uppstå, och hungersnöd skulle förtära landet. Och Josef tillrådde Farao att utse en förständig och vis man, som under de sju ymniga åren skulle insamla femtedelen af skörden i Egypten, så att lifsmedel skulle finnas upplagda för landets behof under hungeråren.

2. Detta råd behagade Farao, och han sade till Josef: »Sedan Gud har kungjort för dig allt detta, är ingen så förständig och vis som du. Si, jag sätter dig öfver hela Egyptens land.» Och Farao gaf Josef sin ring och klädde honom i finaste linnekläder och hängde en guldkedja på hans hals. Och han lät honom åka på sin andra vagn och lät ropa framför honom: »fall på knä!» Josef var då 30 år gammal. Och Josef samlade allehanda lifsmedel, som under de sju ymniga åren växte i Egypten, och upplade dem i städerna. Men då de sju hungeråren kommo, öppnade Josef alla förrådshus och sålde säd. Och från alla land kom man till Egypten till Josef för att köpa säd.

19. Josefs bröder komma till Egypten.

1 Mos. 42—44.

1. Bröderna komma första gången inför Josef. — 2. Huru deras samvete dömer dem. — 3. Simeon fångslas och de andra sändas hem för att hemta Benjamin. — 4. Bröderna återvända till Egypten och medföra Benjamin.

1. Äfven i Kanaans land var hungersnöd. Och då Jakob hörde, att uti Egypten fans säd att köpa, sände han sina söner dit, men Benjamin, deras yngste broder, behöll han hemma. Så kommo Israels söner till Egypten, och Josef var herre i landet och var den, som sålde säd åt allt folket. Då nu Josefs bröder kommo och bugade sig för honom, kände Josef strax igen dem; men han visade sig främmande emot dem och talade hårdt till dem och sade, att de voro spejare, som kommit för att se efter, hvar landet vore öppet. Men de svarade, att de voro redlige män och aldrig varit spejare. Vidare sade de, att de voro 12 bröder, en enda mans söner i Kanaan, och att den yngste af bröderna var

hemma l
Men Jose
allesam
2.

af dem
fara he
hvarand
broder,
och vi
träffat
de sad
Sedan
inför
fylla de
tillbaka
mo hem
dem. O
sin pen
förskrack
3.

de hade
ten, be
köpa s
dyrat o
eder br
så vilj
det ick
ansvar
nom.»
och sa
faras e
eder ar
4.

sig inför
befalde
måltid å
förestånd
Josef kom
gamle fa

hemma hos sin fader, men att en icke var mer till. Men Josef sade ändå, att de voro spejare, och satte dem allesammans i förvar i tre dagar. —

2. På tredje dagen sade Josef till dem, att en af dem skulle stanna qvar såsom fånge, men de andre fara hem efter deras yngste broder. Då sade de till hvarandra: »Visserligen hafva vi förskyllat detta på vår broder, hvilkens själs ångest vi sågo, då han bad oss och vi icke hörde honom. Derföre har denna nöd träffat oss.» Och de visste icke, att Josef förstod, hvad de sade, men Josef vände sig bort ifrån dem och grät. Sedan tog han Simeon ifrån dem och fängslade honom inför deras ögon. Derpå befalde han, att man skulle fylla deras säckar med säd och lägga deras penningar tillbaka åt hvar och en i hans säck. Och då de kommo hem, berättade de för sin fader allt, hvad som hänt dem. Och när de tömde sina säckar, fann hvar och en sin penningpung i sin säck; och de och deras fader förskräcktes.

3. Men hungersnöden var svår i landet. Och när de hade ätit upp den säd, som de hemtat från Egypten, befalde dem deras fader att åter fara dit och köpa säd till föda. Då sade Juda: »Mannen har bedyrat och sagt: I fån icke se mitt ansigte med mindre eder broder är med eder. Sänder du honom med oss, så vilja vi fara ned; annars icke.» Men Jakob ville det icke. Då sade Juda: »Sänd pilten med mig! Jag ansvarar för honom; af min hand må du utkräfva honom.» Då lät Jakob sin son Benjamin fara med dem och sade: »Gud allsmäktig låte barmhertighet vederfaras eder inför mannen, att han hemsänder eder med eder andre broder och Benjamin!»

4. Då foro bröderna åter till Egypten och instälde sig inför Josef. Och då Josef såg Benjamin med dem, befalde han föreståndaren för sitt hus att tillreda en måltid åt dem. Derpå fördes Simeon ut till dem, och föreståndaren förde dem in i Josefs hus. Och när Josef kom in, frågade han, huru det stod till med deras gamle fader. Och då han såg Benjamin, sade han:

»Gud vare dig nådig, min son!» Och hans hjerta upp-
rördes af kärlek till sin broder, så att han måste skynda
in i sin kammare och gråta der. Och då han hade
tvagit sitt ansigte, gick han åter ut och åt med dem.
Och de fingo plats vid bordet efter ålder, och männen
sågo med förundran häröfver på hvarandra. Och han
lät bära maten från sitt bord till dem; och för Benjamin
lades fem gånger mer, än för någon af alla de andre.
Och Josef befalde föreståndaren för sitt hus att fylla
deras säckar med säd, och lägga hvars och ens pen-
ningar öfverst i hans säck, och Josefs silverbägare öf-
verst i den yngstes säck. Och han gjorde efter som Josef
hade sagt.

20. Josef uppenbarar sig för sina bröder.

1 Mos. 44, 45.

1. Josef hotar att göra Benjamin till träl, men Juda erbjuder sig att
träda i hans ställe. — 2. Josef säger hvem han är och inbjuder sin fader
och sina bröder till Egypten.

1. Följande morgon fingo bröderna återvända med
sina åsnor. Men då de kommit ett litet stycke utom
staden, befalde Josef föreståndaren för sitt hus att sätta
efter dem och säga: »Hvarföre hafven I lönat godt med
ondt och borttagit min herres silverbägare?» De sva-
rade att den, hos hvilken bägaren funnes, han skulle
dö, och de andre blifva Josefs träl. Och de skyndade
att nedsätta en hvar sin säck på jorden, och då före-
ståndaren genomsökte säckarne, fans bägaren i Benja-
mins säck. Då refvo de sina kläder och återvände
till staden och föllo ned till jorden för Josef. Och de
sade till honom: »Si, vi och den, hos hvilken bägaren
är funnen, äro min herres träl.» Men Josef sade:
»Den man, hos hvilken bägaren är funnen, han skall
blifva min träl; men I faren med frid hem till eder
fader!» Då sade Juda: »Om jag nu kommer hem till
min fader, och pilten icke är med oss, så skall han
dö, och vi, dine tjenare, skola bringa vår faders grå
hår med sorg ned i de dödas rike. Derföre låt mig,
din tjenare, som åtagit mig ansvaret för pilten, få stanna

quar säson
med sina
2.
utan brast
eder brode
de icke k
icke bedr
mig hit
hem och
Gosen.
och kyss
nom. O
som bä
fara och

21. Jak

1. Ja
Konaans lo

1. I
sin fader
hela Egy
trodde d
och då
hemta l
»Det är
fara och
2.
hörde. O
åt Gud.
»Frukta
göra dig
till Egypt
Jakob brö
framför sig
Gosen. O
om halsen
sade: »Nu v
att du ännu

quar såsom träl i hans ställe, och lät honom fara hem med sina bröder!»

2. Då kunde icke Josef längre göra våld på sig, utan brast ut i högljudd gråt och sade: »Jag är Josef, eder broder.» Och hans bröder blefvo så förskräckte, att de icke kunde svara honom. Men han sade: »Varen icke bedröfvade, ty till eder räddning har Gud sändt mig hit före eder!» Och Josef bjöd dem att skynda hem och återvända med deras fader och bo i landet Gosen. Och han föll sin broder Benjamin om halsen och kysste alla sina bröder. Sedan talade de med honom. Och till sin fader sände han rika skänker af det som bäst var i Egypten. Och han lät sina bröder fara och sade till dem: »Kifven icke på vägen!»

21. Jakob flyttar till Egypten. 1 Mos. 45—48.

1. Jakob öfvertygas att Josef lefver. — 2. Jakob bryter upp från Kanaans land. — 3. Jakob och hans söner bosätta sig i Gosen.

1. När Josefs bröder kommo hem, berättade de för sin fader Jakob, att Josef ännu lefde och var herre öfver hela Egypten. Men Jakobs hjerta förblef kallt, ty han trodde dem icke. Då sade de honom alla Josefs ord; och då han såg vagnarne, som Josef sändt för att hemta honom, blef hans ande lifvad, och han sade: »Det är nog! Josef, min son, lefver ännu. Jag vill fara och se honom, innan jag dör.»

2. Och Israel bröt upp med allt, hvad honom tillhörde. Och då han kom till Bersaba, offrade han slagtoffer åt Gud. Och Gud sade till Israel i en syn om natten: »Frukta icke att fara ned till Egypten, ty der vill jag göra dig till ett stort folk. Jag vill draga med dig till Egypten, och jag vill ock föra dig derifrån.» Och Jakob bröt upp från Bersaba, och han sände Juda framför sig till Josef, och Josef for emot sin fader till Gosen. Och då han fick se honom, föll han honom om halsen och grät länge vid hans hals. Och Jakob sade: »Nu vill jag gerna dö, sedan jag sett ditt ansigte, att du ännu lefver.»

3. Och Josef gick och berättade allt för Faraos. Och Josef hemtade sin fader och stälde honom inför Faraos, och Jakob välsignade Faraos. Och Josef anvisade, på Faraos befallning, bostad åt sin fader och sina bröder och gaf dem en besittning i den bästa delen af landet, i Gosen. Och der växte de till och förökade sig stortligen.

22. Jakobs död. 1 Mos. 49.

1. Jakob förordnar om sin grafplats. — 2. Jakob profeterar om sina söner och dör. — 3. Äfven Josef förordnar om sin graf.

1. Och Jakob lefde 17 år i Egypten, och hans lefnadsår voro 147. Och när hans dagar närmade sig döden, kallade han Josef till sig och sade: »Visa mig kärlek och trohet och begraf mig icke i Egypten, men låt mig ligga jemte mina fäder och begraf mig i deras graf.» Och Josef lofvade honom det.

2. Och Jakob kallade alla sina söner till sig och sade: »Församlen eder, att jag må förkunna eder, hvad eder skall hända i den yttersta tiden!» Och han profeterade om sina söner och välsignade dem. Och till Juda sade han: »Dig, Juda, skola dina bröder prisas. Spiran skall icke vika från Juda eller herskarestafven från hans fötter, till dess fridsfursten kommer, och honom skola folken hörsamma.» Och sedan han befalt sina söner att begrafva honom i Kanaans land, invid hans fäder, gaf han upp andan. Och hans söner förde honom till Abrahams och Saras graf och begrofv honom der.

3. Men äfven Josef ville blifva begrafven invid sina fäder och sade till sina bröder: »Jag dör, och Gud skall visserligen föra eder utur detta landet och in i det land, som han lofvat Abraham, Isak och Jakob; och då Gud varder eder sökande, så fören mina ben härifrån!» Och Josef dog, då han var 110 år. Och de balsamerade honom och lade honom i en kista i Egypten.

23. Mos

1. I

måste utslä

— 4. Han

1. C

släktet.

blefvo öf

dem. O

icke had

harn vo

ett krig

fiender.

sig. O

het och

ju mer

utbredde

gummor

snart d

och läto

folk att k

2.

till hust

att det

månader

tog hon

beck oc

i vasser

jam ha

det skr

3.

hennes

se kista

henne.

net, som

honom

Och han

gå och h

henne gå,

ter sade;

23. Moses födelse och uppfostran. 2 Mos. 1, 2.

1. *Israels barn föröka sig, men förtryckas. — 2. Moses födes, men måste utsättas i elfven. — 3. Han upptages och uppfostras af Faraos dotter. — 4. Han måste fly från Egypten.*

1. Och Josef dog och alla hans bröder och hela det släktet. Och Israels barn förökade sig storligen och blefvo öfvermåttan talrika, och landet blef uppfyllt af dem. Och det blef en ny konung öfver Egypten, som icke hade känt Josef. Och då denne såg, att Israels barn voro talrikare, än Egyptierna, fruktade han, om ett krig inträffade, att de skulle förena sig med hans fiender. Derföre ville han icke att de skulle föröka sig. Och han lät tvinga dem till trältjenst med hårdhet och förbittrade deras lif med tungt arbete. Men ju mer man plågade dem, desto mer förökades de och utbredde sig. Då befalde konungen de Ebreiska jordegummorna, att de skulle döda alla Ebreiska gossar, så snart de föddes. Men jordegummorna fruktade Gud och läto gossebarnen lefva. Då bjöd konungen allt sitt folk att kasta i elfven alla Ebreiska gossebarn som föddes.

2. Och en man af Levis släkt tog en Levitisk qvinna till hustru. Och hon födde en son; och då hon såg att det var ett vackert barn, fördolde hon det i tre månader; och då hon icke längre kunde dölja honom, tog hon en kista af rör och beströk henne med jordbeck och harts, och lade honom deruti, och lade kistan i vassen, vid stranden af elfven. Och hans syster *Mirjam* hade ställt sig på afstånd för att förnimma, huru det skulle gå med honom.

3. Och Faraos dotter kom för att bada, och hennes tjänor gingo utmed elfven. Och då hon fick se kistan i vassen, sände hon sin piga dit för att hemta henne. Och när hon öppnade henne, fick hon se barnet, som låg der och grät. Och hon ömkade sig öfver honom och sade: »Detta är ett af Ebreernas barn.» Och hans syster gick fram och frågade, om hon finge gå och hemta en Ebreisk amma. Faraos dotter bjöd henne gå, och hon kallade sin moder. Och Faraos dotter sade: »Tag detta barn och uppamma det åt mig!»

Och då pilten vuxit upp, förde hon honom till Faraos dotter, och han blef åt henne i sons ställe, och hon kallade honom *Moses*.

4. Och då Moses var 40 år, gick han ut till sina bröder och såg deras dagsverken, och han såg en Egyptisk man, som slog ihjel en Ebreisk man. Och då han såg, att ingen var tillstädes, dödade han den Egyptiske mannen och begrof honom i sanden. Men då Farao fick höra denna sak, sökte han att dräpa Moses. Och Moses flydde undan för Farao till Midians land. Der stannade han hos presten *Jetro*. Och denne gaf åt Moses sin dotter *Sippora* till hustru.

24. Moses kallas att befria Israels barn utur Egypten. 2 Mos. 2—4.

1. Israels barns klagan. — 2. Gud uppenbarar sig för Moses. — 3. Gud kallar Moses att föra Israels barn ur Egypten. — 4. Gud gifver åt Moses Aron till hjälp.

1. En lång tid härefter blef konungen i Egypten död, och Israels barn suckade öfver sin trældom och klagade; och deras rop steg upp till Gud öfver deras trældom. Och Gud hörde deras klagan och tänkte på sitt förbund med Abraham, Isak och Jakob. Och Gud såg till Israels barn och lät sig vårda om dem.

2. I 40 år hade Moses bott hos sin svärfader Jetro i Midians land och vallade hans får. Och då han nu en dag förde fåren ut i öknen, till berget Horeb, syntes honom en Herrens engel uti en eldslåga, midt utur en törnbuske. Och han såg att busken brann af elden, men blef dock icke förtärd. Och då han gick närmare för att se denna stora syn, ropade Gud till honom utur törnbusken: »Drag dina skor af dina fötter, ty rummet, der du står, är en helig mark! Jag är Abrahams, Isaks och Jakobs Gud.» Och Moses betäckte sitt ansigte.

3. Och Herren sade: »Jag har länge sett mitt folks lidande uti Egypten och hört deras rop öfver sina förtryckare. Och jag har stigit ned för att frälsa dem och föra dem till ett godt och rymligt land, till ett

land, som
jag vill så
barn, uti
att jag sku
Egypten?
och detta
när du h
gudstjenst
att församl
ord. Och
dem gå in
Herren h
tre dagsrese
4. Da
nom. Men
han hade
tro. Och
man, sade
säga. Och
mötes. Du
för dig till
hand och
Aron.

25. Is

1. Mo
uppmanas
söker Egypt
påkallamme

1.
de äldst
de ord,
gjorde te
då de h
sett till
2. C
och sade:
folk, att

land, som flyter af mjölk och honung. Så gå nu, ty jag vill sända dig till Farao, och för mitt folk, Israels barn, utur Egypten!» Då svarade Moses: »Hvem är jag, att jag skulle gå till Farao och föra Israels barn utur Egypten?» Och Herren sade: »Jag vill vara med dig; och detta skall vara dig ett tecken att jag sändt dig; när du har fört folket utur Egypten, skolen I hålla gudstjenst på detta berg.» Och Herren befalde Moses att församla de äldste i Israel och säga till dem Herrens ord. Och när de hört hans tal, skulle han tillika med dem gå in till konungen i Egypten och säga till honom: »Herren har uppenbarat sig för oss. Tillåt oss att gå tre dagsresor in uti öknen och offra åt Herren, vår Gud!»

4. Då svarade Moses, att folket icke skulle tro honom. Men Herren gaf honom magt att med den staf, som han hade i sin hand, göra under, på det att de skulle tro. Och då Moses sade, att han icke var en talför man, sade Herren: »Jag vill lära dig, hvad du skall säga. Och si, din broder Aron skall komma dig till mötes. Du skall tala till honom, och han skall tala för dig till folket.» — Och Moses tog Guds staf i sin hand och gick till Egypten, och på vägen mötte han Aron.

25. Israels barn räddas utur Egypten.

2 Mos. 4—12.

1. Moses och Aron förkunna Guds budskap för Israel. — 2. Farao uppmanas att släppa Guds folk, men föraktar Israels Gud. — 3. Gud hem-söker Egypten med svåra plågor. — 4. Gud gifver sitt folk föreskrift om påskalammet. — 5. Den sista plågan inbryter och Israel befrias.

1. Och Moses och Aron gingo och församlade alla de äldste bland Israels barn, och Aron omtalade alla de ord, som Herren hade talat till Moses. Och Moses gjorde tecken för folkets ögon, och folket trodde. Och då de hörde, att Herren hade sökt Israels barn och sett till deras nöd, föllo de ned och tillbådo.

2. Och derefter gingo Moses och Aron in till Farao och sade: »Så säger Herren, Israels Gud: Släpp mitt folk, att de må hålla högtid åt mig i öknen! Så tillåt

oss nu att gå tre dagsresor in uti öknen och offra åt Herren, vår Gud!» Men Faraos svarade: »Hvem är Herren, hvilkens röst jag skall höra? Jag känner icke Herren och vill icke släppa Israel. Gån bort till edra dagsverken!» Och Faraos förtryckte Israels barn ännu hårdare. Då vände sig Israels barn emot Moses och Aron och sade: »Herren hemsöke eder och straffe eder, som gjort oss förhatlige i Faraos ögon.» Och Moses vände sig till Herren.

3. Och Herren sade till Moses: »Nu skall du få se, hvad jag skall göra med Faraos; ty genom en stark hand måste han släppa dem och till och med drifva dem utur sitt land. Ty jag vill göra mina tecken och under många uti Egyptens land.» Och Herren lät nio svåra plågor komma öfver Egypten, så att landet var nära att förderfvas, men Faraos förhårdade sitt hjerta och ville icke släppa Israel. Då sade Herren till Moses: »Ännu en plåga vill jag låta komma öfver Faraos och öfver Egypten. Derefter skall han släppa eder, ja, han skall fullständigt utdrifva eder härifrån.»

4. Och Herren befalde Moses att säga till hela Israels menighet, att hvar och en husfader skulle på tionde dagen i den månad, som var inne, taga ett felfritt, årsgammalt hanlam af får eller getter och förvara det till fjortonde dagen, men då skulle de slagta det och stryka blodet på båda dörrposterna och på öfra dörrträdet i de hus, der de åto det. Köttet skulle de äta samma natt. Stekt skulle de äta det med osyradt bröd och beska örter. Dervid skulle de vara omgjordade kring sina länder, hafva skor på sina fötter och stafvar i sina händer, såsom skulle de hasta till vägs. Detta var Herrens *Passah*. Och såsom evärdelig stiftelse skulle Israels barn hålla denna dag högtidlig.

5. Och vid midnattstid slog Herren allt förstfödt i Egypten, ifrån Faraos förstfödde ända till fångens förstfödde, och allt förstfödt af boskapen. Och det blef ett stort klagorop i Egypten, ty intet hus fans, der icke någon var död. Och Faraos kallade Moses och Aron till sig om natten och sade: »Stån upp och dragen ut

från mi
Herren
och fä
folkets
skänker
Och Is
stridbar
barn ha
med s
honom.
en mo
vägen,
lysa de

26.

1. A
gås med hel

1.

i ordnad

Faraos at

ladt emo

Israel be

vagn o

alla. C

här upp

dem, d

och be

och ro

»Frukte

hjelp! I

eder sti

2.

att de b

din han

må gå n

stoden, s

stälde sig

från mitt folk, I och Israels barn! Gån och tjenen Herren såsom I hafven sagt! Tagen ock edra får och fäkreatur med eder.» Och Egyptierna påskyndade folkets aftåg utur landet och öfverhopade dem med skänker af silfver och guld och dyrbara kläder. Och Israels barn bröto upp från Ramses, 600,000 stridbare män. Och den tid, under hvilken Israels barn hade bott i Egypten, var 430 år. Och Moses tog med sig Josefs ben, såsom hans bröder hade lofvat honom. Och Herren gick framför dem om dagen uti en molnstod, på det han skulle föra dem den rätta vägen, och om natten uti en eldstod, på det han skulle lysa dem, så att de kunde tåga både dag och natt.

26. Israels barns vandring genom Röda hafvet. 2 Mos. 14.

1. *Farao förföljer Israel.* — 2. *Guds folk räddas.* — 3. *Farao förgås med hela sin här.*

1. När Farao hade släppt folket, drogo Israels barn i ordnadt tåg till Röda hafvet. Men då det sades för Farao att folket hade flytt, vardt hans hjerta förvandladt emot folket, och han sade: »Hvarföre hafva vi släppt Israel bort ur vår tjenst?» Och han lät sätta för sin vagn och tog 600 vagnar och vagnskämpar på dem alla. Och Egyptierna förföljde dem, och hela Faraos här upphann dem vid hafvet. Och då Farao nalkades dem, der de voro innestängda, med hafvet framför sig och berg på båda sidor, blefvo de mycket förskräckta och ropade till Herren. Och Moses sade till dem: »Frukten eder icke; hållen stånd och afvakten Herrens hjelp! Herren skall strida för eder, och I skolen hålla eder stilla.»

2. Och Herren sade till Moses: »Säg Israels barn, att de bryta upp! Och du, lyft upp din staf och sträck din hand öfver hafvet och klyf det, att Israels barn må gå midt igenom hafvet på det torra!» Och molnstoden, som hade gått framför dem, flyttade sig och stälde sig bakom dem, och gick in emellan Egyptiernas

och Israels läger, och det ena lägret kom under hela natten icke närmare det andra lägret. Då nu Moses räckte ut sin hand öfver hafvet, delade sig vattnet i tu. Och Israels barn gingo midt igenom hafvet på det torra. Och Egyptierna förföljde och kommo efter dem till midten af hafvet. Och i morgonväkten spred Herren förvirring i Egyptiernas läger och försvarade deras framryckande, så att de blefvo förskräckte och ville fly.

3. Och emot morgonen, då Israels barn kommit igenom hafvet, befalde Herren Moses att räcka sin hand ut öfver hafvet, och då han det gjorde, vände hafvet tillbaka i sin vanliga fåra, och vattnet öfvertäckte vagnarne och ryttarne i hela Faraos här, så att icke en af dem blef räddad. Och Israel såg den stora magt, som Herren hade bevisat på Egyptierna, och folket fruktade Herren och trodde på honom och på Moses, hans tjänare. Men Moses och Israels barn sjöngo en lofsång till Herren.

27. Israels barn försörjas under sin vandring med mat och dryck. 2 Mos. 16, 17.

1. Gud mättar sitt hungrande folk. — 2. Han gifver dem vatten ur klippan.

1. Och hela menigheten af Israels barn kom till öknen Sin. Och de knorrade emot Moses och Aron och sade: »O, att vi hade dött i Egypten, der vi sutto vid köttgrytorna och hade bröd nog! Ty I hafven fört oss hit för att låta hela denna hopen dö af hunger.»

Och Herren sade till Moses: »Jag har hört Israels barns knorrande.» Och om aftonen lät han vaktlar öfvertäcka lägret, och bittida om morgonen föll ett flöde af dagg såsom rimfrost, och det liknade små frön, var hvitt och smakade såsom honungskaka. Detta var det bröd, som Herren gaf Israels barn att äta i 40 år, till dess de kommo till gränsen af Kanaans land. Och Israels hus kallade det *Manna*.

2. Och Israels menighet färdades från öknen Sin i bestämda dagsresor och kommo till *Refidim*. Och fol-

ket hade
Moses oc
sade till
ket knorr
ren befäl
i Israel,
han slog
vskall ja
och vattu
Moses gi

28.

1. Is
nar folket
Moses träd

1. I
gått utur
rade sig
till Gud
till Israel
tierna, oc
den min
min egen
åt mig
folket sv
vilja vi
2.

och i m
ordning
vardt ås
och ett
folket var
lägret, G
för berget
och en rö
och berge
allt starka

Stenmets

ket hade intet vatten att dricka. Och de kifvade med Moses och sade: »Gif oss vatten att dricka!» Moses sade till dem: »Hvarföre fresten I Herren?» Men folket knorrade. Och Moses ropade till Herren, och Herren befalde honom att taga med sig några af de äldste i Israel, och taga i sin hand den staf, med hvilken han slog hafvet, och gå till Horeb. »Der», sade Herren, »skall jag stå framför dig, och du skall slå på klippan, och vatten skall utgå derutur, så att folket får dricka.» Moses gjorde så, och Israels barn fingo vatten.

28. Guds förbund med Israels barn.

2 Mos. 19, 20, 24.

1. Israels höga kallelse. — 2. Folket helgar sig. — 3. Gud förkunnar folket sin lag. — 4. Folkets bäfvan. — 5. Förbundet stiftas. — 6. Moses träder inför Gud på berget.

1. Då tredje månaden ingick, sedan Israels barn utgått utur Egypten, kommo de till Sinais öken och lägrade sig der midt emot berget. Och Moses steg upp till Gud på berget, och Herren befalde honom säga till Israels barn: »I hafven sett, hvad jag gjort åt Egyptierna, och huru jag fört eder till mig. *Om I nu lyden min röst och hållen mitt förbund, så skolen I blifva min egendom framför alla andra folk, och I skolen blifva åt mig ett rike af prester och ett heligt folk.*» Och folket svarade på en gång: »Allt hvad Herren har sagt, vilja vi göra.»

2. Och Herren sade till Moses: »Helga folket i dag och i morgon, och må de två sina kläder och vara i ordning till den tredje dagen.» Och på tredje dagen vardt åska och blix och ett tjockt moln öfver berget, och ett mycket starkt trumpetskall hördes, och allt folket vardt förskräckt. Och Moses förde folket ut ur lägret, Gud till mötes. Och de uppstälde sig nedanför berget. Och Herren steg ned på *Sinai* berg i eld, och en rök steg upp derifrån, lik röken från en ugn, och berget bäfvade svårligen, och trumpetskallet blef allt starkare.

3. Och Herren sade: »Jag är Herren, din Gud, som har utfört dig utur Egyptens land, utur trädhuset. Du skall inga andra gudar hafva för mig. Du skall icke missbruka Herrens, din Guds, namn, ty Herren skall icke låta honom blifva ostraffad, som hans namn missbrukar. Tänk på att du helgar hvilodagen! Hedra din fuder och din moder, på det dig må väl gå, och du må länge lefva på jorden! Du skall icke dräpa. Du skall icke göra hor. Du skall icke stjäla. Du skall icke bära falskt vittnesbörd emot din nästa. Du skall icke hafva lust till din nästas hus. Du skall icke begära din nästas hustru, ej heller hans tjenare eller tjenninna, ej heller hans oxe, ej heller hans åsna, ej heller något, hvad honom tillhör.

4. Och allt folket förnam åskan och blixterne och trumpetskallet och röken, och de ryggade tillbaka och sade till Moses: »Tala du till oss, så vilja vi höra; men Gud tale icke till oss, att vi icke må dö!» Och Moses sade, att de icke skulle vara förskräkta, ty Gud hade kommit för att pröfva dem, och för att de måtte frukta honom och icke synda.

5. Och Moses skref alla Herrens ord i en bok och byggde ett altare nedanföer berget och lät slagta stutar till tackoffer åt Herren. Och han tog halfparten af blodet och slog det i skålar, och den andra halfparten stänkte han på altaret. Och han tog förbundets bok och läste upp den för folket, och de sade: »Allt hvad Herren har sagt, det vilja vi göra och efterkomma.» Och Moses tog blodet och stänkte på folket och sade: »Si, detta är blodet till det förbund, som Herren har gjort med eder öfver alla dessa orden.»

6. Och Herren befalde Moses att komma till honom på berget och stanna der, att han måtte gifva honom stentaflor och lag och budord, som han hade skrivit, folket till lärdom. Och Moses steg upp på berget och blef der qvar i 40 dagar och 40 nätter.

29. De 12 spejarnarne. 4 Mos. 13, 14.

1. *Spejarnes utväljande och iakttagelser.* — 2. *Josuas och Kalebbs vittnesbörd.* — 3. *Guds dom.*

1. I den andra månaden af det andra året höjde sig molnstoden, och Israels barn bröto upp i fastställd tågordning från Sinai och kommo till *Kades*. Och Herren befalde Moses att sända ut 12 män, en man af hvarje fädernestam, till att kunskapa i Kanaans land. Och Moses utsände dem och bjöd dem draga upp till sydlandet och till bergstrakten och se efter, hurudant landet och folket och jordmonen och markens frukter voro. Och efter 40 dagar kommo de igen och berättade, att landet flöt af mjölk och honung, men folket var hårdt och städerna voro befästa och mycket stora. »Der sågo vi ock jättar», sade de, »och vi voro i våra egna ögon såsom gräshoppor, och så voro vi ock i deras. Vi förmå icke draga upp emot detta folket, ty det är starkare än vi.»

2. Och hela menigheten började ropa och skria och knorrade mot Moses och Aron. Men *Josua* och *Kaleb*, som hade varit med ibland kunskaparena, sade: »Det land, som vi genomvandrat, är ett mycket godt land, och varen icke rädda för folket i landet, ty deras beskärm har vikit ifrån dem och Herren är med oss.» Då sade hela menigheten att man borde stena *Josua* och *Kaleb*.

3. Men Herrens härlighet visade sig, och Herren sade: »Huru länge skall detta folk förakta mig och misstro mig, oaktadt alla de tecken, som jag gjort ibland dem? Si, ingen menniska af alla dem, som sett mina tecken i Egypten, skall se landet, med undantag af *Josua* och *Kaleb*, derföre att en annan ande är i dem.» Alla de andra, som voro 20 år och derutöfver, skulle dö i öknen, der deras barn skulle ströfva omkring, men slutligen föras in uti och lära känna det land, som deras fäder föraktat.

30. Moses vid Meriba. 4 Mos. 20.

1. Israels förhållande. — 2. Moses och Aron försyndade sig och straffas af Gud.

1. Israels barn ströfvade omkring i öknen i 38 år, och under denna tid dog hela det slägte, som varit upproriskt mot Herren. Men på fyratonde året efter utgången från Egypten församlade sig det nya slägte, som vuxit upp i öknen, åter till Kades. Och då de der intet vatten hade, kifvade de med Moses, och Moses och Aron vände sig till Herren. Och Herren sade till Moses, att han skulle taga stafven och tillsammans med Aron säga till klippan, i menighetens åsyn, att hon skulle lemna vatten ifrån sig, och så skaffa vatten åt menigheten och deras boskap.

2. Och Moses tog stafven, såsom Herren sagt, och församlade folket framför klippan och sade till dem: »Hören, I motsträfviga! Skola vi utur denna klippa skaffa eder vatten?» Och Moses slog med sin staf två gånger på klippan, och mycket vatten kom derutur. Men Herren sade till Moses och Aron: »Emedan I icke hafven trott mig, och icke hållit mig helig inför Israels barns ögon, därför skolen I icke föra denna menighet in i det land, som jag gifvit dem.» Och detta vattnet fick namnet *Meriba*.

31. Kopparormen. 4 Mos. 21.

1. Aron dör. — 2. Folket syndar och straffas. — 3. Moses beder och undfår hjälp af Gud.

1. Och Israels barn bröto upp ifrån Kades och kommo till berget Hor. Der dog Aron, emedan han icke hörsammat Guds befallning vid Meribas vatten. Och då menigheten såg att Aron var död, begräto de honom i 30 dagar.

2. Och de bröto upp från berget Hor på vägen till Röda hafvet för att kringgå Edoms land, emedan de blifvit nekade att gå derigenom. Och folket blef otåligt under vägen och talade emot Gud och Moses och sade: »Här finnes hvarken bröd eller vatten, och vi äro utledsna vid den usla födan.» Då sände Herren brän-

nande o
mycket
och ba
marne i
3.
»Gör d
så skal
ser på
en orn
och or
kade u

32.

1. t
träda i M
och profet

1.

Herren
det land
han bes
Aron, h
Meribas
lig för

2.

öfver r
rens m
herde.
Josua
åsyn, a
ren sag

3.

Herren
slägte
förbanne
och förb
kunnade
profet vi
krets, so
hans mu

nande ormar emot folket, hvilka stungo dem, så att mycket folk i Israel dog. Då erkände folket sin synd och bad Moses bedja Herren, att han måtte taga ormarne ifrån dem.

3. Och Moses bad för folket och Herren sade: »Gör dig en orm och sätt upp honom på en stång, så skall hvar och en, som blifvit stungen och som ser på honom, blifva vid lif!» Och Moses lät göra en orm af koppar och uppsatte honom på en stång; och om en orm hade stungit någon, och han blickade upp mot kopparormen, så blef han vid lif.

32. Moses död. 4 Mos. 27; 5 Mos. 31—34.

1. Gud förbereder Moses på hans bortgång. — 2. Josua förordnas att träda i Moses ställe. — 3. Moses förmanar folket till lydnad för Guds bud och profeterar om Kristus. — 4. Moses dör.

1. Då nu Moses dagar närmade sig döden, befalde Herren honom att stiga upp på berget *Nebo* och bese det land, som Herren gifvit åt Israels barn. Och sedan han besett det, skulle han samlas till sitt folk, likasom Aron, hans broder; ty då menigheten knorrade vid Meribas vatten, hade de försummat att prisä Gud helig för folket.

2. Och Moses bad Herren att förordna en man öfver menigheten att gå före dem, så att icke Herrens menighet måtte blifva lik en fårahjord utan herde. Då bjöd Herren Moses att lägga sin hand på Josua och gifva honom detta uppdrag i menighetens åsyn, att de måtte lyda honom. Moses gjorde såsom Herren sagt, och Josua blef uppfylld af Herrens visdoms anda.

3. Derefter påminde Moses folket, huru underbart Herren ledsagat deras fäder och inskräpte hos det nya släktet Herrens lag, samt förelade dem välsignelse och förbannelse: välsignelse, om de lydte Herrens bud, och förbannelse, om de afveko derifrån. Derjemte förkunnade han det löfte, som han fått af Herren: »*En profet vill jag uppväcka åt dem utur deras bröders krets, som är dig lik, och jag vill lägga mina ord i hans mun, och han skall tala till dem allt hvad jag*

honom bjuder; och hvar och en som icke hörsammar mina ord, som denne skall tala i mitt namn, honom skall jag straffa därför.»

4. Sedan Moses derpå ytterligare förmanat folket och välsignat det, gick han upp på berget Nebo, såsom Herren sagt, och blef der död, 120 år gammal, och Israel begrät honom i 30 dagar.

33. Israels barn intaga löftets land.

Josua bok.

1. Israel går genom Jordan. — 2. Kanaans land intages och fördelas. — 3. Josua förmanar folket och dör.

1. Efter Moses död sade Herren till Josua: »Gör dig redo att draga öfver Jordan, du och allt detta folket, in uti det land, som jag vill gifva åt dem. Ingen skall kunna stå dig emot, ty såsom jag varit med Moses, skall jag vara med dig. Var fast och stark; förfäras icke och var icke försagd, ty Herren, din Gud, är med dig i allt det du företager dig!» Då bjöd Josua tillsyningsmännen öfver folket att göra sig redo, för att inom tre dagar gå öfver Jordan och intaga landet. Och då folket brutit upp från sina tält för att gå öfver Jordan, buro presterna förbundsarken framför dem. Och då de kommo till Jordan och doppat sina fötter i yttersta kanten af vattnet, då stannade vattnet på öfre sidan såsom en mur, men det vatten, som flöt ned till *Döda hafvet*, afskilde sig helt och hållet, så att hela Israel gick öfver på det torra. Men då presterna, som stått midt i Jordan på fast botten, stego upp med arken på torra landet, vände Jordans vatten åter till sitt rum och flöt såsom tillföre. Derefter höllo Israels barn *passahfest*, och mannat tog slut, och de åto af landets säd.

2. Och Josua intog småningom, och efter många strider med Kananeerna, hela landet, såsom Herren hade sagt genom Moses. Och Josua och öfversteprästen *Eleasar* utskiftade landet genom lottkastning emellan Israels stammar. Josef fick två lotter, en för Manasse

och en
de ingen
de skull
besittning
det, som
Herren
deras fle
af allt d
hus. Al
3.

ro för e
ålder, k
manade
tjena h
svarade
röst.»
till sin
110 år
ben, so

1.
förtrycka

1.
slägtet
efter d
han h
de hed
tenska
gifva
efter. I
Herren
hand, o
och der
nöd rop
mande,
ena gån
död, blef
2. (

och en för Efraim, men åt Levis stam allena gäfvode ingen besittning af landet, utan endast städer, der de skulle bo, ty Herrens eldsoffer skulle vara deras besittning. Alltså gaf Herren åt Israels barn hela landet, som han hade lofvat att gifva åt deras fäder. Och Herren lät dem hafva ro på alla sidor, och ingen af deras fiender kunde stå emot dem. Och intet uteblef af allt det goda ord, som Herren hade tillsagt Israels hus. Allt gick i fullbordan.

3. Långt efter, sedan Herren lätit Israel komma till ro för alla deras fiender, och då Josua kommit till hög ålder, kallade han hela Israel till sig i Sikem och förmanade dem att hålla sig intill Herren och att frukta och tjena honom med upprigtighet och trohet. Och folket svarade: »Vi vilja tjena Herren vår Gud och lyda hans röst.» Och derefter lät Josua folket gå, hvar och en till sin besittning. Och Josua vardt kort derefter död, 110 år gammal, och de begrofvom honom. Och Josefs ben, som de medfört från Egypten, begrofvom de i *Sikem*.

34. Gideon. Dom. 6—8.

1. Tillståndet i allmänhet under domaretiden. — 2. Midianiterna förtrycka Israel. — 3. Gideon frälsar folket.

1. Efter Josuas död, och då nu äfven hela detta släktet var samladt till sina fäder, kom ett annat slägte efter dem, som icke kände Herren eller det verk, som han hade gjort för Israel. De umgingos vänligen med de hedningar, som de skolat fördrifva, och ingingo äktenskap med dem. Derigenom förleddes de att öfvergifva Herren, deras fäders Gud, och följa andra gudar efter. Dessa gudar tillbådo de och förtörnade Herren. Och Herrens vrede upptändes, och han gaf dem i plundrars hand, och Herrens hand var emot dem till deras ofärd, och deras trångmål blef ganska stort. Då de nu i sin nöd ropade till Herren, bevektes Herren till förbarmande, och han uppväckte dem domare och halp dem den ena gången efter den andra. Men när domaren var död, blefvo de ännu mer förderfvade.

2. Omkring 200 år efter Josuas död gjorde Israel

åter hvad ondt var i Herrens ögon, och Herren gaf dem i Midianiternas hand i sju år. Och då Midianiternas hand var hård öfver Israel, uppsökte Israels barn åt sig klyftor i bergen och kulor och bergfästen, och fienderna härjade deras land och lemnade inga lifsmedel qvar i Israel. Och Israels barn ropade till Herren i sin nöd. Och Herrens engel syntes för *Gideon*, som tröskade hvete i ett presskar, för att rädda det undan Midianiterna. Och engeln sade till honom: »Herren är med dig, du starke hjelte. Gå å stad och rädda Israel utur Midianiternas hand! Si, jag sänder dig och vill vara med dig, att du skall slå Midianiterna såsom en man.»

3. Och *Gideon* gick å stad och nedslog *Baals* altare och sönderhög *Astarte*-bilden; och offrade brännoffer åt Herren. Då samlade sig tillhopa hela Midians folk och *Amalek* och österns barn och lägrade sig i *Jisreels* dal. Och Herrens ande kom öfver *Gideon*, och han stötte i trumpeteten och sände bud till Israels stammar, och dessa drogo å stad till att möta fienderna. Men Herren sade till *Gideon*: »Folket, som är med dig, är allt för talrikt, för att jag skulle gifva Midian i dess hand. Israels barn skulle annars förhäfva sig och säga: Min egen hand har räddat mig.» Då skilde *Gideon* på Herrens tillsägelse så många ifrån sig, att blott 300 män återstodo. Och *Gideon* fördelade de 300 männen i tre hopar, och gaf åt hvar och en af dem en trumpet i handen och en tom kruka och en fackla i hvarje kruka. Vid midnattstid bröto de upp och kommo till yttersta ändan af fiendens läger, och de stötte i trumpeterna och krossade krukorna och fattade med venstra handen facklorna och med den högra trumpeterna och ropade: »Till strid för Herren och *Gideon*!» Och hela den fiendtliga hären begynte löpa och ropa och fly. Och då de 300 stötte i trumpeterna, vände Herren den enes svärd emot den andre, och hären flydde. Alltså vordo Midianiterna underkufvade af Israels barn och reste icke mera upp sitt hufvud. Och landet fick ro i 40 år, så länge *Gideon* lefde.

1. Sa
varar sig
för Israel

1.

och han
Herren
henne o
nom å
födde e
honom
växte t
för me

2.

under ö
var sälls
icke van
sin plats
ropade p
Eli, som
Eli och
Eli svar
dig!» F
och Sar
ty du l
För trec
muel fe
till Eli
var Her
tillbaka
svara: »
som Eli
skulle lät
han hade
för den m
süner ädro
dem derifr
säga honom
Eli allsam

35. Samuel. 1 Sam. 1—7.

1. Samuel födes och helgas till Guds tjänst. — 2. Herren uppenbarar sig för Samuel. — 3. Israels nöd blir stor. — 4. Genom Samuel får Israel hjälp af Gud.

1. Det var en man från Rama, som hette Elkana, och hans hustru hette *Hanna*. Och Hanna bad till Herren och lofvade, att om han i nåd ville tänka på henne och gifva henne en son, så ville hon gifva honom åt Herren tillbaka i alla hans lifsdagar. Och hon födde en son och kallade honom *Samuel* och förde honom in i Herrens hus i Silo. Och pilten Samuel växte till i ålder och välbehag både för Herren och för menniskor.

2. Och den unge Samuel förrättade Herrens tjänst under öfverstepresten *Eli*s tillsyn. Och Herrens ord var sällsynt på den tiden, och någon uppenbarelse var icke vanlig. Och det begaf sig en gång, då Eli låg på sin plats, och Samuel låg i Herrens hus, att Herren ropade på Samuel. Men Samuel trodde, att det var Eli, som ropade honom. Derföre skyndade han till Eli och sade: »Här är jag, ty du har ropat på mig.» Eli svarade: »Jag har icke ropat på dig. Gå och lägg dig!» För andra gången ropade Herren på Samuel, och Samuel gick åter till Eli och sade: »Här är jag, ty du har ropat på mig»; men Eli sade såsom förut. För tredje gången ropade Herren på Samuel, och Samuel förstod icke att det var Herren, utan gick åter till Eli och sade såsom förut. Då förstod Eli att det var Herren, som hade ropat på pilten, och sade: »Gå tillbaka och lägg dig, och om någon ropar på dig, så svara: »Tala, Herre, ty din tjenare hör.» Samuel gjorde som Eli sagt. Och Herren sade till Samuel, att han skulle låta komma öfver Eli och hans hus allt det, som han hade sagt till Eli, och straffa honom och hans hus för den missgerningens skull, att han visste, huru hans söner ådrogo sig förbannelse och dock icke hindrade dem derifrån. Och då Eli fordrade, att Samuel skulle säga honom, hvad Herren hade sagt, omtalade han för Eli alltsammans. — Och Samuel växte till, och

Herren var med honom. Och hela Israel visste, att han var ombetrodd att vara en Herrens profet, ty i *Silo* uppenbarade sig Herren för Samuel med sitt ord.

3. Och på Samuels ord drog Israel ut emot Filisteerna, men de blefvo slagne på flykten. Och folket sände till Silo och hemtade förbundsarken, att han måtte rädda dem ifrån deras fienders hand. Och Elis två söner följde med Guds förbundsark. Och striden begynte åter. Men Israel vardt slagen, och nederlaget var ganska stort. Och Gudsarken vardt tagen, och Elis söner blefvo döde. Då lopp en man från slagfältet till Silo och omtalade hvad som skett. Och då Eli hörde det, föll han ned af stolen, på hvilken han satt, och bröt halsen af sig och blef död. Men Herren tvang Filisteerna att återsända Gudsarken.

Ifrån den dag, då arken kom tillbaka, förflöt en tid af 20 år, hvarunder Israels folk förtrycktes; och de klagade sin nöd inför Herren. Och Samuel sade, att om de af allt hjerta ville omvända sig till Herren och bortkasta de främmande gudarne och Astartebilderna, så skulle Herren frälsa dem utur Filisteernas hand. Då skaffade Israel bort dessa bilder och tjenade Herren allena.

4. Och Samuel församlade hela Israel till *Mispa*. Der bekände de sina synder, och Samuel bad för dem. Och när Filisteerna hörde, att Israels barn voro församlade i Mispa, drogo de dit. Men Herren förfärad dem genom ett starkt tordön, och de blefvo slagna och underkufvade, och kommo icke mer in på Israels område, så länge Samuel lefde. Och Samuel var domare i Israel och for hvart år omkring till Betel, Gilgal och Mispa. Och när han på dessa ställen dömt Israel, återvände han till *Rama*, der han bodde, och äfven der dömde han Israel och byggde der ett altare åt Herren.

1. När
till domare
icke på hans
vrängde rätt
och gingo ti
konung öfve
dessa missh
Och Herren
en konung
de fökasta,

2. Och
hette Kis
fagraste bla
folket. På
lighet den
muel folk
nung. O
Och Sam
valt? T
folket ju
då Sau
alla sin
sig, seg

3.
Jag vill
under v
Amaleki
hafva b
men lyd
det bästa
brädde ho
sig derme
åt Herren,
Emedan du

36. Saul väljes till konung och förkastas.

1 Sam. 8—15.

1. *Folket begär en konung. — 2. Saul smörjes af Samuel och väljes till konung. — 3. Saul varder Gud olydig och förkastas.*

1. När Samuel vardt gammal, satte han sina söner till domare öfver Israel. Men hans söner vandrade icke på hans vägar, utan sökte egen vinning och förvrängde rätten. Då församlade sig alla äldste i Israel och gingo till Samuel och bådo honom att sätta en konung öfver dem, såsom alla folk hade det. Men detta misshagade Samuel, och han bad till Herren. Och Herren sade: »Hörsamma folkets röst och sätt en konung öfver dem, ty det är icke dig utan mig de förkasta, att jag icke skall vara deras konung.»

2. Och det var en rik man af Benjamins stam, som hette *Kis*. Och han hade en son, benämnd *Saul*, den fagreste bland Israels barn, och hufvudet högre än allt folket. På Herrens befallning smorde Samuel i hemlighet denne till konung. Derpå sammankallade Samuel folket till Herren i Mispå för att välja en konung. Och de kastade lott, och lotten föll på Saul. Och Samuel sade: »Sen I nu, hvilken Herren har utvalt? Ty hans like är icke ibland allt folket.» Och folket jublade och sade: »Lefve konungen!» — Och då Saul blifvit konung öfver Israel, stridde han mot alla sina fiender rundt omkring, och hvart han vände sig, segrade han, och han växte till i magt.

3. Och Samuel sade till Saul: »Så säger Herren: Jag vill hemsöka Amalek för hvad han tillfogade Israel under vandringen från Egypten. Gå nu å stad och slå Amalekiterna och gif dem till spillo med allt, hvad de hafva!» Och Saul med sitt folk slog Amalekiterna, men lydde icke Herren, utan skonade konungen och det bästa af bytet. Då gick Samuel till Saul och förebrådde honom hans olydnad, och då Saul undskyldde sig dermed, att folket tog af krigsbytet för att offra åt Herren, sade Samuel: »Lydnad är bättre än offer. Emedan du har förkastat Herrens ord, har han ock

förkastat dig, att du icke skall vara konung.» Och Herrens ande vek ifrån Saul, och en ond ande kom öfver honom.

37. David smörjes till konung. 1 Sam. 16.

1. Gud befaller Samuel att smörja en af Isaïs söner till konung. —
2. Bland Isaïs 7 söner utvalde Herren den yngste, David.

1. Samuel sörjde öfver Saul, men Herren sade till honom: »Fyll ditt horn med olja och gå till Betlehemiten *Isai*, ty af hans söner har jag utsett mig en konung.» Samuel gick å stad, och då han kom till Betlehem, anställde han ett offer och bjöd *Isai* och hans söner till offret.

2. Och när de kommo in, såg Samuel på Isaïs äldste son, som var fager och stor till växt, och tänkte att det var denne, som skulle blifva Herrens smorde. Men Herren sade: »Honom förkastar jag, ty en människa ser det för ögonen är, men Herren ser till hjertat.» Derpå lät *Isai* sex andra af sina söner gå fram för Samuel, och Samuel sade: »Ingen af dessa har Herren utvalt.» Och Samuel sade till *Isai*: »Äro nu alla piltarne här?» *Isai* svarade, att den yngste var kvar, men att han gick i vall med fåren. Och Samuel bjöd att hemta honom, och när han kom, sade Herren: »Stå upp och smörj honom, ty den är det!» Och Samuel tog sitt oljehorn och smorde honom midt ibland hans bröder. Och Herrens ande föll öfver *David* ifrån den dagen och allt sedan.

38. David besegrar Goliat. 1 Sam. 17.

1. *Goliat* skymfar Israels här. — 2. *David* besöker hären och vill strida mot *Goliat*. — 3. *David* besegrar och dödar *Goliat*.

1. Vid denna tid samlade Filisteerna sina härar till strid i Judas bergsbygd, och Saul och Israels män samlades och uppstälde sig till strid emot Filisteerna. Och de stodo på hvar sitt berg, och en dal var emellan dem. Och utur Filisteernas läger framträdde en envigeskämpe, benämnd *Goliat*, sex alnar och en tvärhand lång, och han hade en kopparhjälm på sitt huf-

rod, och i fjäll
d koppar har
till Israels hä
en mig hit en
Faller han mig
tiller honom,
Saul och hela
sträcktes de.
atten i 40 dag
lät säga i här
ville han göra
till hustru, oc
2. De t
i ströden, m
Och *Isai* sänd
huru hans
stad och h
lade med
tillföre, o
är denne
härskaror?
— Då Sa
sade: »le
en ynglin
ungdom.
vaktat s
och till
björnen
hand.»
3.
släta st
väska, o
Filisteen.
nom och
emot mig
kommer e
men jag
som du h
skall gifva

vud, och i fjällpansar var han klädd, och ett kastspjut af koppar bar han mellan sina axlar. Och han ropade till Israels här: »Jag trotsar i dag Israels härskaror. Gifven mig hit en man, att vi må strida med hvarandra. Fäller han mig, så blifva vi edra tjenare, men om jag fäller honom, så skolen I vara våra tjenare.» Och då Saul och hela Israel hörde dessa Filisteens ord, förskräcktes de. Och Goliat framträdde både morgon och afton i 40 dagar och skymfade Israels här. Och Saul lät säga i hären, att den man, som fälde Goliat, honom ville han göra mycket rik, och gifva honom sin dotter till hustru, och göra hans faders hus fritt från utskylder.

2. De tre äldste af Isais söner hade följt med Saul i striden, men David var hemma och vaktade fåren. Och Isai sände David å stad för att göra sig underrättad, huru hans bröder befunno sig. Och David gick å stad och helsade bröderna. Och under det han talade med dem, framträdde Goliat och talade såsom tillförene, och David hörde det. Och han sade: »Ho är denne Filisteen, att han så skymfar lefvande Guds härskaror? Jag vill gå och strida mot denne Filiste.» — Då Saul fick höra detta, lät han hemta David och sade: »Icke kan du gå emot denne Filiste, ty du är en yngling, och han är en stridskämpe ända ifrån sin ungdom.» Men David svarade, att han, medan han vaktat sin faders får, dödat både ett lejon och en björn, och tillade: »Herren, som frälste mig från lejonet och björnen, han skall ock frälsa mig från denne Filisteens hand.» Då sade Saul: »Gå å stad! Herren vare med dig!»

3. Då tog David sin staf i sin hand och utvalde fem släta stenar utur bäcken och lade dem i sin herdeväska, och tog slungan i sin hand, och gick så mot Filisteen. Och då Goliat såg David, föraktade han honom och sade: »Är jag väl en hund, att du kommer emot mig med käppar?» Men David svarade: »Du kommer emot mig med svärd och lans och kastspjut, men jag kommer emot dig i Herren Sebaots namn, som du har skymfat. Striden är Herrens, och han skall gifva eder i vår hand.» Och David tog en sten

utur sin väska och slungade och träffade Goliat i pannan, och han föll till jorden på sitt ansigte. Och då David intet svärd hade, lopp han fram och drog Goliats svärd utur skidan och afhögg dermed hans hufvud. Och då Filisteerna sågo, att deras hjelte var död, flydde de, och Israel förföljde dem och vann en stor seger.

39. David såsom konung. 2 Sam. 2—18.

1. David väljes till konung. — 2. David besegrar sina fiender. —
3. David mottager löftet om Messias. — 4. David utvidgar sitt väld. —
5. David faller i synd, men upprättas ur sitt fall. — 6. David dör.

1. Efter Sauls död frågade David Herren, om han skulle draga upp till någon af Judas städer; ty David uppehöll sig då i *Siklag*, en stad i Filisteernas land, på gränsen af Juda. Och Herren bjöd honom att gå till Hebron. Och då David kommit dit med de sina, kommo Judas män och smorde der David till konung öfver Juda hus. Och sedan Sauls son Isboset blifvit ihjelstungen af sina egne män, kommo alla Israels stammar till David i Hebron och sade: »Till dig har Herren sagt: Du skall styra mitt folk Israel, och du skall blifva en furste öfver Israel.» Och de gjorde ett förbund med David inför Herrens ansigte, och de smorde David till konung öfver Israel. David var 30 år gammal, då han vardt konung, och regerade i Hebron i sju år och sex månader öfver Juda.

2. Och konungen drog med sina män till *Jerusalem* emot Jebuseerna och intog *Sions* bergfäste, som också kallas Davids stad, och tog der sin bostad. Och då Filisteerna hörde, att man hade smort David till konung öfver Israel, drogo de å stad för att uppsöka David, men David slog dem. Och David blef allt mächtigare och mächtigare, och Herren var med honom.

3. Då nu David satt i sitt hus, och Herren hade gifvit honom ro för alla hans fiender rundt omkring, sade han till profeten *Natan*: »Si, jag bor i ett hus af cederträ, men Guds ark bor i ett tapettält.» Då uppenbarade sig Herren för *Natan*, och *Natan* sade till David: »Så säger Herren: Du skall icke bygga mig ett

hus; men när du
 efter dig upprätt
 stadfästas han
 hus, och jag ska
 skall vara honom
 Och David sade
 sin tjenare om
 varens hus, att
 vilseignar, han
 4. Och de
 Filisteerna och
 katerna och a
 i alla land, o
 Egyptens grän
 hafvet till ök
 5. Men
 Israels här,
 sjelf kvar i
 då han gick
 att han så
 henne. O
 och att he
 skickade
 bref till
 striden
 Och då
 seba t
 ögon.
 Och H
 sade t
 ene ri
 i stor
 ett lite
 Men då
 icke tag
 utan ha
 det för
 sade till
 som gjo

hus; men när du gått bort med dina fäder, skall jag efter dig upprätthålla din säd uti en af dina söner och stadfästa hans konungadöme. *Han skall bygga mig ett hus, och jag skall stadfästa hans tron till evig tid. Jag skall vara hans fuder, och han skall vara min son.*» Och David sade: »Ho är jag, Herre, att du ock talat till din tjenare om aflägsna ting! Så välsigna nu din tjena- nars hus, att det blifver beständande! Ty den du välsignar, han är välsignad till evig tid.»

4. Och det begaf sig härefter, att David underkufvade Filisteerna och slog Moabiterna och öfvervann Amale- katerna och alla sina fiender, och hans namn gick ut i alla land, och hans välde sträckte sig slutligen från Egyptens gränser till floden *Euftrat*, och från Medel- hafvet till öknens öster ut.

5. Men då David sände sin härhöfvitsman *Joab* med Israels här, för att tukta Ammons barn, stannade han sjelf kvar i Jerusalem. Och det begaf sig en afton, då han gick uppå det platta taket af sitt konungshus, att han såg en dägelig qvinna och fattade behag till henne. Och då han fick veta, att hon hette Batseba, och att hennes man, som hette Uria, var ute med hären, skickade han efter Batseba. Sedermera sände han ett bref till Joab med befallning att gifva Uria plats, der striden var hetast, och låta honom der stupa och dö. Och då David fick veta att Uria stupat, tog han Batseba till sig, och hon blef hans hustru. Men i Guds ögon var den saken misshaglig, som David hade gjort. Och Herren sände profeten Natan till David, och Natan sade till honom: »Två män voro uti samma stad; den ene rik, den andre fattig. Den rike hade får och få i stor myckenhet, och den fattige egde alls intet utom ett litet lam, som var för den fattige såsom en dotter. Men då en vägfärande kom till den rike, nändes han icke taga af sina får, för att tillreda något åt gästen, utan han tog den fattige mannens lam och redde till det för honom.» Då upptändes Davids vrede, och han sade till Natan: »Så sant Herren lefver, den mannen, som gjort detta, är dödens barn.» Men Natan sade

till David: »Du är den mannen. Urias hustru har du tagit dig till hustru, och Uria har du dräpt med Ammons barns svärd. Derföre säger Herren: Si, jag skall uppväcka ondt öfver dig af ditt eget hus.» Då ödmjukade sig David inför Herren och sade: »Gud var mig nådig efter din godhet och aflana mina synder efter din stora barmhertighet! Ty jag känner mina missgerningar, och min synd är alltid för mig. Göm ditt ansigte för mina synder och aflana alla mina missgerningar! Fräls mig ifrån blodsskulder, Gud, min frälsnings Gud, så skall min tunga jubla öfver din rättfärdighet!» Men till Natan sade David: »Jag har syndat emot Herren». Och Natan svarade: »Så har ock Herren förlåtit din synd, att du icke skall dö». Men emedan denna gerning gifvit Herrens fiender anledning att häda, skulle den son dö, som Batseba födt åt David.

6. Många lidanden träffade David, sedan han begått denna synd, men han höll sig uppriktigt intill Herren, och Herren halp honom utur all hans nöd. Och David blef död, mätt af dagar, rikedom och ära, och vardt begrafven i Davids stad. Och tiden, som han regerade i Israel, var 40 år.

40. Salomo såsom konung. 1 Krön. 29.

1. Salomos bön. — 2. Salomo uppbygger ett tempel åt Herren och inviger det. — 3. Herren varnar Salomo. — 4. Salomo affaller från Gud.

1. Före sin död hade David låtit smörja sin son *Salomo* till konung i sitt ställe. Och Salomo vardt lyckosam, och hela Israel var honom hörsam. Och alla höfdingarne och hjeltarne och alla konung Davids barn gäfvö sig under honom. Och Salomo hade Herren kär och vandrade efter sin fader Davids stadgar. Och då han gick till *Gibeon* för att offra, syntes Herren för honom i en syn och sade: »Bed, hvad jag skall gifva dig!» Och han bad om ett hörsamt hjerta till att rätt döma Guds folk och skilja emellan godt och ondt. Och det täcktes Herren väl, att Salomo bad om sådant. Och Gud gaf honom vishet, så att hans like icke funnits. Dertill gaf han honom, det han icke bedit om, rikedom, ära

och härlighet, så att Herren gjorde hans regering ärofullare, än någons före honom.

2. I det fjerde året af Salomos regering började han bygga Herrens hus på *Moria* berg. Och huset var 60 alnar långt, 20 alnar bredt och 30 alnar högt. Väggar, golf och tak voro öfverdragna med guld. Rundt omkring helgedomen och koret uppförde han en tillbyggnad, tre våningar hög, och inredde kamrar rundt omkring. Och då nu allt på sjunde året var fullbordadt, församlade Salomo Israels äldste och alla hufvudmän för stammarna till Jerusalem, för att flytta Herrens förbundsark från Sion. Och sedan de kommit tillstädes, lyfte presterna upp arken och flyttade honom och alla helgedomens redskap till sitt rum i husets kor eller det allra heligaste. Och då presterna gingo ut från helgedomen, uppfylde molnskyn Herrens hus. Och Salomo invigde Herrens tempel och bad, att Herren ville höra alla de böner, som der skulle komma att uppsändas till honom. Och då Salomo hade slutat bedja, stod han upp och välsignade hela Israels menighet och sade: »Vare edert hjerta rättsinnigt mot Herren, så att I vandren uti hans stadgar och hållen hans bud, såsom I hafven gjort i denna dag!» Derpå frambar han rika offer åt Herren.

3. Derefter uppenbarade sig Herren för andra gången för Salomo och sade, att om han med rättsinnigt hjerta och i rättfärdighet vandrade inför honom, så ville han befästa hans rikets tron till evig tid; men om han och Israel vände sig tillbaka från Herren och icke hörde hans bud och stadgar, så skulle han utrota dem utur landet, och Israel skulle blifva en visa bland alla folk.

4. Då Salomo vardt gammal, förledde honom hans många utländska hustrur till affall till främmande gudar, så att hans hjerta icke blef helt tillhörigt Herren, utan gjorde det ondt var och byggde offerställen åt Molok och Astarte utanför Jerusalem. Och Herren vardt vred på Salomo och sade till honom: »Emedan du sådant gjort och icke hållit mitt förbund och mina stadgar, så skall jag och rycka riket ifrån dig och gifva det åt

din tjenare. Dock i din tid vill jag icke göra det för din fader Davids skull, men utur din sons hand skall jag rycka det. Dock skall jag icke rycka hela riket ifrån honom. En stam skall jag gifva åt din son för min tjenare Davids skull och för Jerusalems skull, som jag har utvalt.» Och *Jerobeam*, Salomos tjenare, uppreste sig mot Salomo, men måste fly till Egypten och stannade der till Salomos död. — Och Salomo afsomnade, och man begrof honom i Davids stad. Han hade då regerat öfver hela Israel i 40 år.

41. Rikets delning. 1. Kon. 12.

1. *Israel delar sig i två riken. — 2. Jerobeam inrättar en falsk gudstjenst.*

1. När Salomo blef död, vardt hans son *Rehabeam* konung i hans ställe öfver Juda och Benjamin. Och Rehabeam drog till Sikem, ty hela Israel hade kommit dit för att göra honom till konung öfver sig. Då kom Jerobeam och hela Israels menighet och sade: »Din fader gjorde vårt ok svårt, men lätta nu du det tunga oket, så vilja vi vara dig underdåniga.» Efter tre dagar gaf Rehabeam folket ett hårdt svar och sade, att han ville göra deras ok ännu tyngre. Då nu folket såg, att han icke ville höra dem, sade de: »Hvad del hafva vi i David? Hem till dina hyddor, Israel!» Israel afföll då ifrån Davids hus och kallade Jerobeam till folkförsamlingen och gjorde honom till konung öfver Israel. Men Rehabeam hann med möda upp i sin vagn och flydde till Jerusalem, och ingen höll sig till honom, utom Juda och Benjamins stammar.

2. Och Jerobeam befäste Sikem och bodde der. Och Jerobeam tänkte i sitt hjerta, att om folket finge gå upp för att offra i Herrens hus i Jerusalem, så kunde konungadömet ännu en gång gå till baka till Davids hus. Derföre gjorde konungen två gyllene kalfvar och sade: »Si, här äro dina gudar, som hafva uppfört dig utur Egyptens land!» Och han uppstälde den ena i Betel, och den andra uppsatte han i Dan. Och han tog till prester utur hela folket dem, som icke voro af Levis

barn. Men leviterna och så många af Israels stammar, som fruktade Herren, drogo upp till Jerusalem och förstärkte Juda rike.

42. Elias inför konung Achab och Baalspresterna. 1 Kon. 17, 18.

1. Achab invrättar Baalstjenst i Israel. — 2. Herrens straffdom drömlig Israel. — 3. Herren ådagalägger att han är Israels Gud.

1. Israels konungar vandrade i Jerobeams fotspår och gjorde det ondt var för Herren. Men^f för konung Achab syntes det hafva varit för ringa att vandra i Jerobeams synder. Han tog till husru Isebel, dotter till konungen i Sidon, och gick och tjenade Baal och tillbad honom. Och han uppsatte ett hus åt Baal i Samaria, och gjorde en Astartebild. Och Achab gjorde mer till att förtörna Herren, Israels Gud, än alla Israels konungar före honom. Och Herrens profeter sökte han att döda.

2. Och profeten Elias gick fram till Achab och sade: »Så sant Herren, Israels Gud, lefver, hvilkens tjenare jag är, skall under dessa åren hvarken regn eller dagg falla, med mindre jag säger det.» Och Herren bjöd Elias att gå bort och hålla sig gömd; och ehuru Achab lät söka honom, fann han honom icke.

3. På tredje året derefter skedde Herrens ord till Elias sålunda: »Gå och te dig för Achab, så skall jag låta regna på jorden!» Och Elias gjorde såsom Herren sagt. Och då Achab fick se Elias, sade han: »Är det du, som drager olycka öfver landet?» Men Elias sade: »Det är icke jag, som dragit olycka öfver Israel, utan du och din faders hus, då I hafven öfvergifvit Herrens bud, och du har gått efter Baal. Men församla nu till mig hela Israel på Karmels berg, och de 450 Baalsprofeterna och de 400 Astarteprofeterna, som spisa vid Isebels bord!» Och Achab gjorde så. Och Elias gick fram till folket och sade: »Huru länge halten I på båda sidor? Om Herren är Gud, så vandren efter honom, men är Baal Gud, så vandren efter honom!» Och folket svarade honom intet. Då sade Elias: »Jag

är den ende igenblifne af Herrens profeter, och Baalsprofeterna äro 450. Må man gifva oss två oxar, och må de välja sig den ena oxen och stycka honom och lägga honom på veden, utan att tända eld derpå, så vill jag göra på samma sätt med den andra. Och anropen I eder guds namn, så vill jag anropa Herrens namn. Den Gud, som nu svarar med eld, han vare Gud.» Och hela folket svarade: »Det är väl taladt.» Och Baalsprofeterna togo den ene oxen och redde till allt och anropade Baals namn ifrån morgonen till midnatten; men ingen svarade. Och de ropade och ristade sig med knifvar och tedde sig såsom ursinniga ända intill tiden för aftonoffret; men ingen svarade. — Då bjöd Elias folket träda närmare intill honom. Och han satte i stånd ett Herrens altare, som var nedrifvet, gjorde en graf der omkring, redde till veden, styckade oxen och lade honom på veden, och lät folket tre gånger gjuta vatten öfver brännoffret och veden, och äfven grafven lät han fylla med vatten. Sedan gick Elias fram och sade: »*Herre, Abrahams, Isaks och Israels Gud, låt i denna dag kunnigt varda, att du är Gud i Israel. Och vänd du deras hjertan till baka till dig!*» Och Herrens eld föll ned och förtärde brännoffret och veden och stenarne och jorden och upptorkade vattnet i grafven. Och då folket såg detta, föllo de ned på sina ansigten och sade: »*Herren är Gud, Herren är Gud!*» Och Elias lät taga fatt på Baalsprofeterna och föra dem ned till bäcken Kison, och dödade dem der. Och Elias gick upp på spetsen af Karmel och bad. Derpå lät han säga till Achab, att han måtte skynda sig att fara hem, innan regnet hindrade honom. Och inom en handvändning vardt himmelen svart af moln, och ett starkt regn föll.

43. Elisa och Naaman af Syrien. 1 Kon. 19; 2. Kon. 2, 5.

1. *Elisa kallas till profet i Israel.* — 2. *Elisa renar Naaman från hans spetsiska.*

1. Medan Elias verkade såsom profet i Israel, befallde Herren honom att smörja *Elisa*, Safats son, till profet

i hans ställe. Och Elias såg Elisa, då han körde i åkern; och han gick fram till honom och kastade sin mantel öfver honom, och han följde efter Elias och tjenade honom. Och då Herren hade upptagit Elias till himmelen, lät han Elias ande komma öfver Elisa och gjorde genom honom flera tecken och under, än han gjort genom någon annan profet.

2. Vid denna tid hade konungen af Syrien en tapper och mycket aktad härhöfvitsman, som hette *Naaman*; men han var sjuk af spetelska. Och en liten Israelitisk flicka, som var i tjenst hos Naamans hustru, sade till sin fru: »O, att min herre vore hos profeten, som är i Samaria! Han skulle göra honom fri från sin spetelska.» Och Naaman omtalade det för sin herre, konungen, och fick af honom bref till Israels konung, deruti han skref: »Jag har sändt min tjenare Naaman till dig, att du må göra honom fri från sin spetelska.» Och när Israels konung läst brefvet, sade han: »Är jag då Gud, att jag skall kunna döda och gifva lif, efter han sänder till mig att jag skall göra en man fri från sin spetelska?» När Elisa fick veta detta, sände han bud till konungen och bad, att han skulle sända Naaman till honom, att han måtte förnimma, att det fans en profet i Israel. Och Naaman kom med sina hästar och sin vagn och höll vid porten till Elisas hus. Och Elisa sände bud till honom, att han skulle två sig sju gånger i Jordan, så skulle han varda ren ifrån sin spetelska. Då vardt Naaman vred och sade: »Jag trodde, att han skulle komma ut till mig och åkalla Herren, sin Guds namn, och föra sin hand till stället, och så taga spetelskan bort. Äro icke strömmarne i Damas-kus bättre, än alla vatten i Israel? Kan jag då icke två mig i dem för att blifva ren?» Och Naaman vände om och for i vrede sin väg. Men hans tjenare gingo fram till honom och sade: »Om profeten hade förelagt dig något svårt, skulle du då icke hafva gjort det? Huru mycket mera, då han endast har sagt: Två dig, så varder du ren?» Och han for ned och doppade sig i Jordan och vardt ren. Och han vände om igen

till profeten med hela sin skara. Och då han kom fram inför honom, sade han: »*Si, nu vet jag, att ingen Gud finnes på hela jorden, utom i Israel.*» Och Naaman bad honom mottaga en afskedsskänk, men profeten ville ingenting emottaga. Då bad Naaman att få till skänks så mycket jord, som ett par mulåsnor kunde bära. Deraf ville han göra ett altare i sitt land, ty han ville icke hädanefter göra brännoffer åt någon annan än Herren. Och Elisa svarade: »*Far i frid!*»

44. Israels rikets undergång. 2 Kon. 17.

1. *Salmanassar förstör Israels rike. — 2. Hedningar bosätta sig i Samarias städer.*

1. Den siste konungen i Israel hette Hosea. Äfven han gjorde hvad ondt var i Herrens ögon, ehuru icke i så hög grad, som Israels konungar före honom. Emot honom drog Salmanassar, konung i Assyrien, i strid. Och Hosea blef honom underdånig och erlade skatt till honom. Men då Hosea ingick förbund med konungen i Egypten, tog Salmanassar honom till fånga och intog Samaria och bortförde honom till Assyrien (722 f. Kr.). Ur denna fångenskap återvände icke Israel.

2. Och konungen i Assyrien lät främlingar komma och bo i Samarias städer i Israels barns ställe. Dessa förenade sig med de få Israeliter som funnos qvar, och så uppkom ett folk, som tjenade Herren på Jerobeams sätt och tillika tjenade afgudar. Detta folk kallades sedermera Samariter.

45. Konung Hiskia och profeten Esaias.

Es. 37. 2 Krön. 30.

1. *Hiskia återställer gudstjensten i Jerusalem. — 2. Juda anfalles af Sanherib, men skyddas af Herrrn. — 3. Esaias förutsäger den Babyloniska fångenskapen. — 4. Esaias profeterar om Messias.*

1. Bland Rehabeams efterträdare i Juda rike gjorde de flesta det ondt var för Herren. Till en tid infördes till och med Baalstjensten i Juda. Men då *Hiskia* vardt konung i Jerusalem, gjorde han det rätt var i Herrens ögon. Han nedbröt afgudastoderna och

återstälde gudstjensten och firade passah, som icke skett sedan Salomos dagar. Och han höll sig fast vid Herren och vek icke ifrån honom. Och Herren var med honom, så att han lyckades i allt, hvad han företog sig.

2. Sedan Salmanassar förstört Israels rike, drog hans son Sanherib med en stor här upp till Jerusalem, för att äfven förstöra Juda rike. Och han sände bud till Hiskia och uppfordrade staden att gifva sig och hädade derjemte Israels Gud. Och då konung Hiskia hörde detta, gick han in i Herrens hus och bad och sände tillika bud till Esaias, att han måtte uppsända förbön till Gud för den öfverlefva i Juda, som ännu fans kvar. Och Esaias sände honom den helsningen, att han icke behöfde frukta, ty Herren ville ingifva den Assyriske konungen en ande, så att han för ett rykte, som han finge höra, skulle draga tillbaka till sitt land och der falla för svärdet. Och om natten gick Herrens engel ut och slog i Assyriernas läger 185,000 man. Och Sanherib vände med skam tillbaka till Nineve. Och då han tillbad i sin guds hus, slogo honom hans söner i hjel.

3. Någon tid derefter sände konungen i Babel bud och skänker till Hiskia, ty han hade hört att Hiskia varit sjuk. Och när Hiskia hade hört, hvad buden hade att förtälja, visade han dem hela sin skattkammare, sitt silfver och guld och hela sitt tyghus, och allt, hvad som fans i hans förrådshus. Då gick Esaias in till Hiskia och frågade honom, hvarifrån främlingarne voro, och hvad de hade sett i hans hus. Och då Hiskia sade honom det, sade profeten till Hiskia: »Si, de dagar skola komma, då allt hvad i ditt hus är, och allt hvad dina fäder hafva samlat, skall bortföras till Babel. Och dina barn skall man taga, och de skola blifva slafvar i konungens af Babel palats.»

4. Men profeten Esaias förutsade icke blott fångenskapen i Babel, utan han talade äfven om en lyckligare framtid och sade: »*Det folket, som vandrar i mörkret, skall se ett stort ljus. Ty ett barn varder*

oss födt och en son oss gifven, hvilken herradöme är på hans axlar, och hvilken namn är Underlig, Råd, Stark Gud, Ewig Fader, Fridsfurste.» Och om denne, den kommande Messias, sade Gud genom Esaias: »Si, min tjenare! Föraktad var han och af andra öfvergifven, en smärtornas man och förtrogen med lidandet, och lik en, för hvilken man gömmer sitt ansigte. Sannerligen, han bar vår krankhet och lade uppå sig vår sveda, och vi ansågo honom såsom af Gud straffad, slagen och plågad. Men han blef sargad för våra öfverträdelser och slagen för våra missgerningar; näpsten lades uppå honom, att vi skulle hafva frid, och genom hans sår blefvo vi helade. Vi gingo alla vilse såsom får; hvar och en såg uppå sin väg, och Herren kastade allas våra synder på honom.»

46. Konung Josia. 2 Krön. 33—35;

2 Kon. 21—23.

1. Josia rensar landet från afgudatjenst och iståndsätter Herrens tempel. — 2. Josia får veta Herrens dom öfver Juda och nitälskar om sitt folks bättring. — 3. I sitt arbete understödes Jostia af prof. Jeremias.

1. Efter Hiskias död kommo åter ogudaktiga konungar på Davids tron. Men ännu en gång skulle en konung uppstå, som fruktade Herren. Han hette *Josia*. Han var åtta år gammal, då han vardt konung, och då han blef 16 år, begynte han att söka sin fader Davids Gud. Fyra år senare började han rensa Juda och Jerusalem från offerhöjder och afgudabilder, och i hela Israel gjorde han på samma sätt. Sedan han sålunda rensat landet, iståndsatte han Herrens tempel.

2. Vid arbetet dermed fann man lagboken, och då han fick höra lagens ord, förskräcktes han och sade: »Stor måtte Herrens vrede vara öfver oss, derföre att våra fäder icke hafva hållit dessa Herrens ord.» Och han sände bud till profetissan Hulda och rådfrågade Herren genom henne. Och hon sade: »Så säger Herren: »Si, alla de förbannelser, som äro skrifna i den bok, som

man h
öfver
bjerta
då du
den ol
kallade
hus o
bundet
med G
han ti
att tj
i Her
deras
Salom
högti
Josia
sedan
klagos
lik, ha
och m

47

öfver J
4. JeHan
inför

»Tidt

profete

ger He

ord, si,

nungen

inbyggare

mål för

kim fortg

2. D

man har läst för Judas konung, vill jag låta komma öfver denna ort och dess inbyggare. Men emedan ditt hjerta blef bevekt, och du ödmjukade dig inför Gud, då du fick höra hans ord, skola dina ögon icke se all den olycka, som skall komma.» Och Josia samman kallade alla äldste i Juda och allt folket till Herrens hus och meddelade dem det, som var sagdt uti förbundets bok. Och han och Juda gjorde ett förbund med Gud, att de ville vandra efter Herrens bud. Och han tillhöll äfven alla, som ännu funnos qvar i Israel, att tjena Herren. Josia återstälde äfven gudstjensten i Herrens hus. Han stälde presterna och leviterna på deras platser, såsom de voro ordnade af David och Salomo, och med stor glädje firades åter Herrens påskhögtid i Jerusalem.

3. Sedan trettonde året af sin regering understöddes Josia kraftigt af profeten Jeremias, och då Josia dog, sedan han varit konung i 31 år, sjöng Jeremias en klagosång öfver honom. Och ingen konung, honom lik, hade varit före honom, som så med hela sitt hjerta och med all sin kraft vändt sig till Herren.

47. Juda rikets undergång. 2 Krön. 36;

Jer. 25, 33.

1. Jeremias förkunnar rikets undergång. — 2. Guds dom inbryter öfver Juda. — 3. Jerusalem förstöres och folket bortföres såsom fångar. — 4. Jeremias profeterar om Messias.

1. Josias son, *Jojakim*, vardt sedan konung i Juda. Han gjorde det ondt var och bedref afgudastyggelse inför Herren. Till honom kom Jeremias och sade: »Tidt och ofta har Herren sändt till eder sina tjenare, profeterna, men I hafven icke hört dem. Derföre säger Herren Sebaot så: Emedan I icke hörden mina ord, si, så skall jag sända bud till *Nebukadnesar*, konungen i Babel, att komma öfver detta landet och dess inbyggare och gifva dem till spillo och göra dem till mål för häpnad och hån och ödeläggelse.» Men *Jojakim* fortgick på sin onda väg.

2. Då drog konungen i Babel upp emot honom

och tog honom och tusentals förnåma Judar till fånga och förde dem till Babel (606 f. Kr.). Året derpå drog åter Nebukadnesar upp till Jerusalem och tog Jojakims son *Jojakin* till fånga och förde honom, tillika med alla kostbara kärl och skatter i templet och konungshuset, till Babel, och insatte *Sedekia* till konung. Med stor frimodighet förmanade Jeremias denne konung och hela folket att omvända sig till Herren; men allt var fåfängt. Juda skyndade till sitt förderf, och Jeremias sattes i fängelse.

3. Och då *Sedekia* bröt sitt löfte och afföll från konungen i Babel, drog denne upp till Jerusalem, intog staden, uppbrände templet och konungshuset, nedref murarna och bortförde konung och folk till Babel (588 f. Kr.).

4. Men året innan detta inträffade, profeterade den fångne Jeremias och sade: »*Si, dagar skola komma, säger Herren, då jag åt David skall uppväcka en rättfärdig tekning. Och han skall vara en konung, som skall visligen regera och öfva rätt och rättfärdighet på jorden. I hans dagar skall Juda varda hulpen och Israel säker bo, och detta skall vara det namn, dermed man skall kalla honom: Herren vår rättfärdighet.*»

48. Under folkets fångenskap.

1. *Jeremias underrättar fångarne huru länge fångenskapen skulle räcka.* — 2. *Profeten Hesekiel förmanar och undervisar folket.* — 3. *Profeten Daniel gagnar sitt folk genom sin verksamhet vid Konungens hof.*

1. Då falska profeter sökte förleda fångarne i Babel till uppror, skref profeten Jeremias ett bref till dem och förmanade dem, att i lugn bygga och bo i Babel och söka stadens bästa och bedja för den staden. Och Jeremias tillade: »*Så säger Herren: Så snart 70 år blifvit fulla för Babel, skall jag söka eder och föra eder tillbaka till edert land.*»

2. Bland fångarne i Babel uppväckte Herren profeterna *Hesekiel* och *Daniel*. *Hesekiel* verkade bland det fångna folket genom mycken förmaning och undervisning. Han förkunnade dem ock bättre tider och sade bland annat: »*Så säger Herren: Jag skall sätta*

öfver dem en enda herde, som skall föda dem. Jag, Herren, skall vara deras Gud, och min tjänare David skall vara furste ibland dem».

3. För Daniel beredde Herren rum vid konungens hof, och så länge fångenskapen varade, vittnade Daniel om Herren inför den ene konungen i Babel efter den andre, och till stor välsignelse för sitt folk. Daniel fick ock i en syn se, huru en kom i himmelens sky, som liknade en *menniskoson*, till »den Gamla af dagar», och åt honom gafs välde och ära och konungadöme, och alla folk, slægter och tungomål tjänade honom. Hans välde är evigt, och hans rike skall aldrig förstöras. Och Daniel dog vid hög ålder i Kores första regeringsår.

49. Jerusalems tempel och murar varda åter uppbyggda. Esra bok. Neh. bok.

1. Kores tillåter fångarne att återvända till Jerusalem. — 2. Serubbabel och Josua blifva folkets förare. — 3. Under yttre svårigheter uppbygges Jerusalems tempel. — 4. Gudstjensten ordnas och domare tillsätts. — 5. Äfven Jerusalems murar uppbyggas. — 6. Profeten Malaki förkunnar Herrens snara ankomst.

1. Herren hade låtit profeten Esaias säga: »Kores är min herde, och han skall fullkomna min vilja och säga till Jerusalem: det skall uppbyggas, och dess tempel skall varda grundlagdt.» Genom Daniel fick Kores veta detta. Och Herren uppväckte Kores ande, så att han i sitt första regeringsår, då äfven de 70 åren voro ute, gaf tillkänna, att himmelens Gud befalt honom bygga sig ett hus i Jerusalem, och att hvilken som helst bland Herrens folk, som det ville, fick draga upp till Jerusalem och uppbygga Herrens hus.

2. Då uppstodo hufvudmännen för Judas och Benjamins fadershus och presterna och leviterna och alla af folket, hvilkas ande Gud uppväckte, och drogo upp till Jerusalem. Och de voro tillsammans 42,360, utom tjänare och tjänarinnor. Och konung Kores lät utlemna de kärll till Herrens hus, hvilka Nebukadnesar bortfört från Jerusalem. Och *Serubbabel* af Davids hus och öfverstepresten *Josua* förde folket till Jerusalem,

Och då de kommo dit, byggde de Guds altare, att offra brännoffer deruppå, och firade löfhyddohögtiden. Derefter lade de grundvalen till Herrens hus och upphäfde ett stort glädjehrop till Herrens lof. Men många af de gamle, som sett det förra templet, utbrusto i högljudd gråt, så att folket icke kunde urskilja glädjehropet från gråtljudet.

3. Då nu Judas och Benjamins motståndare fingo höra att fångenskapens barn byggde ett tempel åt Herren, ville de bygga med dem, ty de sökte deras Gud, men Judarne svarade, att de ensamme ville bygga huset. Då anklagade motståndarne dem hos konungen i Babel såsom ett upproriskt folk. I följd deraf afstannade arbetet på Guds hus och låg nere i många år. Då uppträdde profeterna *Haggai* och *Sakarias* och uppmanade Juda att åter upptaga arbetet. Och *Haggai* förutsade, att *detta sista husets härlighet skulle varda större, än det förstas*. På ny anklagelse af Samariterna följde undersökning af förhållandet, och konungen icke blott lernade sitt bifall till arbetets fortsättning, utan han understödde äfven arbetet med kraft. Under denna tid uppmuntrade *Sakarias* sitt folk och stärkte deras hopp genom sin förkunnelse om Israels framtid. Bland annat sade han: »*Fröjda dig storligen, du Sions dotter! Jubla, du Jerusalems dotter! Si, din konung kommer till dig, rättfärdig, segerrik, ödmjuk och ridande på en åsna och på en åsninnas fåle.*»

4. Efter fyra års arbete vardt templet färdigt. Och Israels barn firade invigningen med stor fröjd. Och de anställde presterna efter deras skiften, och leviterna efter deras afdelningar, till Guds tjenst. Och fångenskapens barn höllo påska och åto påskalammet. En skriftlärd, vid namn *Esra*, tillsatte ock på konungens befallning domare i landet, för att efter Herrens ord skifta lag och rätt.

5. Sedermera återvände från Babel konungens munsänk *Nehemia*. Han utnämndes af konungen till ståt-hållare i Juda och uppbyggde Jerusalems murar. Efter 12 års verksamhet bland sitt folk, gick han åter till

Babel, men då han fick höra, huru tillståndet i Juda åter försämrats, vände han dit igen och återstälde ordningen der i öfverensstämmelse med Herrens lag. Och dervid biträdde han kraftigt af *Malaki*, som var det gamla förbundets sista profet. Denne bestraffade folkets synd och oandlighet, som syntes taga öfverhand.

6. Men till dem, som väntade efter Herren, sade han: »*Si, jag skall sända min engel, och han skall bereda väg för mig, och snart skall han komma till sitt tempel den Herre, som I söken, och förbundets engel, som I begären. Si, han kommer, säger Herren Sebaot.*»

Öfverblick.

I. Urtiden. (Ber. 1—5.)

Förr än jorden och verlden blefvo skapade var Gud, ty han är evig. Men han har åt sig skapat himmel och jord med allt hvad deruti är. Och då han skapade människan till sin afbild, insatte han henne på jorden till att råda öfver henne. Såsom Guds afbild var hon helig. Hon afföll dock genom synd från Gud, men undfick genom löftet om qvinnans säd en kraftig hjälp mot synden. Bland syndare tillegnade sig den ene denna hjälp, men den andre sköt henne ifrån sig. Synd och ondska tilltogo allt mer, så att Gud måste låta en dom gå öfver jorden. Dock lät han icke den rättfärdige Noah förgås med de ogudaktige. En ny mensklighet uppstod, som dock var syndig och trotsig såsom den förra. Derföre föll en ny dom öfver henne. Genom denna dom lät han visserligen folken gå sina egna vägar, men hans afsigt vans, att människorna skulle uppfylla jorden.

II. Patriarkernas tid. (2200—1900 f. Kr.)

Ber. 6—21.

Bland Sems efterkommande kallade Gud en enskild man, Abraham, att blifva stamfader för ett talrikt

folk och för den skull gå till Kanaan. Och Gud lofvade, att i hans säd skulle alla släkter på jorden varda välsignade. I Kanaan välsignades han rikeligen af Gud, och det förut gifna löftet förnyades gång på gång. Med honom upprättade Gud ett evigt förbund, men fordrade ock ett varaktigt förbundsstecken, nemligen omskärelsen. Abraham hängaf sig i tro och lydnad åt Gud och fick löfte om en son. Hans tro och lydnad ställdes på hårdt prof, men han bestod dervid. I Herrens fruktan sörjde Abraham för en ren fortplantning af det utlofvade släktet. Till Isak förnyades löftet af Gud, och uti hans yngre son Jakob utvalde Herren en tredje stamfader åt sitt folk. Äfven Jakob undfick löftet, och i främmande land växte han till en stor familj. Efter 20 år återvände han, luttrad och med ett nytt nämn, till löftets land. På ett sätt, som för Jakob var mycket smärtsamt, bereddes rum för honom och hans familj i Egypten, dit hans son Josef, genom sina bröders ondska, såldes såsom slaf. Genom lidande och förnedring gick för Josef vägen till ära och upphöjelse. Den sålde brodern blef till sist sin släkts räddare. Då Jakob var färdig att lemna löftets land, förnyade Gud till honom sitt gifna löfte, och på sin dödsbädd öfverlemnade han det i större klarhet åt Juda, sin fjerde son i ordningen.

III. Tiden för bildandet af ett Guds folk. (1900—1400 f. Kr.) Ber. 22—34.

I Egypten växte Israel under 300 år till ett stort och mäktigt folk, som väl förtrycktes, men ej dukade under. Åt detta folk uppfostrade Gud en ledare och räddare. I rätt tid hörde Gud sitt folks klagan och kallade Moses att befria den. Med mäktig hand förde Herren sitt folk utur trälldomshuset, öppnade för dem väg genom hafvet, försörjde dem rikligen och dagligen med föda under ökenvandringen, gaf dem sin heliga lag och ingick förbund med dem. Men oaktadt allt detta var det ur Egypten räddade folket ett hårdt och

upproriskt slägte. Derföre skulle det dö i öknen, och ett nytt slägte inkomma i löftets land. Icke ens Moses och Aron fingo dit inkomma, ty vid Meriba hade de talat obetänksamma ord. Mot det nya slägtets synd gafs underbar nåd, och Moses talade om den kommande profeten och förmanade folket till lydnad för Gud. På fyrationde årsdagen af fädernas utgång ur Egypten intågade deras barn i löftets land och togo småningom sitt arf i besittning.

IV. Domarens tid. (1400—1050 f. Kr.)

Ber. 5, 36.

I löftets land uppstod ett nytt slägte efter det som invandrat dit. Detta nya Israel afföll från Gud och glömde hans välgerningar, men han glömde icke sitt folk. Han tuktrade dem för deras synder; deras fiender vordo dem öfvermäktiga, och nöden vardt allt större och större för dem. Men genom denna nød tvingades de att anropa den Gud, som de förgätit, och Herren förbarmade sig öfver dem. Genom den tydligaste uppenbarelse af sin magt lockade han Israel till bättring. Så gick det gång efter annan, och de män, hvilka Herren begagnade såsom sina redskap, kallades domare. Djupast vardt dock nöden, när förbundsarken togs af fienderna, ty då var »Israels härlighet» borta. Genom Elis och hans söners död var äfven öfversteprestadömet borta, och ett i lagen anbefaldt gudstjenstfirande kunde nu ej mera ske, då församlingshyddan och förbundsarken voro åtskilda. Om något, måste detta föra Israel till besinning. Det kom ock till besinning, men först efter ett tjuguarigt träget arbete af Samuel, hvilken såsom en Herrens profet gick omkring i landet och med undervisning och förmaning sökte föra folket till omvändelse. När då Israel slutligen omvände sig till Gud, så bekände sig ock han till dem såsom deras förbundsgud och gaf dem seger öfver deras fiender och lugn besittning af deras arf. Denna domaretid hade då varat i mer än 300 år.

V. Konungarnes tid. (1050—588 f. Kr.)

Ber. 37—47.

Under Samuels verksamhet såsom domare var Herren Israels konung, såsom han ock derförrinnan varit det. Men Israel önskade dock en förändring i detta hänseende. De ville hafva en konung, såsom hedningarne hade det. Dermed visade de förakt för sin Gud, och om de än uti Herrens löften hade ett visst stöd för sin begäran, hade de dock dermed gått Herren i förväg. Herren lät dem dock få en konung efter deras egen vilja, och så länge Saul vandrade efter Herrens bud, vardt han med sitt folk välsignad. Han öfvergaf dock Gud och gick sina egna vägar. Då förkastade Herren honom. I stället för den folkvalde konungen utvalde Herren en man efter sitt sinne. Genom en hjeltebragd utan like vardt David känd af Israel både såsom kämpe och såsom den der nitälskade för Herrens ära. Såsom konung efter Sauls död, först öfver Juda, sedan öfver hela Israel, slog han Israels fiender och bringade landet till högsta grad af magt. Derjemte förlade han sitt konungasäte till Jerusalem och återstälde der gudstjensten efter Moses lag. Under denna Israels blomstringstid stod profeten Natan vid Davids sida såsom trofast rådgifvare, och genom honom fick han äfven Guds löfte derom, att Kristus skulle födas inom hans slägt. Genom allt detta hade Gud upphöjt sitt folk till ett mäktigt Guds rike, ett rätt konungsligt folk, med ett fast konungadöme. David hade önskat att få bygga ett tempel åt Gud i stället för den bräckliga stiftshyddan, men detta företag var förbehållet åt Salomo. Genom honom förde Gud sitt folk till den största jordiska härlighet, med en öfvermåttan skön gudstjenst i det praktfullaste tempel. Der bodde Gud midt ibland sitt lyckliga folk, med sin lydkonung bredvid sig, och hela verlden hyllade det Israelitiska gudsriket. Men Israel ville icke hålla sig uppe. Salomo började dela sitt hjerta mellan Gud och afgudar, och folket svalnade äfven i sitt nit om Herrens ära. Då förkunnades för Salomo, att hans rike skulle

efter
Salom
Reha
till k
beam
de 1
han
då le
lag,
folket
nung
tid, o
liga
Elias,
icke E
arbete
ning,
till hä
snarare
sjelf.
grofva
beams
Herren
ning,
dom ö
S
ock p
nämst
hållits
ogudal
till oc
trädde
styggel
Konung
uppmun
höra, at
mörkare
desto lj
serna o

efter hans död delas och derigenom försvagas. Vid Salomos död 981 år f. Kr. skedde ock denna delning. Rehabeam af Davids hus valdes af Juda och Benjamin till konung, men öfver Israels 10 stammar insattes Jero-beam till konung. För att befästa sin tron och förhindra de 10 stammarnes förbindelse med Juda, förvandlade han Israels gudstjenst till en afgudisk kaldfyrkan, och då leviterna inom Israel icke ville bryta mot Herrens lag, kallade han till prester hvilka som helst ibland folket. I hans fotspar trädde alla Israels följande konungar. Dock steg afguderiet till sin höjd under Achabs tid, då Baalstjensten infördes. Emot detta djupa andeliga förfall uppträdde, på Herrens befallning, profeten Elias, som med underbar magt ådagalade för folket att icke Baal, utan Herren, var Gud. Till biträde i sitt arbete för Herrens ära kallade han, på Herrens befallning, Elisa. Denne fortsatte hans verk att kalla Israel till bättring och visade derunder, att sjelfva hedningen snarare kan föras till tro på Israels Gud, än Israel sjelf. Israel förblef ett affälligt folk, och om än den grofva Baalstjensten upphäfdes, vardt dock icke Jero-beams kaldfyrkan utrotad. Utomordentliga krafter satte Herren i rörelse genom många profeter till folkets räddning, men då intet hjälpte, gick slutligen förkastelsens dom öfver Israel 722 f. Kr.

Såsom många profeter verkade i Israel, uppträdde ock profeter i Juda. Bland dem var Esaias den förnämste. I Juda hade gudstjensten efter Herrens lag hållits vid magt under Rehabeams tid, och om än ogudaktiga konungar derstädes afföllo från Gud och till och med införde Baalstjensten i Juda, så uppträdde dock gudfruktiga konungar, som utrotade sådan styggelse och nitälskade om Herrens ära. En sådan konung var Hiskia, vid hvars sida Esaias stod, uppmuntrande och rådgifvande. Dock måste Hiskia höra, att äfven Juda rike gick till undergång. Men ju mörkare utsigterna blefvo för det då varande Israel, desto ljusare blifva de för framtiden genom förutsägelsen om den kommande fridsfursten Kristus. Vägen

till honom skulle dock gå genom många förödmjukelser för Guds egendomsfolk. Detta skulle Jeremias ännu tydligare än Esaias förkunna. Denne profet skulle icke blott stöda den gudfruktige Konung Josia i hans allvarliga bemödanden att återföra sitt folk till Herrens lag och gudstjenst, utan han skulle ock förkunna domen öfver Juda och dess sista gudlösa konungar. Han skulle äfven öfverleva Jerusalems och templets förstöring och folkets bortförande till fångenskap i Babel (588 f. Kr.) Men ehuru han var ögonvittne till allt detta, kunde han dock tala om en konung, under hvars tid Juda skulle varda hulpen och Israel säker bo.

VI. Fångenskapens och verldsrikenas tid.

Ber. 48, 49.

Till fångarne i Babel visste ock Jeremias att säga ett löftesrikt ord: efter 70 år skulle Juda få återvända. Under denna väntetid värdade ock Herren sitt fångna folk. Genom profeten Hesekiels eldsnit verkade han bland det egentliga folket och återställde hos dem vördnad och lydnad för sin lag. Daniel åter skulle genom Herrens skickelse finna en plats vid konungens hof, för att der göra Israels Gud känd och ärad och vara till gagn för hans folk. Daniel fick äfven i en syn se en människas son, som kom från himmelen och mottog riket af himmelens Gud, »den Gamle af dagar». Denne människoson är Kristus och den »Gamle af dagar» är hans himmelske fader.

Ur sin fångenskap återvände Juda med ett åt Herren hängifvet hjerta, och för afguderiet för alltid botadt. Det återuppbyggde sitt tempel, men nekade Samariterna att biträda dervid, emedan deras gudstjenst var falsk. Det byggde upp stadens murar och ordnade allt inom sig efter Herrens lag. Profeter uppmuntrade dem dervid och stärkte dem i hoppet om den kommande rättfärdige konungen. I tålmod gälde det nu att förbida hans ankomst. Och då vid denna tid profetian

tystnade, måste Herrrens samlade ord vara hans folks ljus och staf, till dess hjälten kom.

Under den väntetid, som nu uppstod, bildades det Höga Rådet eller Synedrium, som var folkets högsta andliga myndighet. Detta råd bestod af 70 medlemmar med Öfverstepresten såsom ordförande. Till sin uppbyggelse samlades folket i särskilda bönehus, som kallades synagogor. Der lästes på sabbaterna lagen och profeterna. — De män, som särskildt egnade sig åt de heliga skrifternas tolkning, kallades skriftlärd. Dessa tillade dock nya stadganden och föreskrifter, som fingo namn af de äldstes stadgar och ansågos lika heliga som Guds ord. — Småningom bildade sig inom Israel ett parti, som strängt höll sig till Moses lag och de äldstes stadgar. Detta parti kallades fariseer. De vinnlade sig om en utvärtes laguppfyllelse och voro, för denna sin yttre fromhet, högt aktade bland folket. Men då de saknade hjertats botfärdighet och gudsfruktan, kunde de, såsom det sedermera skall visa sig, varda Jesu hätskaste fiender. — I fiendskap mot dessa uppträdde ett annat parti, benämndt saduceer, som förkastade de äldstes stadgar och af Guds ord endast antog Moses lag. De förnekade de dödas uppståndelse och trodde icke en anderverld eller en yttersta dom. -- Dock funnos många Israeliter, som icke slöto sig till något af dessa partier, men som i stillhet längtade efter den utlofvade Messias.

Sin borgerliga frihet återvann Juda aldrig, utan lydte under det ena verldsriket efter det andra, och då Messias kom, stod Juda under Romerskt välde.

NYA TESTAMENTET.

1. Johannes döparen bebådas. Luk. 1: 5—25.

1. *En engel bebådar Johannes födelse.* — 2. *Huru Sakarias förhåller sig mot engelns ord.*

1. I *Herodes*, Judakonungens, dagar var en prest i Israel, vid namn *Sakarias*, och hans hustru hette *Elisabet*. De voro båda rättfärdiga inför Gud och vandrade ostraffliga i alla Herrens bud och stadgar. Men de hade inga barn, och båda voro de vid framskriden ålder. Och det begaf sig, då *Sakarias* gjorde presttjänst inför Gud, fick han lotten att gå in i Herrens tempel och tända rökelsen. Och allt folket stod utanför och bad den stund rökelsen skedde. Och honom syntes en Herrens engel, stående på högra sidan om rökelsealtaret. Och *Sakarias* vardt förskräckt då han såg honom. Men engeln sade: »Frukta icke, *Sakarias*, ty din bön är hörd, och din hustru *Elisabet* skall föda dig en son, och du skall gifva honom namnet *Johannes*, och du skall hafva glädje och fröjd, och många skola glädja sig öfver hans födelse. Ty han skall vara stor inför Herren och omvända många af Israels barn till Herren, deras Gud. Och han skall gå före honom med *Elias* ande och kraft, och göra åt Herren ett beredt folk.»

2. Då sade *Sakarias*: »Hvaraf skall jag detta veta, ty jag är gammal, och min hustru är vid framskriden ålder?» Och engeln svarade: »Jag är *Gabriel*, som står inför Gud, och jag är utsänd att bringa dig detta goda budskap. Och se, du skall blifva tyst och icke kunna tala intill den dagen, då detta sker, derföre att du icke trodde mina ord, hvilka skola fullbordas i sin tid.» Och då *Sakarias* kom ut till folket,

som väntade på honom, kunde han icke tala; och han tecknade åt dem och blef stum. Och då dagarne för hans tjenst voro fullbordade, gick han hem.

2. Jesu födelse bebådas. Luc. 1: 26—38.

1. *Engeln Gabriels helsning.* — 2. *Den nådefulla bebådelsen.* — 3. *Huru Maria mottog detta budskap.*

1. I sjette månaden derefter vardt engeln Gabriel utsänd af Gud till en stad i Galileen, benämnd *Nasaret*, till en jungfru, som var trolofvad med en man, hvilkens namn var *Josef*, af Davids hus, och jungfruns namn var *Maria*. Och engeln kom in till henne och sade: »Hell dig, du benådade! Herren är med dig; välsignad är du ibland qvinnor!» Men då hon såg honom, vardt hon förfärad af hans tal och tänkte på, hurudan helsning detta var.

2. Då sade engeln till henne: »Frukta icke, Maria, ty du har funnit nåd för Gud! Du skall föda en son, och du skall gifva honom namnet *Jesus*. Han skall vara stor och kallas den Högstes son, och Herren Gud skall gifva honom hans fader Davids tron. Och han skall vara en konung öfver Jakobs hus till evig tid, och på hans rike skall ingen ände vara.»

3. Då sade Maria till engeln: »Huru skall detta ske?» Och engeln svarade: »Den Helige Ande skall komma öfver dig och den Högstes kraft skall öfverskygga dig, hvarföre ock det heliga, som varder födt, skall kallas Guds son. Och se, Elisabet, din fränka, äfven hon skall föda en son på sin ålderdom; ty för Gud är ingenting omöjligt.» Då sade Maria: »Si, Herrens tjenarinna; varde mig efter ditt tal!» Och engeln gick bort ifrån henne.

3. Döparens födelse och omskärelse.

Luc. 1: 57—80.

1. *Löftet till Sakarias uppfylles.* — 2. *Döparen får sitt namn.* — 3. *Sakarias lofvar Gud.* — 4. *Johannes växer och mognar för sitt kall.*

1. För Elisabet kom tiden att hon skulle föda, och hon födde en son. Och hennes grannar och fränder

fingo höra, att Herren gjort stor barmhertighet med henne, och de fröjdade sig. Och på åttonde dagen kommo de för att omskära barnet, och de kallade honom efter hans fader Sakarias. Då sade hans moder: »Ingalunda; utan han skall heta *Johannes*.» Och de sade till henne: »Uti din släkt är ingen med det namnet; och de tecknade åt hans fader, hvad han ville att han skulle heta. Och han tog en tafsa och skref dessa orden: »Johannes är hans namn.» Och alla förundrade sig. Och strax öppnades hans mun och hans tunga, och han talade, lofvande Gud. Och fruktan kom öfver alla deras grannar; och alla som hörde det, lade det på hjertat och sade: »Hvad månde väl varda af detta barn?»

3. Och Sakarias vardt uppfylld med den Helige Ande, profeterade och sade: »Lofvad vare Herren, Israels Gud, att han har besökt och förlossat sitt folk och upprättat åt oss frälsningens horn i sin tjenare Davids hus! Och du barn skall kallas den Högstes profet, ty du skall gå framför Herrens ansigte för att bereda hans vägar, till att gifva hans folk frälsningens kunskap till deras synders förlåtelse.»

4. Och barnet växte upp och stärktes i andan och vistades i öknen till den dag, då han skulle framträda för Israels folk.

4. Jesu födelse. Luc. 2: 1—21.

1. Davids son födes i Davids stad. — 2. För några herdar uppenbaras att Messias är född. — 3. Herdarne besöka den nyfödde. — 4. Jesusbarnet omskäres.

1. Och det begaf sig, att ifrån kejsar *Augustus* utgick ett påbud, att all verden skulle skattskrifvas. Och de foro alle, hvar och en till sin stad, för att låta skattskrifva sig. Så for ock Josef upp ifrån Nasaret till Judeen, till Davids stad, *Bellehem*; ty emedan han var af Davids hus och släkt, skulle han der låta skattskrifva sig jemte Maria, sin trolofvade. Och medan de voro der, kom tiden att Maria skulle föda. Och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, ty för dem var icke rum i herberget.

2. Och i samma ängd voro några herdar ute på marken och höllo vård om natten öfver sin hjord. Och si, en Herrens engel stod när dem, och Herrens härlighet kringstenade dem, och de vordo storligen förskräckte. Och engeln sade till dem: »Varen icke förfärade, ty si, jag bådär eder stor glädje, som skall vederfaras allt folket, *ty i dag är eder född frälsaren, som är Kristus, Herren, i Davids stad.* Och detta skall för eder vara tecknet: I skolen finna ett lindadt barn, liggande i en krubba.» Och strax vardt med engeln en mängd af den himmelska härskaran, hvilka lofvade Gud och sade: »Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett godt behag!»

3. Och när englarne hade farit ifrån dem upp i himmelen, sade herdarne sines emellan: »Låtom oss nu gå fram till Betlehem och se detta som har skett, och som Herren har kungjort för oss!» Och de gingo hasteligen och funno Maria och Josef och barnet, som låg i krubban. Och då de hade sett det, kungjorde de hvad som hade blifvit dem sagdt om detta barnet. Och alla som hörde det förundrade sig deröfver. Men Maria gömde allt detta, begrundande det i sitt hjerta. Och herdarne gingo till baka, prisande och lofvande Gud för allt hvad de hört och sett.

4. Och när åtta dagar voro fullbordade, så att barnet skulle omskäras, erhöill det namnet Jesus, som gafs honom af engeln.

5. Jesus frambares i templet. Luc. 2: 22—38.

1. *Simeon lofvar Gud och profeterar om Kristus.* — 2. *Hanna prisar Gud och vittnar om Jesus.*

1. Och då deras reningsdagar efter Moses lag voro fullbordade, förde de Jesus upp till Jerusalem, för att bära honom fram inför Herren och offra ett par turturelver eller två unga duvor. Och i Jerusalem var en man, vid namn *Simeon*, som var rättfärdig och from och väntade efter Israels tröst. Och den Helige Ande hade uppenbarat för honom, att han icke skulle

se döden, förr än han hade sett Herrens Smorde. Och han kom af Andens tillskyndelse till templet. Och då föräldrarne buro in barnet Jesus, tog han det i sin famn och lofvade Gud och sade: »Herre, nu låter du din tjenare fara i frid, efter ditt ord, ty mina ögon hafva sett din frälsning, hvilken du har beredt inför alla folk, ett ljus till hedningarnes upplysning, och ditt folk Israel till pris.» Och Josef och hans moder förundrade sig öfver det som sades om honom. Och Simeon välsignade dem och sade till Maria: »Si, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel, och till ett tecken, som varder motsagdt. Ja, ett svärd skall ock gå genom din egen själ, på det att många hjertans tankar må uppenbaras.»

2. Och der var en profetissa, vid namn *Hanna*. Och hon var i samma stund tillstädes och prisade Gud, och talade sedan om honom till alla dem, som i Jerusalem väntade förlossning.

6. Jesus besökes af vise män från Österlandet. Matt. 2: 1—12.

1. De vise söka Jesus i Jerusalem. — 2. Huru Herodes behandlar dem. — 3. De vise finna och tillbedja Jesus. — 4. De vise undvika Herodes.

1. När Jesus var född i Betlehem, si, då kommo vise män från österlanden till Jerusalem och frågade, hvar den nyfödde Judarnes konung var, ty de hade sett hans stjärna i östern och hade nu kommit för att tillbedja honom. När konung Herodes hörde detta, vardt han bestört, och hela Jerusalem med honom. Och han församlade alla öfverstepresterna och de skriftlärde bland folket och frågade dem, hvar Kristus skulle födas. Och de sade till honom: »I Betlehem i Judeen, ty så är det skrifvet genom profeten: Och du Betlehem, land i Juda, är ingalunda den minste bland Judas furstar; ty af dig skall utgå en furste, som skall vara en herde öfver mitt folk Israel.»

2. Då kallade Herodes hemligen de vise männen till sig och sporde dem noga om tiden, då stjärnan syn-

tes, och sände dem till Betlehem och sade: »Faren å stad och forsken noga efter barnet, och när I hafven funnit det, så underrätten mig derom, att äfven jag må komma och tillbedja det!»

3. När de hade hört konungen, foro de å stad, och si, stjernan, som de hade sett i östern, gick framför dem, till dess hon kom och blef stående öfver det ställe, der barnet var. Och när de sågo stjernan, blefvo de mycket glade och gingo in i huset och sågo barnet med Maria, och föllo ned och tillbådo det och öppnade sina förråd och framburo åt det guld, rökelse och myrra.

4. Och sedan de hade fått uppenbarelse i en dröm att icke återvända till Herodes, foro de en annan väg till sitt land igen.

7. Jesus vid 12 års ålder i templet.

Luc. 2: 41—52.

1. Jesus följer sina föräldrar till Jerusalem. — 2. Jesus stannar kvar, när föräldrarna vända hem. — 3. De söka honom och finna honom i templet. — 4. I Nasaret tillväxer han i stillhet.

1. Jesu föräldrar foro årligen till Jerusalem vid påskhögtiden. Och när Jesus vardt 12 år gammal, följde han med dem.

2. Och då de hade fulländat dagarne och foro hem igen, blef pilten Jesus kvar i Jerusalem, och Josef och hans moder visste det icke. Men de menade, att han var med i ressällskapet, och de gingo en dagsled och sökte honom bland fränder och bekanta. Och när de icke funno honom, vände de tillbaka till Jerusalem för att söka honom.

3. Och efter tre dagar funno de honom i templet, der han satt midt ibland lärarne och hörde på dem och frågade dem. Och alla som hörde honom, häpnade öfver hans förstånd och svar. Och när de fingo se honom, förundrade de sig, och hans moder sade till honom: »Barn, hvarföre gjorde du oss detta? Si, din fader och jag hafva sökt efter dig, sörjande.» Och han sade till dem: »Hvarföre sökten I mig? Vissten

I icke, att i det min fader tillhör, bör jag vara?» Och de förstodo icke det ord, som han sade till dem.

4. Och han for med dem och kom till Nasaret och var dem underdånig. Och hans moder gömde allt detta i sitt hjerta. Och Jesus växte till i visdom och ålder och nåd för Gud och menniskor.

8. Johannes döparen predikar i öknen.

Luc. 3: 1; Matt. 3: 1—12.

1. När och huru Johannes uppträder. — 2. Hvad han verkar. — 3. Huru han predikar bättring.

1. I femtonde året af kejsar *Tiberii* regering, då *Pontius Pilatus* var landshöfding i Judeen, och *Herodes* var fjerdingfurste i Galileen, och *Filippus*, hans broder, var fjerdingfurste i Itureen, och *Hannas* var öfversteprest och *Kaifas*, kom Johannes döparen och predikade i Judeens öken och sade: »Gören bättring, ty himmelriket är nära!» Ty han var den, om hvilken profeten *Esaias* talade, då han sade: »En ropandes röst i öknen: bereden Herrens väg, gören hans stigar rätta!» Och Johannes hade kläder af kamelhår och en lädergördel om sina länder, och hans mat var gräshoppor och vildhonung.

2. Då gick Jerusalem och hela Judeen och hela landet omkring *Jordan* ut till honom, och de läto döpa sig af honom i floden *Jordan*, bekännande sina synder.

3. Men då han såg många af fariseerna och sadduceerna komma till dopet, sade han till dem: »I huggormars afföda! Hvem har ingifvit eder att I skolen undfly den tillkommande vreden? Bären för den skull sådan frukt, som tillhör bättringen, och menen icke, att I kunnen säga inom eder sjelfva: vi hafva Abraham till fader; ty jag säger eder, att Gud är mächtig att af dessa stenar uppväcka barn åt Abraham. Och redan är yxan satt till roten på träden; derföre varder hvart och ett träd, som icke bär god frukt, afhugget och kastadt i elden. Jag döper eder med vatten till bättring, men den, som kommer efter mig, är starkare än jag. Han skall döpa eder med den Helige Ande och

med eld. Och han har sin kastskofvel i sin hand, och han skall göra sin loge ren och samla sitt hvetet i ladan, men agnarna skall han uppbränna i osläcklig eld.» Så talade och verkade Johannes döparen en tid.

9. Jesus döpes. Matt. 3: 13—17.

1. *Icke utan vägran döper Johannes Jesus. — 2. Fadren vittnar från himmelen om sin son.*

1. Då kom Jesus från Galileen till Jordan till Johannes, för att döpas af honom. Men Johannes vägrade honom det, sägande: »Jag behöfver döpas af dig, och du kommer till mig!» Då svarade Jesus: »Låt det nu så ske; ty så höfves det oss att uppfylla all rättfärdighet.» Då tillstodde han honom det.

2. Och när Jesus var döpt, steg han strax upp ur vattnet, och si, då vardt himmelen öppnad, och han såg Guds Ande nedfara såsom en dufva och komma öfver honom. Och si, en röst från himmelen sade: »Denne är min älskade son, i hvilken jag har ett godt behag.»

10. Jesus frestas af djefvulen. Luc. 4: 1; Matt. 4: 1—11.

1. *Jesus föres af Anden ut i öknen. — 2. Jesus frestas att egenvilligt begagna den gudomliga makten. — 3. Jesus frestas att gå egen väg till ära. — 4. Jesus frestas att upprätta ett verldsrike i stället för ett Guds rike. — 5. Jesus vinner fullkomlig seger.*

1. Och Jesus vände tillbaka från Jordan, full af den Helige Ande, och fördes af Anden upp till öknen, på det att han skulle frestas af djefvulen. Och när han hade fastat i 40 dagar och 40 nätter, blef han hungrig.

2. Och frestaren gick fram och sade till honom: »Är du Guds son, så säg att dessa stenar varda bröd!» Men han svarade och sade: »Det är skrifvet: Icke af bröd allenast lefver menniskan, utan af hvart och ett ord, som utgår af Guds mun.»

3. Då tog djefvulen honom med sig till den heliga staden och stälde honom på templets utsprång och sade till honom: »Är du Guds son, så kasta dig

utföre!» Ty det är skrifvet: »Han skall gifva sina englar befallning om dig, och de skola bära dig på händerna, att du icke skall stöta din fot emot någon sten.» Jesus sade till honom: »Det är ock skrifvet: »Du skall icke fresta Herren, din Gud.»

4. Åter tog djefvulen honom med sig upp på ett ganska högt berg och visade honom alla riken i verlden och deras härlighet och sade till honom: »Allt detta skall jag gifva dig, om du faller ned och tillbeder mig.» Då sade Jesus till honom: »Gå bort, Satan; ty det är skrifvet: Herren din Gud skall du tillbedja, och honom allena skall du dyrka.»

5. Då öfvergaf djefvulen honom till en tid, och si, englar gingo fram och tjenade honom.

11. Bröllopet i Kana. Joh. 2: 1—12.

1. Jesus och hans lärjungar inbjudas till bröllop. — 2. Jesus gör sitt första under. — 3. Genom detta under för Jesus sina lärjungar till tro på honom.

1. Några dagar derefter vardt ett bröllop i *Kana* i Galileen, och Jesu moder var der. Och äfven Jesus vardt bjuden och hans lärjungar till bröllopet. Och då vin fattades, sade Jesu moder till honom: »De hafva intet vin.» Jesus sade till henne: »Qvinna, hvad har jag att göra med dig? Min stund har ännu icke kommit.» Då sade hans moder till tjenarena: »Hvad helst han säger eder, det gören.»

2. Men efter Judarnes reningssed stodo der sex vattenkrukor af sten, rymmande hvar för sig 30 eller 40 kannor. Jesus sade: »Fyllen krukorna med vatten!» Och de fylde dem ända till brädden. Och han sade till dem: »Ösen nu uti och bären till värden!» Och de buro. Och när värden hade smakat på vatt-net, som hade blifvit vin, och icke visste, hvarifrån det var, kallade han till sig brudgummen och sade till honom: »Hvar man sätter först fram det goda vinet, och när gästerna blifvit druckne, då det som sämre är. Du har gömt det goda vinet ända till nu.»

3. Detta var det första tecken, som Jesus gjorde, och uppenbarade sin härlighet; och hans lärjungar trodde på honom.

12. Jesus botar i Kapernaum en lam man.

Marc. 2: 1—12.

1. Den lames andliga helbregdagörelse. — 2. Jesus beskylles för hädelse. — 3. Jesus tillbakavisar beskyllningen genom den lames lekamliga botande.

1. Sedan Jesus bosatt sig i *Kapernaum*, fördes till honom en lam, som bars af fyra. Och då de icke kunde komma fram till Jesus för folkets skull, som till stor mängd samlats för att höra honom, aftäckte de taket på huset, der han var, och gjorde en öppning och nedhissade sängen, på hvilken den lame låg. När Jesus såg deras tro, sade han till den lame: »Min son, dina synder äro dig förlätna.»

2. Men der sutto några och tänkte i sina hjertan: »Hvarföre talar denne sådana hädelser? Hvem kan förlåta synder, utan Gud allena?»

3. Och Jesus, som strax förnam i sin ande, att de så tänkte inom sig sjelfva, sade till dem: »Hvarföre tänken I sådant i edra hjertan? Hvilket är lättare säga till den lame: Dina synder förlåtas dig, eller att säga: stå upp, tag din säng och gå? Men på det I mån veta, att Menniskosonen har magt att på jorden förlåta synder — sade han till den lame: »Jag säger dig: stå upp, tag din säng och gå hem!» Och han stod strax upp, tog sin säng och gick ut i allas åsyn, så att alla blefvo bestörta och prisade Gud och sade: »Sådant sågo vi aldrig.»

13. Jesus botar en förtvinad hand.

Marc. 3: 1—6.

1. Jesu fienders svek. — 2. Huru Jesus tillrättavisar sina fiender och hjälper den sjuke. — 3. Hvad Jesu fiender med anledning deraf företaga sig.

1. Och Jesus gick på en sabbatsdag in i en synagoga och lärde. Och der var en man, som hade en

förtvinad hand. Och de skriftlärd och fariseerna vak-
tade på honom, om han skulle bota honom på sabba-
ten, på det de måtte anklaga honom. Och Jesus sade
till mannen, som hade den förtvinade handen: »Stå
upp och kom fram!»

2. Och han sade till dem: »Är det lofligt att på
sabbaten göra godt eller att göra ondt, att rädda lif
eller att döda?» Men de tego. Och han såg omkring
på dem med vrede, bedröfvad öfver deras hjertas förhär-
delse, och sade till mannen: »Räck ut din hand!» Och
han räckte henne ut, och hans hand vardt helbregda igen.

3. Och strax gingo fariseerna ut och höllo råd
med herodianerna mot Jesus, huru de måtte förgöra
honom.

14. Jesu val af apostlar. Luc. 6: 12.

1. Huru Jesus förbereder detta val. — 2. Hvilka Jesus utväljer.

1. Och det begaf sig, att Jesus i de dagarne gick ut
till ett berg för att bedja, och han blef der öfver natten i
bön till Gud.

2. Och när det hade blifvit dag, tillkallade
han sina lärjungar och utvalde 12 af dem, hvilka han
ock kallade apostlar. Dessa voro: *Simon Petrus* och
Andreas, hans broder, *Jakob* och *Johannes*, *Filippus* och
Bartolomeus, *Matteus* och *Tomas*, *Jakob*, Alfei son,
och *Simon*, som kallas ifraren, *Judas*, Jakobs son, och
Judas Iskariot.

15. Jesus uppväcker enkans son i Nain.

Luc. 7: 11—17.

1. Jesus möter en likskara. — 2. Jesus uppväcker den döde. — 3.
Hvad detta under verkar.

1. Dagen derefter gick Jesus till en stad, som kallas
Nain, och med honom gingo många hans lärjungar
och mycket folk. Och då han kom nära stadsporten,
så, då bars der ut en död, sin moders ende son, och
hon var enka, och en stor hop folk från staden var
med henne.

2. Och när Herren såg henne, varkunnade han sig öfver henne och sade till henne: »Gråt icke!» Och han gick fram och rörde vid bårén, och de som buro stannade. Och han sade: »Unge man, jag säger dig, stå upp!» Och den döde satte sig upp och begynte tala, och han gaf honom åt hans moder.

3. Och räddhåga kom öfver alla, och de prisade Gud och sade: »En stor profet har uppstått ibland oss, och Gud har besökt sitt folk.» Och detta tal om honom gick ut i hela Judeen och hela trakten der omkring.

16. Jesu liknelser om himmelriket. Matt. 13.

1. *Det olika sätt, hvarpå Guds ord mottages af människorna. — 2. Guds rikets barn måste lida det onda jemte sig, men skola till sist frigöras derifrån.*

Jesus hade en längre tid vandrat från stad till stad och från by till by, förkunnande Evangelium om riket. Då han nu återkom till Kapernaum, gick han en dag ut och satte sig vid hafvet. Och till honom samlades mycket folk, så att han steg i en båt och satte sig, och allt folket stod på stranden. Och han talade till dem i liknelser.

1. *Fyra slags sädesåker.* »En såningsman gick ut till att så. Och när han sådde, föll somt vid vägen, och foglarne kommo och åto upp det. Men somt föll på stengrunden, der det icke hade mycken jord, och det gick snart upp, emedan det hade icke djup jord; men när solen hade gått upp, förbrändes det, och emedan det icke hade rot, förtorkades det. Och somt föll bland törnena, och törnena växte upp och förqväfde det. Och somt föll i den goda jorden och bar frukt, dels hundrafaldt, dels sextiofaldt och dels trettiofaldt. Den som har öron till att höra, han höre!»

Då frågade hans lärjungar, hvad denna liknelse betydde, och han sade: »Såden är Guds ord. Hvar någon hör ordet om riket och icke förstår det, kommer den onde och rifver bort det, som blifvit sådt i

hans hjerta. Det är säden, som såddes vid vägen. Men den, som såddes på stengrunden, åsyftar den meniska, som hör ordet och mottager det strax med glädje; men hon har icke rot i sig, utan står till en tid, och när bedröfvelse och förföljelse påkomma för ordets skull, strax tager hon anstöt. Och den, som såddes bland törnena, åsyftar den, som hör ordet, och denna verdens bekymmer och rikedomens svek förqväva ordet, och han blifver utan frukt. Och den, som såddes i den goda jorden, åsyftar den, som hör ordet och förstår det, hvilken nu bär frukt och gifver dels hundrafaldt, dels sextiofaldt, dels trettiofaldt.

2. *Ogräset bland hvetet.* En annan liknelse framstälde Jesus för sina lärjungar, sägande: Himmelriket är likt en man, som hade sått god säd i sin åker. Men när folket sof, kom hans ovän och sådde ogräs midt ibland hvetet, och gick sin väg. När nu säden växte upp och bar frukt, då syntes ock ogräset. Och husbondens tjänare gingo fram och sade till honom: »Herre, sådde du icke god säd i din åker? Hvarifrån har han då ogräs?» Och han sade till dem: »En ovän har gjort detta.» Och tjänarne sade till honom: »Vill du då, att vi gå och hemta det tillhoppa?» Men han sade: »Nej; på det att, när I hemten ogräset tillhoppa, I icke mån tillika med detta upprycka hvetet. Låten båda växa tillsammans intill skörden, och i skördetiden skall jag säga till skördemännen: Hemten först ogräset tillhoppa och binden det i knippor för att uppbränna det, men samlen hvetet i min lada!»

Derefter skilde Jesus folket ifrån sig och gick hem. Och då hans lärjungar bådo honom uttyda denna liknelse, sade han: »Den, som sår den goda säden, är Menniskosonen. Åkern är verden; den goda säden är rikets barn, men ogräset är den öndes barn. Ovännen, som sådde det, är djefvulen; skördetiden är verdens ände, och skördemännen äro englar. Såsom nu ogräset hemtas tillhoppa och uppbrännes i eld, så skall det ske vid denna verdens ände. Menniskosonen skall sända sina englar, och de skola hemta tillhoppa ur hans

rike
skol
grät
skin
öron

jung
Och
äfve
segl
kom,
gynte
och s

hafvet
och d
»Hvar
I icke
och sa
vädret

18. J
1.
derna lek

till at
med
då fo
han to
och gj
2.

Jesus t
dessa n
honom,
Filippus
icke vor

Stämme

rike alla förargelser och dem som göra orätt, och de skola kasta dem i den brinnande ugnen; der skall gråten och tandagnisslan vara. Då skola de rättfärdige skina såsom solen i deras Faders rike. Den som har öron till att höra, han höre!»

17. Jesus stillar stormen. Marc. 4.

1. *Jesu lärjungar komma i sjönöd. — 2. Huru Jesus hjälper dem.*

1. Samma dag på aftonen sade Jesus till sina lärjungar, att han ville fara öfver till andra stranden. Och de läto folket gå och togo honom med sig; och äfven andra båtar voro med honom. Och medan de seglade, somnade han. Och en häftig stormvind uppkom, och vågorna slog in i båten, så att han begynte fyllas. Och de gingo fram och väckte honom och sade till honom: »Herre, hjälp! Vi förgås.»

2. Och han stod upp, näpste vädret och sade till hafvet: »Tyst! Var stilla!» Och vädret saktade sig, och det vardt alldeles lugnt. Och han sade till dem: »Hvarför ären I så rädda? Huru kommer det till, att I icke hafven tro?» Och de vordo ganska förskräckte och sade till hvarandra: »Hvem är då denne, att både vädret och hafvet äro honom lydiga?»

18. Jesus bispisar 5,000 män. Joh. 6: 1—13.

1. *Jesus tillfredsställer folkets andliga behof. — 2. Jesus fyller och deras lekamliga behof. — 3. Jesus afböjer en tillämnad hyllning såsom konung.*

1. Sedan de 12 apostlarne, som Jesus hade utsändt till att vittna om honom, kommit tillbaka, tog han dem med sig och gick afsides bort till en öde trakt. Och då folket fick veta det, följde de efter honom. Och han tog emot dem och talade med dem om Guds rike och gjorde dem helbregda, som behöfde bot.

2. Och då tiden redan var långt framliden, sade Jesus till Filipus: »Hvarifrån skola vi köpa bröd, att dessa må äta?» Men detta sade han för att försöka honom, ty sjelf visste han, hvad han ämnade göra. Filipus svarade honom, att bröd för 200 penningar icke vore nog, så att hvar och en af dem kunde få

ett litet stycke. Då sade hans lärjunge Andreas: »Här är en pilt, som har fem kornbröd och två fiskar, men hvad förslår detta för så många?» Men Jesus sade: »Låten folket sätta sig ned!» Då satte de sig ned. Och Jesus tog bröden, tackade och delade ut åt dem som sutto; likaledes af fiskarne, så mycket han ville. Och när de voro mätta, sade han till sina lärjungar: »Samlen tillhopa de öfverblifna styckena, att icke något må förfaras!» Då samlade de dem tillhopa och fylde tolf korgar. Men de, som hade ätit, voro omkring fem tusen män, utom kvinnor och barn.

3. När nu folket hade sett detta tecken, sade de: »Denne är för visso den profet, som skulle komma i verlden.» Men när Jesus förnam, att de ämnade komma och taga honom med våld, för att göra honom till konung, drog han sig åter undan till berget, han själf allena.

19.. Den Kananeiska qvinnan.

Matt. 15: 21—28.

1. *Qvinnan beder, men Jesus svarar icke.* — 2. *Lärjungarne hjälpa henne, men Herren tillbakavisar dem.* — 3. *Qvinnan förnyar sin bön och varder hulpen.*

1. Sedan Jesus hade utöfvat sin undergörande och lärande verksamhet i landet vid Genesaret, gick han derifrån och drog sig undan till Tyri och Sidons gränstrakter. Och si, en *Kananeisk* qvinna kom och ropade och sade: »Herre, Davids son, förbarma dig öfver mig; min dotter är svårt besatt af en ond ande.» Men han svarade henne icke ett ord.

2. Då gingo hans lärjungar fram och bådo honom och sade: »Skilj henne från dig, ty hon följer oss efter med rop!» Men han svarade: »Jag är icke utsänd utan till de förlorade fåren af Israels hus.»

3. Då kom hon och tillbad honom, sägande: »Herre, hjälp mig!» Men han svarade: »Det är orätt att taga barnens bröd och kasta det åt hundarna.» Men hon sade: »Ja, Herre; ty äfven hundarne äta ju af de smulor, som falla från deras her-

rars bord.» Då sade Jesus till henne: »O, qvinna, din tro är stor! Ske dig såsom du vill!» Och hennes dotter blef helbregda från den stunden.

20. Jesu förklaring. Matt. 17: 1—8.

1. *Jesus framstår i härlighet.* — 2. *Fadrens vittnesbörd om sin son.* — 3. *Lärlingarne förfäras, men tröstas.* — 4. *Lärlingarne förbjudas att omtala denna tilldragelse.*

1. En tid derefter tog Jesus med sig Petrus, Jakob och Johannes, och förde dem afsides upp på ett högt berg. Och han vardt förvandlad inför dem, och hans ansigte sken såsom solen, och hans kläder voro hvita såsom ljuset. Och si, dem syntes Moses och Elias, samtalande med honom om hans bortgång, som han skulle fullborda i Jerusalem. Och Petrus sade till Jesus: »Rabbi, här är oss godt att vara. Låtom oss göra tre hyddor; åt dig en, åt Moses en och åt Elias en!»

2. Medan han ännu talade, si, en ljus sky öfverskyggde dem, och si, en röst utur skyn sade: »Denne är min älskade son, i hvilken jag har ett godt behag; honom hören!»

3. Och när lärlingarne hörde det, föllo de på sina ansigten och blefvo förfärade. Och Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: »Stån upp och rädens icke!» Och då de upplyfte sina ögon, sågo de ingen utan Jesus allena.

4. Och när de stego ned från berget, bjöd Jesus dem, att de icke skulle omtala synen för någon, förr än Menniskosonen hade uppstått ifrån de döda.

21. Liknelsen om den barmhertige Samariten. Luc. 10: 25—37.

1. *Hvad som föranleder Jesus att framställa denna liknelse.* — 2. *Huru liknelsen framställes.* — 3. *Huru Jesus tillämpar liknelsen.*

1. En lagklok stod en gång upp och frestade Jesus och frågade honom, hvad han skulle göra, för att få ärfva evigt lif. Då sade Jesus till honom: »Hvad är skrifvet i lagen? Huru läser du?» Och han svarade och sade: »Du skall älska Herren din Gud af allt ditt

hjerta, och af all din själ, och af all din kraft, och af allt ditt förstånd, och din nästa såsom dig sjelf.» Då sade Jesus till honom: »Rätt svarade du. Gör det, så skall du lefva.» Då ville han göra sig sjelf rättfärdig och sade till Jesus: »Hvilken är då min nästa?»

2. Jesus svarade: »En man for ned från Jerusalem till Jeriko och råkade ut för röfvere. Och de klädde af honom och slogo honom och gingo derifrån och läto honom ligga halfdöd. Då hände sig, att en prest for ned samma väg, och då han såg honom, gick han förbi honom. Sammalunda ock en levit. Då han kom dit, gick han fram och såg på honom och gick förbi honom. Men en Samarit, som for vägen fram, gick till honom, och när han såg honom, förbarmade han sig öfver honom och gick fram och förband hans sår och göt olja och vin deruti och lade honom på sitt eget ök och förde honom till ett herberge och skötte honom. Följande dagen, då han for derifrån, tog han fram två penningar, hvilka han gaf åt värden, och sade till honom: »Sköt honom, och hvad helst du mer kostar på honom, skall jag betala dig, när jag kommer tillbaka.»

3. Hvilken af dessa tre synes dig nu hafva varit den mannens nästa, som hade råkadt ut för röfvarena? Han sade: »Den som bevisade honom barmhertighet.» Då sade Jesus till honom: »Gå äfven du och gör sammaledes!»

22. Jesus lär sina lärjungar bedja. Luc. 11.

Då Jesus var på ett ställe och lärde, sade en af hans lärjungar, när han hade slutat, till honom: »Herre, lär oss att bedja, såsom ock Johannes lärde sina lärjungar.» Då sade han till dem: »När I bedjen, sägen så: *Fader vår, som är i himmelen! Helgadt varde ditt namn! Tillkomme ditt rike! Ske din vilja såsom i himmelen, så ock på jorden! Vårt dagliga bröd gif oss i dag! Och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåte dem*

oss skyldiga äro! Och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss ifrån ondo! Ty riket är ditt och magten och härligheten i evighet. Amen.»

23. Liknelsen om den förlorade sonen. Luc. 15.

1. Anledningen till liknelsen. — 2. Sonen erhåller och bortslösar sitt arf. — 3. Sonen kommer i nöd. — 4. Sonen besinnar sig och vänder om till sin fader. — 5. Han upptages till full barnarätt.

1. Till Jesus kommo publikaner och syndare för att höra honom. Men fariseerna och de skriftlärdade knorrade och sade: »Denne undfår syndare och äter med dem». Då sade han till dem denna liknelse.

2. En man hade två söner, och den yngre af dem sade till fadern: »Fader, gif mig den del af egendomen, som tillkommer mig!» Och han skiftade egodelarna mellan dem. Och icke många dagar derefter lade den yngre sonen allt sitt tillhopp och for långt bort i främmande land, och der förskingrade han sin egendom genom ett öfverdådigt lefverne.

3. Och sedan han förslösat allt, vardt stor hungersnöd i det landet, och han begynte lida brist. Och han gick och gaf sig till en af inbyggarna i det landet, och han skickade honom ut på sina marker att sköta svin. Och han längtade att få fylla sin buk med de fruktskidor, som svinen åto, men ingen gaf honom.

4. Då besinnade han sig och sade: »Huru många min faders legodrängar hafva icke bröd till öfverflöd, och jag förgås här af hunger! Jag vill stå upp och gå till min fader och säga till honom: »Fader jag har syndat mot himmelen och inför dig; jag är icke mer värd att kallas din son. Låt mig vara såsom en af dina legodrängar!» Och han stod upp och gick till sin fader. Och då han ännu var långt ifrån, såg honom hans fader och varkunnade sig och lopp emot honom, föll honom om halsen och kysste honom ömt. Och sonen sade till honom: »Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig, och jag är icke värd att kallas din son».

5. Då sade fadern till sina tjenare: »Bären fram den yppersta klädningen och kläden honom deruti, och sätten en ring på hans hand och skor på hans fötter, och hemten den gödda kalfven och slagten honom, och låtom oss äta och göra oss glada! Ty denne min son var död och har fått lif igen; han var förlorad och är återfunnen.» Och de begynte göra sig glada.

24. Jesus välsignar barnen. Marc. 10: 13—16.

Och de buro fram barn till Jesus, att han skulle taga på dem och bedja; men lärjungarne näpste dem, som framburo barnen. När Jesus såg det, vardt han misslynt och sade till dem: »Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke; ty Guds rike tillhör sådana. Sannerligen säger jag eder: Hvilken som icke mottager Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig der in.» Och han tog dem upp i famnen och lade händerna på dem och välsignade dem.

25. Jesus uppväcker Lasarus. Joh. 11.

1. *Lasari sjukdom och död.* — 2. *Jesus samtalar med Maria om uppståndelsen.* — 3. *Maria kommer till Jesus, och han gråter med henne.* — 4. *Jesus uppväcker Lasarus.* — 5. *Hvad detta under verkade.*

1. I byn *Betania*, som låg nära intill Jerusalem, bodde tre syskon, som Jesus älskade. Dessa voro *Lasarus*, *Maria* och *Maria*. Och hände sig att Lasarus blef sjuk. Och hans systrar sände bud till Jesus och sade: »Herre, si, den du har kär, ligger sjuk.» När Jesus hörde det, sade han: »Denna sjukdom är icke till döds, utan till Guds förhårligande, på det att Guds son må derigenom varda förhårligad». Och Jesus förblef ännu två dagar på det ställe, der han var; men derefter sade han till lärjungarne: »Låtom oss åter gå till Judeen! Lasarus, vår vän, sofver, men jag går för att uppväcka honom af sömnen.» Lärjungarne svarade: »Herre, sofver han, så blifver han återställd.» Då sade Jesus oförtäckt: »Lasarus är död. Och för eder skull,

på det I skolen tro, är jag glad att jag icke var der; men låtom oss gå till honom!»

2. När nu Jesus kom, hafva han honom redan hafva legat fyra dygn i grafven. Och då Marta hörde att han kom, gick hon honom till mötes och sade: »Herre, hade du varit här, vore min broder icke död. Men äfven nu vet jag, att allt, hvarom du beder Gud, det skall han gifva dig». Jesus sade till henne: »Din broder skall uppstå.» Marta svarade att hon visste, att han skulle uppstå i uppståndelsen på den yttersta dagen. Jesus sade då till henne: »*Jag är uppståndelsen och lifvet. Den som tror på mig, han skall lefva, om han än dör, och hvar och en, som lefver och tror på mig, han skall icke dö evinnerligen. Tror du detta?*» Hon sade till honom: »Herre, jag tror att du är Kristus, Guds son, som skulle komma i verlden.»

3. Och när hon hade sagt detta, gick hon bort och kallade hemligen sin syster Maria och sade: »Mästaren är här och kallar dig till sig.» Maria stod strax upp och kom till honom, och henne följde de judar, som hade kommit för att trösta systrarna. Då nu Maria kom fram till Jesus, föll hon till hans fötter och sade: »Herre, hade du varit här, så hade min broder icke dött.» När nu Jesus såg henne gråta, och äfven Judarne, som följt henne, gråta, blef han förbittrad i sin ande och uppskakades och sade: »Hvar hafven I lagt honom?» De sade till honom: »Herre, kom och se!» Och Jesus grät.

4. Och Jesus kom till grafven. Och der var en grotta, och en sten låg framför henne. Och Jesus sade: »Tagen bort stenen!» Marta sade: »Herre, han luktar redan.» Jesus sade till henne: »Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?» Då togo de bort stenen. Och Jesus ropade med hög röst: »Lasarus, kom ut!» Och den döde kom ut, lindad om fötter och händer med bindlar, och hans ansigte var ombundet med en duk. Jesus sade till dem: »Lösen honom och låten honom gå!»

5. Då trodde på honom många af de Judar, som

hade kommit till Maria och sett hvad Jesus gjort. Men somliga af dem gingo bort till fariseerna och sade dem, hvad Jesus hade gjort.

26. Jesus gästar hos Sackeus. Luc. 19: 1—10.

1. *Sackeus bemödar sig om att få se Jesus. — 2. Jesus varder en gäst i Sackei hus.*

1. En tid derefter drog Jesus åter upp till Jerusalem, och på vägen dit kom han till staden Jeriko^{sm} och gick derigenom. Och der var en man, vid namn *Sackeus*, och han var en öfverste för publikanerna och var rik. Och han sökte att få se hvilken som var Jesus, men han kunde icke för folkets skull, ty han var liten till växten. Då lopp han i förväg framför dem och steg upp i ett mulbärsträd, för att få se honom, ty han skulle gå den vägen fram.

2. Och när Jesus kom till det stället, såg han upp och fick se honom och sade till honom: »Sackeus, skynda dig ned; ty i dag måste jag stanna i ditt hus.» Och han skyndade sig ned och mottog honom med glädje. Och när de sågo det, knorrade de alla och sade: »Han har gått in att gästa hos en syndig man.» Men Sackeus steg fram och sade till Herren: »Si, Herre, hälften af mina egodelar gifver jag de fattiga, och om jag i något har gjort orätt mot någon, så gifver jag fyradubbelt igen. Och Jesus sade till honom: »I dag har frälsning vederfarits detta hus, emedan äfven han är en Abrahams son, ty *Menniskosonen har kommit för att uppsöka och frälsa de förtappade*».

27. Jesu intåg i Jerusalem. Joh. 12: 12, 13; Matt. 21: 1—17; Luc. 19.

1. *Huru lärjungarne förbereda hans intåg. — 2. Jesus hyllas såsom Davids son. — 3. Jesus förutsäger Jerusalems förstöring.*

1. Sex dagar före påsken, kom Jesus åter till Betaniam, och der blef han öfver natten. Dagen derefter begaf han sig med sina lärjungar till Jerusalem. Och då mycket folk, som hade kommit till högtiden, hörde,

att Jesus kom, togo de palmqvistar och gingo ut för att möta honom. Då nu Jesus kom in emot *Betfage* vid oljoberget, sände han två lärjungar och sade till dem: »Gån in i byn, som ligger midt framför eder, och strax skolen I finna en åsninna bunden, och en fåle med henne. Lösen dem och fören dem till mig! Och om någon säger något till eder, så skolen I säga: Herren behöfver dem; och strax skall han släppa dem.» Men allt detta skedde, på det att profetian skulle fullbordas: »Sägen till dottern Sion: si din konung kommer till dig, saktmodig och ridande på en åsna, på en arbetsåsninnas fåle.» Och lärjungarne gingo bort och gjorde så, som Jesus hade befalt dem; och de förde åsninnan och fålen till honom och lade sina kläder på dem, och han satte sig på fålen. Men de flesta bland folket bredde sina kläder på vägen, och andra skuro qvistar af träden och strödde på vägen.

2. Och folket, både de som gingo före honom, och de som följde efter, ropade och sade: »*Hosianna, Davids son! Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn! Hosianna i höjden!*»

3. Och då Jesus kom närmare och fick se staden, grät han öfver honom och sade: »O, att ock du visste, och det i denna din dag, hvad din frid tillhörde! Men nu är det fördoldt för dina ögon. Ty dagar skola komma öfver dig, då dina fiender skola kringskansa dig och tränga dig på alla sidor; och dig och dina barn, som äro i dig, skola de slå ned till marken, och de skola icke lemna qvar i dig sten på sten, derföre att du icke kände den tid, då du var sökt.»

28. Liknelsen om vingårdsmännen.

Matt. 21: 33—46.

1. *Husbonden ordnar vingården. — 2. Huru vingårdsmännen behandla husbondens utskickade. — 3. Den dom som måste fällas öfver dem.*

4. Dagen derefter gick Jesus upp till templet och lärde der. Och till öfverstepresterna och de skrift-

lärde och folkets äldste sade han denna liknelse: Det var en husbonde, som planterade en vingård och satte stängsel omkring honom och gräfdde en press derinne och byggde ett torn och öfverlemnade honom åt vingårdsmän, och for utrikes.

2. Men när frukttiden nalkades, sände han sina tjenare till vingårdsmännen, för att uppbära hans frukt. Och vingårdsmännen grepo hans tjenare; en hudflängde de, den andre dräpte de, den tredje stenade de. Åter sände han andra tjenare, flera än de förste, och de gjorde med dem sammalunda. Men sist sände han sin son till dem, sägande: »De skola hafva försyn för min son.» Men när vingårdsmännen sågo sonen, sade de sins emellan: »Denne är arfvingen; kommen, låtom oss dräpa honom och behålla hans arf!» Och de togo honom och drefvo honom ut ur vingården och dräpte honom.

3. När nu vingårdsherren kommer, hvad skall han göra dessa vingårdsmän? De sade till honom: »Såsom illgerningsmän skall han illa förgöra dem, och vingården skall han öfverlemna åt andra vingårdsmän, som skola gifva honom frukten i dess rätta tid.» Då sade Jesus till dem: »För den skull säger jag eder, att Guds rike skall tagas ifrån eder och gifvas åt ett folk, som gör dess frukt.» Och de förstodo att han talade om dem. Och de sökte att gripa honom, men de räddes för folket, ty de höllo honom för en profet.

29. Jesu framställning om den yttersta domen. Matt. 25: 31—46.

1. Domaren skiljer människorna i två skaror. — 2. Domen öfver de rättfärdiga. — 3. Domen öfver de orättfärdiga.

1. Då Jesus sista gången gick bort från templet, talade han till sina lärjungar om Jerusalems förstöring och verdens ända. Och om den slutdom, som väntar alla, sade han: »När Menniskosonen kommer i sin härlighet och alla heliga englar med honom, då skall han sitta på sin härlighets tron, och inför honom skola försam-

las alla folk, och han skall skilja dem från hvarandra, såsom herden skiljer fåren från getterna. Och fåren skall han ställa på sin högra sida, och getterna på den venstra.

2. Då skall konungen säga till dem, som äro på hans högra sida: »Kommen, I min Faders välsignade, och tagen i besittning det rike, som eder är tillredt från världens begynnelse. Ty jag var hungrig, och I gäfven mig att äta; jag var törstig, och I gäfven mig att dricka; jag var främling, och I herbergeraden mig; naken, och I klädden mig; jag var sjuk, och I besökten mig; jag var i fängelse, och I kommen till mig.» Då skola de rättfärdiga svara honom och säga: »Herre, när sågo vi dig hungrig och gäfvo dig mat, eller törstig och gäfvo dig att dricka? När sågo vi dig såsom främling och herbergerade dig, eller naken och klädde dig? När sågo vi dig sjuk eller i fängelse och kommo till dig?» Och konungen skall svara dem: »Sannerligen säger jag eder: Så vidt I hafven gjort det mot en enda af dessa mina minsta bröder, hafven I gjort det mot mig.»

3. Då skall han ock säga till dem på venstra sidan: »Gån bort ifrån mig, I förbannade, till den eviga elden, som är tillredd åt djefvulen och hans englar. Ty jag var hungrig, och I gäfven mig icke att äta; jag var törstig, och I gäfven mig icke att dricka; jag var en främling, och I herbergeraden mig icke; naken, och I klädden mig icke; sjuk och i fängelse, och I besökten mig icke.» Då skola ock de svara honom: »Herre, när sågo vi dig hungrig eller törstig eller såsom främling eller naken eller sjuk eller i fängelse, och tjenade dig icke?» Då skall han svara dem och säga: »Sannerligen säger jag eder: Så vidt I icke hafven gjort det mot en enda af dessa minsta, hafven I icke heller gjort det mot mig.» Och dessa skola gå bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt lif.

30. Jesus instiftar den heliga nattvarden.

Matt. 26; Luc. 22; Joh. 13.

1. Judas säljer sin mästare. — 2. Jesus äter påskalammet med sina lärjungar och instiftar dervid nattvarden. — 3. Jesus antyder, hvilken skall förråda honom.

1. Två dagar före påsken höllo öfverstepresterna och de skriftlärde råd, huru de måtte gripa Jesus med list och döda honom. Då kom en af de tolf, Judas Iskariot, till dem och sade: »Hvad viljen I gifva mig, om jag förråder honom åt eder?» Och de uppvägdde åt honom trettio silfverpenningar. Och från den tiden sökte han lägligt tillfälle att förråda honom.

2. När den dagen i sötebrödshögtiden kom, på hvilken påskalammet borde slagtas, befalde Jesus Petrus och Johannes att gå in i staden och tillreda påskalammet; och lärjungarne gjorde, såsom Jesus befalt. Och när det hade blifvit afton, satte han sig till bords med de tolf, och han sade till dem: »Jag har högeligen åstundat äta detta påskalam med eder, förr än jag lider.» Och han tog brödet, tackade och gaf sina lärjungar och sade: »*Tagen och äten. Detta är min lekamen, som för eder varder utgifven. Gören detta till min åminnelse.*» Och han tog kalken, tackade och gaf sina lärjungar och sade: »*Tagen och dricken! Denna kalk är det nya förbundet i mitt blod, som för eder och för många varder utgjutet till syndernas förlåtelse. Så ofta som I det gören, gören det till min åminnelse.*»

3. Och under det de sutto till bords och åto, vardt Jesus bedröfvad i sin ande och sade: »Sannerligen säger jag eder, att en af eder skall förråda mig.» Och de vordo svårligen bedröfvade, och en hvar af dem begynte säga till honom: »Icke är det väl jag, Herre?» Och Johannes lutade sig intill Jesu bröst och sade: »Herre, hvilken är det?» Jesus svarade: »Den är det, åt hvilken jag räcker det indoppade brödstycket.» Och han gaf det åt Judas Iskariot. Och Jesus sade till honom: »Hvad du gör, gör snart!» När han hade tagit brödstycket, gick han strax ut, och det var natt.

31. Jesus lider i Getsemane. Matt. 26.

1. *Jesus går ut till Oljoberget med sina lärjungar. — 2. Jesus kämpar i bön och åkallan, men lärjungarne sova.*

1. Då Judas hade gått ut, talade Jesus till sina lärjungar, förmanade dem till tro och kärlek och ståndaktighet och lofvade att sända dem den Helige Ande. Derefter bad han både för dem och för alla, som genom deras ord skulle tro på honom. Slutligen gick han ut med sina lärjungar till oljoberget.

2. Och då de kommo till en landtgård, som hette Getsemane, sade Jesus till sina lärjungar: »Sitten här, medan jag går dit bort och beder.» Och han tog Petrus, Jakob och Johannes med sig och begynte förfäras och ängslas. Och han sade till dem: »Min själ är djupt bedröfvad intill döden. Blifven här och vaken!» Och han gick litet längre fram, föll ned på jorden och bad och sade: »Min Fader, om det är möjligt, så gånge denna kalken ifrån mig. Dock icke som jag vill, utan som du vill.» Och honom syntes en engel från himmelen, som styrkte honom.

Och han gick till lärjungarne och fann dem sofvande och sade till Petrus: »Förmädden I så icke vaka en enda timme med mig? Vaken och bedjen, att I icke mån komma i frestelse! Anden är villig, men köttet är svagt.»

Åter gick han bort för andra gången och bad, sägande: »Min Fader, om denna kalk icke kan gå ifrån mig, med mindre jag dricker honom, så ske din vilja!» Så kom han och fann lärjungarne åter sofvande. Och han lät dem vara och gick åter bort och bad för tredje gången, sägande samma ord. Derefter kom han till lärjungarne och sade till dem: »Stunden är nära att Menniskosonen skall antvardas i syndares händer. Stån upp, låtom oss gå! Si, den är nära, som förråder mig.»

32. Jesus förrådes och fängslas.

Matt. 26; Joh. 18.

1. *Judas förråder Jesus. — 2. Jesus gripes och lärjungarne fly.*

1. Medan Jesus ännu talade till lärjungarne, kom Judas, en af de tolf, och med honom en stor folkskara

med svärd och stafvar, från öfverstepresterna och de skriftlärd och de äldste. Men Judas hade gifvit dem ett öfverenskommet tecken, sägande: »Den som jag kysser, han är det; gripen honom och bortfören honom säkert!» Och strax gick han fram till Jesus och sade. »Hell dig, Rabbi!» och kysste honom ifrigt. Och Jesus sade till honom: »Min vän, för hvad är du här? Judas, förråder du Menniskans son med en kyss?» Derpå sade Jesus till folkskaran: »Hvem söken I?» De svarade honom: »Jesus från Nasaret.» Jesus sade till dem: »Det är jag.» Och då han det sagt, drogo de sig tillbaka och föllo till marken. Då frågade han dem åter: »Hvem, söken I?» Och de sade: »Jesus af Nasaret.» Jesus svarade: »Jag sade eder att det är jag. Söken I nu mig, så låten dessa gå.»

2. Då gingo de fram och buro händer på Jesus och grepo honom. Och alla lärjungarne öfvergåfvo honom och flydde.

33. Petrus förnekar Jesus. Luc. 22; Matt. 26.

1. *Petrus förnekar sin mästare.* — 2. *Jesus för Petrus till besinning.*

1. Och Petrus följde på afstånd med till öfverstepresternas palats. Och sedan tjenarne hade upptändt en eld midt på gården och satt sig tillsammans, satte sig ock Petrus midt ibland dem, för att se utgången. Och en tjenstefru, som fick se honom, fäste ögonen på honom och sade: »Denne var ock med honom.» Men Petrus förnekade honom och sade: »Qvinna, jag känner honom icke.» Och kort derefter såg en annan honom och sade: »Du är ock en af dem.» Men Petrus sade: »Menniska, jag är det icke.» Och vid pass en timme derefter försäkrade en annan och sade: »För visso var ock denne med honom, ty han är ock en Galileer.» Då begynte han förbanna sig och svärja: »Jag känner icke menniskan.» Och strax gol hanen.

2. Och Herren vände sig om och såg på Petrus. Och då kom Petrus i håg Herrens ord, huru han kort förut hade sagt till honom: »Förr än hanen har galit,

skall du tre gånger förneka mig.» Och Petrus gick ut och grät bitterligen.

34. Jesus dömes af stora rådet. Matt. 26, 27 ; Luc. 22; Joh. 18.

1. Mot falska vittnesbörd teg Jesus. — 2. Jesus erkänner sig vara Guds son och dömes till döden. — 3. Jesus hänas. — 4. Judas dömer sig sjelf.

1. Öfverstepresterna och de äldste och hela rådet sökte vittnesbörd mot Jesus, för att kunna låta döda honom, men de funno intet. Och ehuru många falska vittnen framträdde, funno de intet. Men slutligen framträdde två falska vittnen och sade: »Denne har sagt: Jag kan bryta ned Guds tempel och på tre dagar bygga upp det.» Och öfverstepresten stod upp och sade till honom: »Svarar du intet till det, som dessa vittna mot dig?» Men Jesus teg.

2. Och öfverstepresten sade till honom: »Jag besvär dig vid den lefvande Guden, att du säger oss, om du är Kristus, Guds son.» Jesus sade till honom: »Jag är det, och I skolen få se Menniskosonen sitta på Guds högra sida och komma på himmelens skyar.» Då ref öfverstepresten sönder sina kläder och sade: »Han har hädat. Hvad behöfva vi mera några vittnen. I hafven hört hans hädelse. Hvad synes eder?» Då svarade alla och sade: »Han är skyldig till döden.»

3. Och de män, som fasthöllo Jesus, begabbade honom och slog honom och bundo för hans ögon och slog hans ansigte och sade: »Profetera, hvem det var som slog dig?» Och många andra hädelser sade de mot honom.

4. När då Judas, som förrådde honom, såg att han var dömd, ångrade han sig och bar igen de trettio silfverpenningarna och sade: »Jag har syndat, då jag förrådde oskyldigt blod.» Och han kastade silfverpenningarna i templet och begaf sig derifrån och gick bort och hängde sig.

35. Jesus inför Pilatus. Matt. 27; Joh. 18.

1. *Jesus öfverlemnas i hedningars händer. — 2. Jesus bekänner sig vara en konung. — 3. Jesus begabbas af Herodes. — 4. Barabbas föredrages framför Jesus. — 5. Jesus pinas. — 6. Jesus dömes och korsfästas.*

1. När det blifvit morgon, förde de Jesus bunden bort och antvordade honom åt landshöfdingen Pontius Pilatus.

2. Då gick Pilatus ut till dem och sade: »Hvad klagomål fören I mot denne man? De svarade, att han förvände folket och förbjöd att gifva kejsaren skatt och sade sig vara Kristus, en konung. Pilatus frågade Jesus: »Är du Judarnes konung?» Och han svarade honom: »Du säger det. Men mitt rike är icke af denna världen.» Då sade Pilatus till honom: »Så är du dock en konung?» Jesus svarade: »Jag är en konung. Dertill är jag född, och dertill har jag kommit i världen, att jag skall vittna för sanningen. Hvar och en, som är af sanningen, han hör min röst.» Då gick Pilatus åter ut till Judarne och sade till dem: »Jag finner intet brottsligt hos denne man.» Men de blefvo ifrigare och sade: »Han uppviglar folket, lärande i hela Judiska landet, från Galileen och ända hit.»

3. När Pilatus hörde nämnas Galileen och fick veta, att Jesus var en Galileer och således från det land, som lydde under Herodes, sände han honom till Herodes, som sjelf var i Jerusalem under dessa dagar. När Herodes fick se Jesus, vardt han glad, ty han hoppades få se något underverk göras af honom. Men då Jesus hvarken gjorde något under, ej heller besvarade hans frågor, begabbade Herodes honom och sände honom tillbaka till Pilatus.

4. Vid högtiden plägade landshöfdingen gifva åt folket en fånge lös, hvilken de ville. Och der var en beryktad fånge, benämnd Barabbas, som tillika med andra hade gjort ett upplopp och i upploppet begått dråp. Då de nu voro församlade, sade Pilatus: »Hvilken viljen I att jag skall gifva eder lös, Barabbas eller Jesus, som kallas Kristus?» Men öfverstepresterna och de äldste öfvertalade folket, att de skulle begära Barab-

bas.
lös.
med
Och
skria

fläta
hufv
och
på
»He
ut
att
hono
niska
hono
»Tag
intet
hono
så är

något
sina
i der
och
våra
lösge

beder
— 4.
komme
död. —

begal
kladd
för a

St

bas. Då bad folket, att han måtte gifva dem Barabbas lös. Pilatus sade till dem: »Hvad skall jag då göra med Jesus?» Då svarade alla: »Låt honom korsfästas!» Och då Pilatus frågade, hvad ondt han hade gjort, skriade de öfverljudd: »Korsfäst honom!»

5. Då lät Pilatus gissla Jesus. Och krigsmännen flätade en krona af törnen och satte henne på hans hufvud, och hängde en purpurfärgad mantel på honom och gäfvon honom ett rör i hans högra hand, och föllo på knä för honom och begabbade honom och sade: »Hell dig, Judarnes konung!» Och Pilatus gick åter ut till folket och sade: »Jag för honom ut till eder, att I mån förstå, att jag icke finner något brott hos honom.» Då gick Jesus ut, och Pilatus sade: »Si, menniskan!» Men när öfverstepresterna och tjänarne sågo honom, ropade de: »Korsfäst, korsfäst!» Pilatus sade: »Tagen I honom och korsfästen honom, ty jag finner intet brott hos honom.» Och Pilatus sökte att gifva honom lös, men de ropade: »Gifver du honom lös, så är du icke kejsarens vän.»

6. När nu Pilatus såg, att han icke kunde uträtta något, utan att sorlet ökades, tog han vatten och tvädde sina händer i folkets åsyn och sade: »Oskyldig är jag i denne rättfärdige mans blod.» Och allt folket svarade och sade: »Hans blod komme öfver oss och öfver våra barn!» Då dömde Pilatus, att Barabbas skulle lösgifvas, men Jesus utlemnade han till att korsfästas.

36. Jesu lidande och död på korset.

Matt. 27, Luc. 23, Joh. 19.

1. Jesus ledes bort för att korsfästas. — 2. Jesus korsfästes och beder för sina fiender. — 3. Jesus förbarmar sig öfver en botfärdig röfvere. — 4. Maria och Johannes få hvar sin tillsägelse af Jesus. — 5. Jesus kommer i djupaste nöd och dör. — 6. Underbara tilldragelser ske vid Jesu död. — 7. Krigsmännen måste handla i öfverensstämmelse med profetiorna.

1. Sedan krigsmännen hade ytterligare gisslat och begabbat Jesus, afklädde de honom purpurmanteln och klädde honom i hans egna kläder och förde honom ut för att korsfästa honom. Och han bar sitt kors. Men

när de gingo, funno de en man från Cyrene, som hette Simon. Honom tvungo de att bära hans kors.

2. Och när de kommo till ett ställe, som kallas *Gol-gata*, korsfäste de honom der, och jemte honom korsfästes två röfvare, den ena på den högra sidan och den andra på den venstra. Och så blef skriften fullbordad som säger: »Bland ogerningsmän vardt han räknad.» Och Jesus sade: »*Fader, förlåt dem, ty de veta icke, hvad de göra.*» Men Pilatus hade låtit sätta en öfverskrift på korset, och det var så skrifvet: »Jesus af Nasaret, Judarnes konung.»

3. Men öfverstepresterna och de skriftlärde och de äldste och folket och de, som gingo förbi, hädade Jesus och sade: »Hjelp dig sjelf!» Och äfven en af de ogerningsmän, som voro korsfästa, hädade honom och sade: »År du Kristus, så hjelp dig sjelf och oss!» Då näpste honom den andra och sade: »Fruktar icke ens du Gud, då du är under samma dom? Och oss sker rätt, ty vi lida det våra gerningar äro värda. Men denne har intet ondt gjort.» Och han sade till Jesus: »Herre, kom i håg mig, då du kommer i ditt rike!» Och Jesus sade till honom: »*Sannerligen säger jag dig: I dag skall du vara med mig i paradiset.*»

4. Men vid Jesu kors stodo hans moder, hans moders syster, Maria, och Maria Magdalena. När nu Jesus fick se sin moder och bredvid henne den lärjunge, som han älskade, sade han till sin moder: »*Qvinna, se din son!*» Sedan sade han till lärjungen: »*Se din moder!*» Och ifrån den stunden tog lärjungen henne hem till sig.

5. Och vid sjetten timmen vardt mörker öfver hela landet ända till nionde timmen. Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: »*Min Gud, min Gud! Hvarföre har du öfvergifvit mig?*» Derefter, emedan Jesus visste, att allt redan var fullkomnad, sade han, på det att skriften skulle fullbordas: »*Jag törstar.*» Då fylde de en svamp med ättika och förde den till hans mun. Och då han hade tagit ättikan, sade han: »*Det är fullkomnad.*» Derpå ropade han med hög röst:

»Fader, i dina händer befaller jag min anda!» Och då han hade sagt detta, böjde han ned hufvudet och gaf upp andan.

6. Och si, förlåten i templet remnade i två stycken, från ofvan och ända ned, och jorden skalf, och hällebergen remnade, och grafvarna öppnades, och många de afsomnade heligas kroppar stodo upp. Men när höfvitsmannen och de, som med honom höllo vakt om Jesus, sågo jordbäfningen och det, som skedde, blefvo de högeligen förskräckte. Och höfvitsmannen sade: »För visso var denne en rättfärdig man och Guds son.»

7. Men emedan det var tillredelsedag, och sabbatsdagen var stor, bådo Judarne Pilatus att de korsfästes ben måtte sönderslås, och kropparne borttagas. Då kommo krigsmännen och sönderslogo benen på den förste och den andre, som var korsfäst med Jesus. Men när de kommo till Jesus och sågo honom redan vara död, slogo de icke sönder hans ben; men en af krigsmännen stack upp hans sida med ett spjut, och strax gick der ut blod och vatten. Och detta skedde, på det att skriften skulle fullbordas: »Intet ben skall sönderslås på honom», och: »De skola se upp till den, som de hafva stungit.»

37. Jesu begrafning.

Joh. 19, Marc. 15, Matt. 27.

1. Josef och Nikodemus begrafva Jesus. — 2. Jesu fiender bevaka grafven.

1. Redan om aftonen gick Josef från Arimatea, som var en Jesu lärjunge, fastän i hemlighet, och bad Pilatus att få taga Jesu kropp, och Pilatus tillstodde det. Äfven Nikodemus, som första gången hade kommit till Jesus om natten, kom och bar en blandning af myrra och aloe. Och Josef köpte en linneduk. Och de togo Jesus ned af korset och svepte honom i linneduken med de välluktande kryddorna och lade honom i en ny graf, som var uthuggen i ett hälleberg, och vältrade en sten för dörren till grafven.

2. Och följande dagen kommo öfverstepresterna och fariseerna tillsammans till Pilatus och sade: »Herre, vi hafva erinrat oss, att denne förförare sade, när han ännu lefde: Efter tre dagar skall jag uppstå. Bjud för den skull, att grafven bevakas intill tredje dagen, att icke till äfventyrs lärjungarne komma och stjäla honom bort och säga till folket, att han är uppstånden ifrån de döda.» Då sade Pilatus till dem: »Der hafven I vakt; gån och bevaken bäst I kunnen!» Och de gingo och bevakade grafven med vakten, sedan de hade förseglat stenen.

38. Jesu uppståndelse. Marc. 16, Matt. 28.

1. *Maria Magdalena och hennes vänner finna grafven öppen. — 2. Jesu uppståndelse förkunnas för dem.*

1. Då sabbaten var förliden, köpte Maria Magdalena och de andra qvinnorna, som hade följt Jesus till Galileen, välluktande kryddor, för att gå och smörja honom. Och på första dagen i veckan kommo de till grafven, då solen uppgick. Och de frågade hvarandra, hvem som åt dem skulle vältra bort stenen från grafvens dörr. Men när de sågo upp, sågo de stenen vara bortvältrad. Ty en engel hade tidigare, under en stor jordbäfning, stigit ned och bortvältrat stenen från grafven och förskräckt väktarne, så att de flytt från grafven.

2. När nu qvinnorna hade kommit in i grafven, sågo de en ung man sitta på högra sidan, klädd i hvit, fotsid klädnad; och de vordo förfärade. Men han sade till dem: »Varen icke förfärade! I söken Jesus från Nasaret, den korsfäste. Han är icke här; han är uppstånden, såsom han hade sagt. Kommen och sen rummet, der Herren har legat! Och gån strax och sägen hans lärjungar och Petrus, att han är uppstånden från de döda! Och si, han går före eder till Galileen; der skolen I få se honom.» Och de gingo hastigt ut från grafven med räddhåga och stor glädje, och de lupo att kungöra det för hans lärjungar.

dörra
af rä
dem
när
och
Herr
eder.
jag
lätna

upper
de til
sade:
hände
det a
junga
sus,
dem
han
der,
och
rade
Jesus
du;

L
det be
när d
sus gi

39. Jesus uppenbarar sig för apostlarne, utom Tomas. Joh. 20.

På aftonen samma dag, den första i veckan, då dörrarna, der lärjungarne församlades, voro stängda, af rädsla för Judarne, kom Jesus och stod midt ibland dem och sade till dem: »Frid vare med eder!» Och när han hade sagt detta, visade han dem sina händer och sin sida. Då vordo lärjungarne glada, att de sågo Herren. Då sade Jesus åter till dem: »*Frid vare med eder! Såsom Fadern har sändt mig, så sänder ock jag eder. Hvilka I förlåten synderna, dem äro de förlåtna, och hvilka I behållen dem, dem äro de behållna.*»

40. Jesus uppenbarar sig för Tomas.

Joh. 20.

Tomas, en af de tolf, var icke med, då Jesus uppenbarade sig för apostlarne. När de träffades, sade de till honom, att de hade sett Herren. Men Tomas sade: »Utan att jag ser märket efter spikarne i hans händer och sticker mitt finger i hans sida, tror jag det alls icke.» Och åtta dagar derefter voro Jesu lärjungar åter inne och Tomas med dem. Då kom Jesus, när dörrarna voro stängda, och stod midt ibland dem och sade: »Frid vare med eder!» Derefter sade han till Tomas: »Räck hit ditt finger och se mina händer, och räck hit din hand och stick henne i min sida, och blif icke otrogen utan trogen.» Och Tomas svarade och sade till honom: »Min Herre och min Gud!» Jesus sade till honom: »Emedan du har sett mig, tror du; salige äro de, som icke se och dock tro.»

41. Jesus instiftar det heliga dopet.

Matt. 28.

De elfva lärjungarne gingo åter till Galileen, till det berg, der Jesus hade stämt möte med dem. Och när de fingo se honom, tillbådo de honom. Och Jesus gick fram och talade till dem och sade: »*Mig är*

gifven all magt i himmelen och på jorden. Gån för den skull ut och gören alla folk till lärjungar, döpan dem till Fadrens och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla allt, det jag har befalt eder! Och si, jag är med eder alla dagar intill verdens ände.»

42. Jesu himmelsfärd. Apg. 1, Luc. 24.

I 40 dagar efter sin uppståndelse lät Jesus se sig af sina lärjungar och talade om det, som hör till Guds rike. Och han förde dem ut till Betania och bjöd dem, att icke aflägsna sig från Jerusalem, utan der förbida Faderns löfte, som de hört af honom, ty icke många dagar derefter skulle de varda döpte med den Helige Ande, och derigenom undfå kraft att varda hans vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och intill jordens ände. Derpå upplyfte han sina händer och välsignade dem. Och i det han välsignade dem, skildes han från dem och upptogs till himmelen. Och när de sågo upp mot himmelen, i det han for bort, si, då stodo två män hos dem i hvita kläder, hvilka sade: »Denne Jesus, som har blifvit upptagen från eder till himmelen, han skall så komma, som I hafven sett honom uppfara.» Och de tillbådo honom och gingo tillbaka till Jerusalem med stor glädje, och voro alltid i templet, prisande och lofvande Gud.

43. Den Helige Andes utgjutande. Apg. 2.

1. Löftet om Andens utgjutande fullbordas. — 2. Petrus förklarar tilldragelsen. — 3. Många föras till tro genom Petri ord. — 4. Tillståndet i den första församlingen.

1. När pingstdagen tio dagar derefter var inne, voro lärjungarne endrägtigt tillsammans. Då vardt plötsligt ett dån från himmelen, såsom af ett framfarande häftigt väder, och uppfylde huset, der de sutto. Och dem syntes tungor såsom af eld, hvilka fördelade sig och satte sig på hvar och en af dem. Och de vordo alla uppfyllda med den Helige Ande och begynte tala på andra tungomål, efter som Anden gaf dem att tala. Och

när då
och en
störta,
eget st
sade t
Galilee
mål ta
gäck a
2

till d
utan
Jag s
Nasar
upprä
dan h
gjutit

tat o
män
sade:
döpa
och
dessa
nade
ord,
samli

dag
hemn
enfal
ket.
dem,

1.
lus. — 3.
börd om
1.
farise, s

när dånet hördes, kommo i mängd tillsammans Judar och gudfruktige män af allehanda folk, och de vordo bestörta, emedan hvar och en hörde, att de talade hans eget språk. Och alla häpnade och förundrade sig och sade till hvarandra: »Si, äro icke alla dessa, som tala, Galileer? Huru kunna vi då höra dem på våra tungomål tala om Guds dråpliga verk?» Men några gjorde gäck af dem och sade: »De äro druckne af sött vin.»

2. Då steg Petrus fram jemte de elfva och sade till dem: »Dessa äro icke druckna, såsom I menen, utan detta är det, som är sagdt genom profeten Joel: Jag skall utgjuta min Ande öfver allt kött. Jesus af Nasaret, som I hafven korsfäst och dödat, har Gud uppväckt och gjort till Herre och till Kristus, och sedan han genom Guds hand blifvit upphöjd, har han utgjutit den Helige Ande, såsom I nu sen och hören.»

3. Då de hade hört detta, fingo de ett styng i hjertat och sade till Petrus och de andre apostlarne: »I män och bröder, hvad skola vi göra?» Och Petrus sade: »Gören bättring, och hvar och en af eder låte döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse; och I skolen undfå den Helige Andes gåfva!» Med dessa och många andra ord undervisade och förmanade han dem. Och de som då gerna mottogo hans ord, låto sig döpa; och på den dagen förökades församlingen med omkring tre tusen själar.

4. Dessa voro beständiga i apostlarnes lära; hvar dag voro de endrägtigt i templet och bröto bröd i hemmen och åto med hvarandra i fröjd och hjertats enfald och prisade Gud och hade ynnest hos allt folket. Och Herren förökade hvar dag församlingen med dem, som blefvo frälsta.

44. Sauli omvändelse. Apg. 8, 9.

1. Saulus förföljer Jesu lärjungar. — Jesus uppenbarar sig för Saulus. — 3. Saulus varder en Jesu lärjunge. — 4. Saulus aflägger vittnesbörd om Jesus såsom Guds son.

1. *Saulus* var en ung man af Benjamins stam, en farise, som hade stort nit om lagen. Och då en stor förföl-

jelse uppstod mot församlingen i Jerusalem, gick Saulus omkring i husen och släpade ut både män och qvinnor och lät sätta dem i fängelse. Och emedan han andades hat och mord mot Herrens lärjungar, gick han till öfverstepresten och begärde af honom bref till synagogorna i *Damaskus*, att om han funne några, som tillhörde den vägen, män eller qvinnor, skulle han föra dem bundna till Jerusalem.

2. När han nu nalkades *Damaskus*, kringstrålade honom plötsligen ett sken från himmelen. Och han föll ned till jorden och hörde en röst, som sade till honom: »Saul, Saul! Hvarföre förföljer du mig?» Och han sade: »Hvem är du, Herre?» Och Herren sade: »Jag är Jesus, som du förföljer. Men stå upp och gå in till staden, och det skall varda dig sagdt, hvad du bör göra?» Och de män, som reste med honom, stodo förstummade och hörde väl rösten, men sågo ingen. Då reste sig Saulus upp från jorden, men han såg intet, utan männen togo honom vid handen och ledde honom in i *Damaskus*. Och i tre dagar såg han icke och hvarken åt eller drack.

3. Men i *Damaskus* var en lärjunge, vid namn *Ananias*. Till honom sade Herren i en syn: »Stå upp och gå till den gatan, som kallas den raka, och sök i Judas hus en man, vid namn *Saulus* från *Tarsus*, ty si han beder. Och han har i en syn sett dig komma in och lägga handen på honom, på det han skulle få sin syn igen.» Då sade *Ananias*, att han hört om denne man, huru mycket ondt han gjort Herrens helige i Jerusalem, och nu hade kommit till *Damaskus* för att fångsla dem, som åkallade Herrens namn. Men Herren sade till honom: »Gå, ty denne är mig ett utkoradt redskap till att bära mitt namn inför hedningar och konungar och Israels barn, och jag skall visa honom, huru mycket han skall lida för mitt namns skull.» Och *Ananias* gick åstad och kom in i huset och lade sina händer på honom och sade: »Saul, min broder, Herren har sändt mig, Jesus, som syntes dig på vägen, på det du skall få din syn och uppfyllas med

den
och
och sl
4
som v
nagog
tog m
4

1
Barnab
bas oc

nom
vand
Antiol
dar.
Cyren
äfv
Herre
en st

rusale
han
och
till
upps
hono
mans
i An

äfv
Herre
»Afskil
hvertill
och lac
sälunda
de mis
företräde

den Helige Ande.» Och strax fick han sin syn igen och stod upp och vardt döpt. Och han tog sig mat och stärkte sig.

4. Och Saulus var några dagar med de lärjungar, som voro i Damaskus; och strax predikade han i synagogorna Jesus, att han var Guds son; och han tilltog mer och mer i kraft.

45. Paulus utsändes från Antiokia.

Ap. 11, 13.

1. I Antiokia förkunnades evangelium jemväl för hedningar. — 2. Barnabas sändes dit och hemtar till sig Saulus från Tarsus. — 3. Barnabas och Saulus utsändas att predika evangelium för hedningarna.

1. De lärjungar, hvilka hade blifvit försingrade genom den förföljelse, som hade uppkommit i Jerusalem, vandrade omkring ända till Fenicien och Cypern och Antiokia, och talade ordet för inga andra än för Judar. Och bland dem voro några från Cypern och Cyrene, hvilka hade kommit till Antiokia och talade äfven till Grekerna och förkunnade evangelium om Herren Jesus. Och Herrens hand var med dem, och en stor mängd trodde och omvände sig till Herren.

2. Då ryktet derom kom till församlingen i Jerusalem, sände de *Barnabas* till Antiokia. Och när han kom dit och fick se Guds nåd, vardt han glad och förmanade dem alla, att med fast hjerta hålla sig till Herren. Derefter for han ned till Tarsus för att uppsöka Saulus, och då han funnit honom, förde han honom till Antiokia. Och de voro ett helt år tillsammans i församlingen och lärde mycket folk; och först i Antiokia kallades lärjungarne kristne.

3. Men i den församling, som var i Antiokia, voro äfven profeter. Och under det att desse förrättade Herrens tjänst och fastade, sade den Helige Ande: »Afskiljen åt mig Barnabas och Saulus för det verk, hvartill jag har kallat dem!» Då fastade de och bådo och lade händerna på dem och läto dem fara. Dessa, sålunda utsände af den Helige Ande, begynte härmed de missionsresor, hvarunder Guds ord skulle predikas företrädesvis för hedningarna.

Öfverblick.

I. Beredelsens tid. Ber. 1—10.

Då tiden närmade sig att Gud skulle sända sin son i världen, lät han förkunna, att den man skulle födas, som var utkorad att bereda väg för honom. Kort derpå bebådades äfven Jesu födelse. Med Johannes döparens födelse tändes på nytt den länge slocknade profetiska gåfvan i Israel. Under englars lofsång föddes i Davids stad den utlofvade Messias, och profetiorna om honom började dermed att fullbordas. Genom omskärelsen förpligtade han sig att hålla lagen, och om honom betygades, att han är hedningarnes ljus och Israels ära. Äfven hedningar skyndade att gifva honom sin tidiga hyllning. I stilla tillbakadragenhet förblef Jesus icke blott under sin barndom, utan äfven sedan han fått kännedom derom, att han stod i ett nära förhållande till sin himmelske Fader. I rätt tid framträdde Johannes för att bereda väg för Guds son, Israels konung. Omkring ett halft år derefter lät ock Jesus genom Johannesdopet inviga sig till sitt stora verk, och om honom betygades dervid af himmelen, att han är Guds son. Derpå vann han en fullständig seger i det prof, som förelades honom.

II. Den offentliga verksamhetens tid.

Ber. 11—29.

Genom sitt första under i Kana förde Jesus sina nyss vunna lärjungar till tro på sig. I Kapernaum, der Jesus bosatte sig, beskyldes han för hädelse, men bevisade sig dock hafva magt att förlåta synder. Genom ett under, som Jesus gjorde på en sabbat, stötte han första gången samman med fariseerna. Dessa rådgjorde då med Herodianerna eller sadduceerna, huru de måtte döda Jesus. För den sålunda öppnade striden valde Jesus, sedan han tillbragt en natt i bön till sin Fader, 12 apostlar såsom sina medhjelpare.

Många
stor
han
tages,
onda,
sade
kort
tid
på
Geno
geno
göra
detta

verka
vara
de 12
var
fatta
dödsli
han g
sig och
omgifva
nom de
verksa
kristliga
bön; fr
anvisad
lade g
är inför
många
seerna
dets bif
icke var
för att
af Israel
han sig
folkets
nu mot

Många enskilde trodde på honom och sågo i honom en stor profet. Dessa, så väl som folket i allmänhet, lärde han genom liknelser, huru Guds ord på olika sätt mottages, samt huru Guds rike jemte sig måste lida det onda, men dock till sist skall frigöras derifrån. Han visade sig vara herre öfver naturens krafter, såsom han kort förut visat sig vara herre öfver döden. Vid denna tid led Johannes döparen martyrdöden — ett bevis på verldsmagtens sätt att behandla Guds sändebud. Genom ord och handling bevisade sig Jesus vara den genom Moses utlofvade profeten; men då folket ville göra honom till en jordisk konung, tillbakavisade han detta försök, ty hans rike är icke af denna verden.

Genom allt detta hade Jesus under två års tid verkat såsom den rätte Messias. Folket ansåg honom vara en profet, och många trodde på honom; men af de 12 fick han genom Petrus den bekännelsen, att han var Kristus, Guds son. Dock kunde ej Petrus ännu fatta honom såsom en lidande Kristus. För Kristus var dödsolidandet hans närmaste mål och emot detta stärktes han genom sin förklaring. Vid detta tillfälle visade det sig ock, att ehuru himmelsk härlighet redan nu kunde omgifva honom, försakade han dock denna, för att genom döden försona verden med Gud. Under fortsatt verksamhet undervisade han sina lärjungar om den kristliga kärleken; lemnade dem ett mönster för deras bön; framställde Guds frälsande kärlek till syndare; anvisade barnen en plats i sitt rike och ådagalade genom ett nytt under, huru vanmäktig döden är inför honom. Detta under verkade visserligen hos många tro på honom, men det väckte äfven hos fari-seerna en sådan förbittring, att de, med det stora rådets bifall, beslutade hans död. Men då Jesu tid ännu icke var kommen, aflägsnade han sig från Jerusalem, för att ytterligare uppsöka och frälså borttappade får af Israels hus. Slutligen, vid påskhögtiden, framställde han sig såsom Israels utlofvade konung och mottog folkets hyllning. Men då folkets styresmän icke heller nu mottogo honom, lät han dem genom liknelser få

veta, att Guds rike skulle tagas från dem och gifvas åt hedningarna, hvarefter han framställde sig såsom Herren, som till sist skall döma jordens krets med rättfärdighet.

III. Den djupaste förnedringens tid. Ber. 30—37.

Innan Jesus gick att fullborda världens försoning med Gud, samlade han de 12 omkring sig och instiftade den heliga nattvarden, till beständig åminnelse af sin död. Härmed angifver han ock början af ett nytt förbund såsom fulländning af det gamla. I sammanhang härmed förmanade och undervisade han sina lärjungar och lofvade dem den Helige Ande samt bad för dem (Joh. 14—17). I Getsemane beredde han sig genom bön och åkallan till sitt förestående döds-lidande. Fullkomligt frivilligt ingick han deruti och öfverlemnade sig derföre utan motstånd i sina fienders händer. Öfvergifven af alla sina lärjungar, och af Petrus förnekad, ställdes han fängslad inför sitt folks styresmän. Då han af desse uppfordrades att öppet säga, om han vore Kristus, Guds son, svarade han: »Jag är det», och antydde äfven, att han hade domsrätt öfver världen. På grund häraf dömdes han till döden och bevisade sig i allt vara den smärtornas man och Guds tjenare, som profeten Esaias omtalat. Förkastad af sitt folk, öfverlemnades han i hedningars händer, till den verldsliga domstolen, der hans dom, emot all rätt, af den orättfärdiga domaren Pontius Pilatus fastställdes. Till korsdöden gick Jesus såsom det nya förbundets öfverste-prest. »Upp på korset bar han sjelf våra synder på sin kropp» (1 Petr. 2: 24), och sedan han derigenom vunnit en evig förlossning, hvilade han i grafven efter fullkomnad lifsgerning.

IV. Upphøjelsens tid. Ber. 38—42.

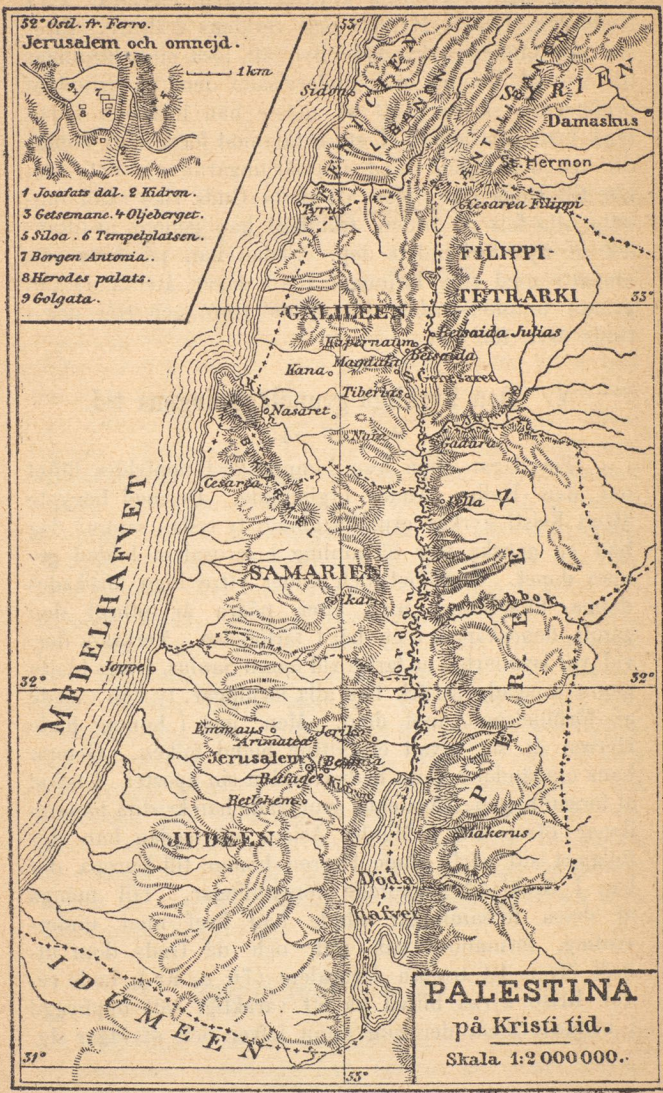
Då Gud icke kunde tillstådja, att den helige såg förgängelsen, uppväckte han honom på tredje dagen.

Dermed har ock Jesus kraftigt blifvit förklarad vara Guds son, Israels Messias och världens frälsare. Efter sin uppståndelse skyndade han att föra sina lärjungar till tro på honom och undervisade dem på grund af profeternas skrifter, att så måste han lida och sedan ingå i sin härlighet. I stort tålamod förde han Tomas till tro och talade med alla lärjungarne om det, som hör till Guds rike. Men att detta Guds rike skall omfatta alla folk på jorden, framhöll han genom instiftandet af nya förbundets dop. Sedan han på detta sätt umgåtts med sina lärjungar i 40 dagar, återvände han genom himmelfärden till Guds tron och står der i Guds åsyn för oss.

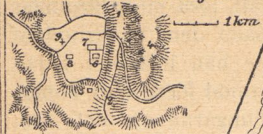
V. Den kyrkliga grundläggningens tid.

Ber. 43—45.

Tio dagar efter Jesu himmelfärd uppfyldes löftet om den Helige Andes utgjutande. Dermed begynte äfven Kristi kyrkas grundläggning, ty redan samma dag blef en ganska stor församling i Jerusalem bildad genom dopet. I stillhet och under yttre lugn förökades denna församling, men efter några år utbröt den gamla fiendskapen i en hård förföljelse. Verksam dervid var isynnerhet en farise vid namn Saulus, hvars blotta namn injagade skräck hos alla lärjungar, ty han rasade af förföljelsenit mot dem. Men just i honom hade Herren åt sig utvalt ett vittne bland folken. Genom hans omvändelse vann hednaverlden sin apostel. Utsänd af församlingen i Antiokia, grundlade han kristna församlingar öfver allt i Mindre Asien, och sedan han der fullgjort sitt värf, sände Herren honom till Europa, der han i Grekland grundlade församlingar. Till många af dessa församlingar sände han bref med undervisning, förmaning och råd, och då Guds dom utbröt öfver det trolösa Jerusalem (70 e. Kr.), hade redan Kristi kyrka blifvit på ett varaktigt sätt uppbyggd i hednaverlden, der hon ännu lefver och utvidgar sig.

52° Östl. Fr. Ferro.
 Jerusalem och omnejd.

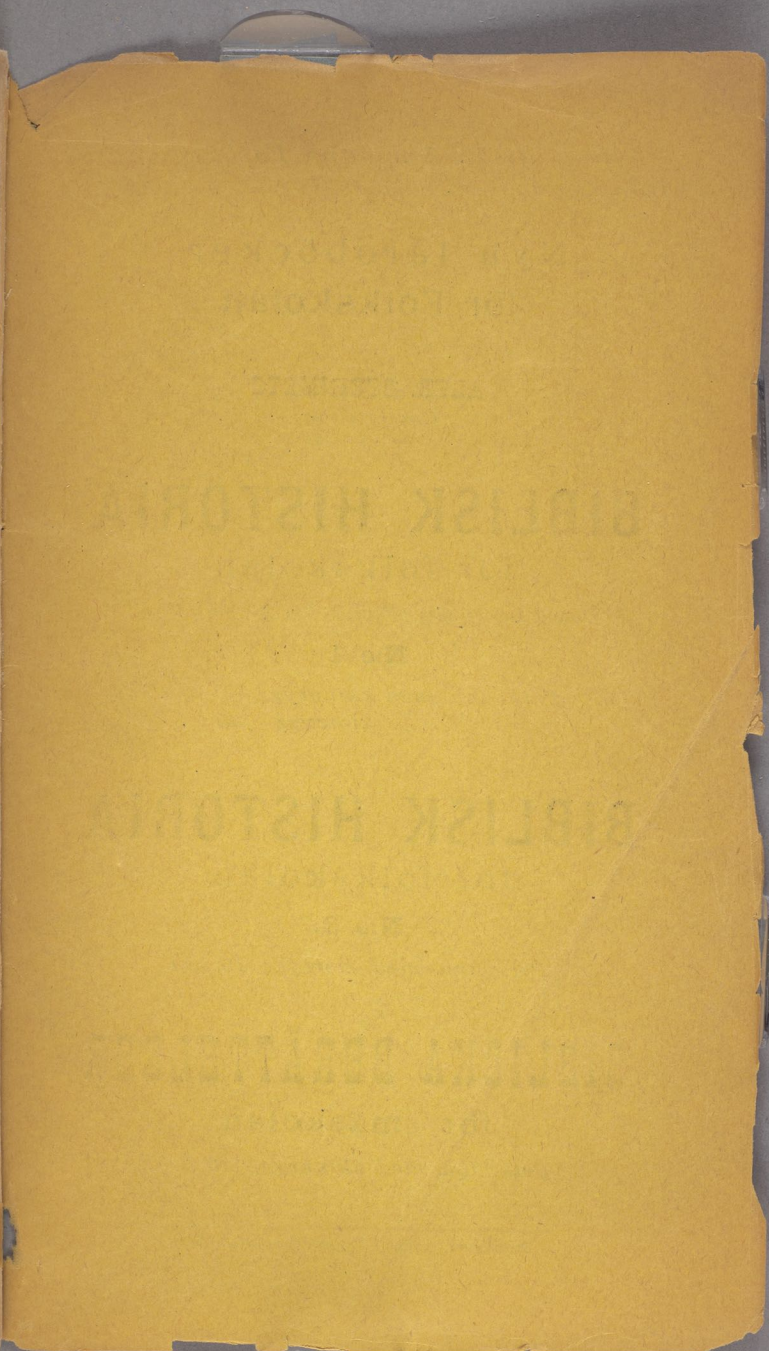
- 1 Josafats dal. 2 Kibron.
- 3 Getsemane. 4 Olyeberget.
- 5 Siloa. 6 Tempelplatsen.
- 7 Borgen Antonia.
- 8 Herodes palats.
- 9 Golgata.

PALESTINA
 på Kristi tid.
 Skala 1:2 000 000.

Jerusalem
 Bahels
 Stam
 I Ju
 II Sim
 III Ben
 IV Da
 V Efr
 VI Ma
 VII Isa
 VIII Seb
 IX Ass
 X Nat
 XI Gad
 XII Ru

Från A. L. Normans Förlagsexpedition har utgifvits följande

**Nya läroböcker
för Folkskolan**

af

ALFR. STEINMETZ

KONTRAKTSPROST,
F. D. SEMINARIEREKTOR.

BIBLISK HISTORIA
för folkskolan

enligt komiterades utlåtande den 24 Mars 1887

N:o 1.

Pris: inb. med skinnrygg 30 öre.
„ „ „ klotrygg 25 „

BIBLISK HISTORIA
för folkskolan.

N:o 2.

Pris: inb. med klotrygg 25 öre.

BIBLISKA BERÄTTELSE
för småskolan.

Pris: inb. med skinnrygg 20 öre.

Stockholm, tryckt i Central-Tryckeriet, 1888.